

Rubež dokončno sprožil stavko

Srednji šoli v Brežicah so nasilno odtegnili del prispevka za mestno zemljišče od denarja za plače — Oprostitev plačila zahtevajo zama

BREŽICE — Delavci in dijaki srednje šole v petek, 23. decembra, niso šli v učilnice, ampak so se takoj zjutraj zbrali na protestnem zboru. Tri dni predtem je stavkovni odbor razposlal na več naslovov v občini in republiko obvestilo o nameravani stavki, ki so jo napovedali že aprila, če sporno plačilo prispevka za mestno zemljišče medtem ne bo zadovoljivo rešeno. Takrat so zahtevali oprostitev in poslali prošnjo na pristojni sklad, a vse zaman.

Prošnjo za oprostitev so naknadno naslovili še na občinsko skupščino, ki jo je dala na dnevi red 27. decembra. Toda izterjalec prispevka se na to ni oziral in je šoli del denarja na ta račun odtegnil že prej. Rubež je bil neposreden povod za stavko.

Na protestnem zboru so zahtevali, naj srednjo šolo oprostijo plačevanja prispevkov za zemljišče ali pa naj jim denar za ta namen zagotovijo republiška oziroma občinska izobraževalna skupnost. Zbor je razen tega zahteval, naj

nasilno odvzeto vsoto z žiro računa šole sklad takoj vrne kolektivu. Prosvetni delavci niso pripravljene plačevati nadomestila za mestno zemljišče iz svojih osebnih dohodkov, starši učencev pa tudi ne.

Stavkajoče je podprl občinski sindikat, medtem ko predstavnikov občine in drugih DPO ni bilo blizu. Odzvali so se šele tri ure kasneje na ponovno povabilo, češ da prej za zastavitve pouka niso vedeli. Sekretar OK ZKS je pritril njihovim zahtevam, predsednica izvršnega sveta Jelka Barlič pa je vztrajala pri tem, da je plačilna stroškov izobraževalna skupnost Slovenije, nazadnje pa

je sprejela pobudo stavkovnega odbora, da se bo izvršni svet na torkovi seji skupščine zavzel za ugodno rešitev sporne zadeve. Na protestnem zboru je govoril prof. Tine Šoško, član stavkovnega odbora in član republiškega odbora delavcev vzgoje in izobraževanja. Ogorčen je takrat in pozneje v razgovoru dejal, da stavkajo zaradi neustreznega odnosa oblasti do šolstva, čeprav se šola

• Zaključno misel je prof. Šoško podkrepil s tole izjavo: »V stari, gnili Jugoslaviji in še starejši in še bolj gnili Avstriji, kot smo morali v šoli imenovati ti dve državi tvorbi, je bil učitelj pokoren hlapček oblasti. Hlapčevanje pa je za človeka ponižujoče, celo sramotno (kot je omenjal že Cankar), zato so oblasti pokrile učitelja s cilindrom, ga ogrinile v gosposko suktnjo, da ga ne bi bilo preveč sram. V socializmu so mu sneli cilindri, slekli gosposko suktnjo in hlapčevanje je ostalo golo. Da ga ne bi bilo preveč sram, so ga socialistični demagogi zavili v megljo visoko zvenelih in praznih besed o tem, kako vzvišeno je njegovo poslanstvo. Hkrati so od tega učitelja pričakovali, da bo predvsem pel hvalnice oblasti. Naša današnja stavka pa ni več hvalnica, le odgovor, ki so si ga oblasti zaslužile s svojim ravnanjem.

kot organizacija, ki naj bi vzgajala, praviloma ne bi smela podati v to. In če je do tega prišlo, potem je na relaciji med družbo in šolo nekaj hudo narobe. Rubež ni samo boleč poseg v finance, ampak je tudi žalitev za kolektiv. Zahteve za oprostitev so naslovili na izvršno oblast zato, ker so prepričani, da je ona tista, ki postavlja osnovne pogoje za šolstvo in je zanj tudi odgovorna.

J. TEPPEY

SOP Krško praznuje 30-letnico

Izvozijo že več kot polovico svojih izdelkov in storitev

KRŠKO — »Prav gotovo je, da je bila SOP-ova naravna prednost v tem, da je bil vedno prav velik in se je zaradi tega vedno lahko prilagajal razmeram, kar je pogoj za uspeh tudi v svetu, kjer so manjše firme veliko bolj pripravljene na boj s konkurenco kot velike,« je med drugim dejal Janez Rošker, glavni direktor te krške delovne organizacije, ki v teh dneh praznuje 30-letnico delovanja.

SOP, ki šteje že cela tri desetletja med najbolj uspešne delovne organizacije v krški občini, ima podobno zgodovino kot vrsta naših uspešnih podjetij. Nastal je tako rekoč iz nič, prelomni trenutek v njegovem razvoju pa je bil pred dvajsetimi leti, ko je v Ljubljani ustanovil inženirski biro in kasneje se v Zagrebu. Industrijska oprema, ki jo proizvaja, obsega cel splet naprav za lesno industrijo, kjer lahko ponudi odjemalcem tako rekoč kompletno opremo, podobno pa velja tudi za kovinsko predelovalno in druge industrijske veje.

Janez Rošker, direktor SOP Krško

Največji obseg dela ima tozdr Oprema, v zadnjem času pa se vse bolj uveljavljajo tudi ostali trije tozdr Ikon, Klepar in Storitve, ki sta se lani iz ožjega mestnega središča preselila k matičnemu tozdru oprema in pridobila ne samo veliko večje površine, marveč tudi bogato opremo.

SOP je že zdavnaj prerasel jugoslovanski trg in s svojimi proizvodi vse bolj prodira na tuje trge. V delovni organizaciji se zavedajo, da vlaganje v lastni razvoj ima smisel do meje, kjer je to početje še rentabilno, sicer pa so že doslej razvili več uspešnih kooperacij s tujimi firmami, napovedujejo pa še nove tovrstne podvige. »To seveda ni slučaj, ampak plod zavestne poslovne in razvojne politike, ki pa je vedno slonela na lastnih močeh in znanju. Mislimo, da smo se sedaj sposobni odzvati vsem izzivom, ki prihajajo iz sveta, in po našem bo treba za to storiti veliko več, kot je zapisano v načelih treh reform. Spremeniti moramo naš odnos do dela in znanja, samo to pa nam zagotavlja, da bomo dosegali čimvečji dobiček, ki se na srečo spet vrača v našo ekonomijo,« meni Janez Rošker. In tu je še Evropa 1992, na katero se v SOP-u uspešno pripravljajo, saj je vstopnica za Evropo tudi vstopnica za svet.

J. S.

DVOMI O RAZBREMENITVI

NOVO MESTO — Člani izvršilnega odbora medobčinske gospodarske zbornice za Dolenjsko so na seji 20. decembra ugotovili, da je gospodarstvo v dolenski regiji v nekaterih ozirih, nadpovprečno izvozno-vozno usmerjeno, bolj obremenjeno z raznimi carinskimi in drugimi dajatvami kot v povprečju slovensko gospodarstvo, kar povečuje odliv sredstev iz delovnih organizacij v republiko in zvezo. Strinjali so se s predlogi GZS za razbremenitev gospodarstva, hkrati pa izrazili pesimizem, da bo do take razbremenitve na zvezni ravni res prišlo in da bo ta dovolj učinkovita, saj se že sedaj kažejo tendence k parcialnim razbremenitvam. Razbremenitve bi morale pasti na gospodarstvo hkrati in za vse enako, potem pa se bo videlo, kdo bo splaval in kdo potonil.

NOVOLETNA ŽELJA

KOČEVJE — Potrošniki v Kočevju tožijo, da v trgovinah ni dobrih tako imenovanega socialnega (črnega) kruha. Direktor pekarnice Dušan Tošaj odgovarja tako: »Mlinarji dobavljajo pekarinam 30 odstotkov moke tipa 850. V novembru smo dobili te moke celo 43 odstotkov, zato pa je v decembru prispela prva pošiljka te moke šele 13. Črna moka je osnova tudi za nekatere druge vrste kruha. Prednost pri dobavi črnega kruha imajo šole, vrtci, menze in internati. Zagotovo pa je ta kruh naprodaj vsako jutro v Nami, samoposrežbi v Kidričevi ulici in prodajalni Žita na Ljubljanski cesti. Za mojitve pri redni oskrbi s kruhom je kriva le neredna dobava moke. O vsem tem je bil govor tudi minul teden v radijski oddaji Kje pa vas čevlji žuli. Za zaključek je novinar zaželel Kočevjarjem in Kočevcem v novem letu obilico socialnega kruha.

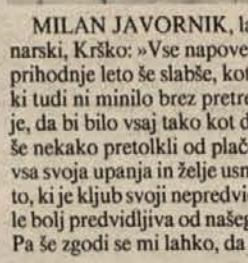
P-c

Naša anketa

Vaše želje ob novem letu?

Tudi v teh težkih časih, ko ob biranju časopisov, poslušanju radia in gledanju televizije človek včasih dobi celo občutek, da je stanje brezizhodno, globoko v človeški naravi skrito upanje vendarle še tli. Pravo upanje je tista gonilna sila, ki prav spodbujena, tudi v najtemnejši noči prižge luč in pokaže človeštvu izhod iz krize. Kot ljudje tega planeta imamo pravzaprav vso pravico za upanje. V tem letu, ki je za naše lokalne razmere zapisano dokaj črno, je človeštvo veliko pridobilo. Izginila so nekatera krizna žarišča, ki so grozila, da bodo v svoj smrtonosni ples potegnili vse človeštvo, razum je prevladal celo v odnosih med dvema vodečima silama na svetu. Vsekakor dovolj podlage za globalni optimizem. Na našem lokalnem področju pa je vse kot zakleto. Nič se za sedaj še ni premaknilo, zato ni čudno, da med našimi anketiranci, prej kot njihove osebne želje pred novim letom, prevladujejo želje, da bi se pri nas končno stvari uredile na zunaj, da bi zajezili inflacijo in da bi končno zmagal razum tudi v naših medsebojnih odnosih v ožji in širši domovini. Poleg želja pa so dokaj pogoste tudi napovedi.

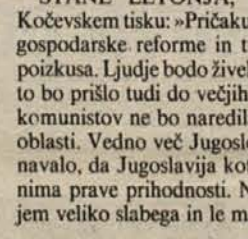
NATAŠA KOZINA, administratorka iz Črnomlja: »Nič dobrega ne pričakujem od prihodnjega leta, le to, da bo še slabše kot letos. Saj ne morem prav nič načrtovati, ker nam gre vedno bolj slabo. Smo mlada družina in si ne moremo prav nič privoščiti. Živimo tako rekoč od danes do jutri. Vendar nisem pesimist, ampak realist. Položaj, v katerem smo, me je trdno postavil na realna tla. In ne preostane mi drugega, kot da se sprizajim z življenjem, kakršnega pač živim.«

MILAN JAVORNIK, laborant v Kovinarski, Krško: »Vse napovedi kažejo, da bo prihodnje leto še slabše, kot je bilo letošnje, ki tudi ni minilo brez pretresov. Moja želja je, da bi bilo vsaj tako kot doslej, ko smo se še nekako pretolkli od plače do plače. Zato vsa svoja upanja in želje usmerjam v jelo loto, ki je kljub svoji nepredvidljivosti vendar bolj predvidljiva od našega gospodarstva. Pa še zgori se mi lahko, da bom kaj zadel.«

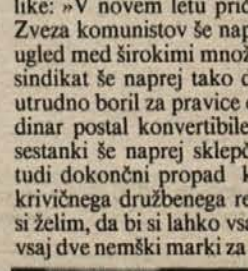
NATAŠA ARKO, natarica v bistroju Slovin v Ribnici: »V prihodnjem letu ne pričakujem kaj posebnega dobrega, predvsem pa ne izboljšanja pri nas, pa naj gre za življenjski standard ali kaj drugega. Bojim se, da bo še slabše. Želja imam veliko, a so neuresničljive: da bi se končno le začeli boljše časi, da ne bi bilo življenje vsak dan dražje, da bi imela dober avtomobil... Želim si tudi, da bi bila Slovenija samostojna, ker bi bile potem moje želje prej uresničljive.«

STANE LETONJA, ročni stavec v Kočevskem tisku: »Pričakujem nov poizkus gospodarske reforme in tudi propad tega poizkusa. Ljudje bodo živeli vedno težje, zato bo prišlo tudi do večjih nemirov. Zveza komunistov ne bo naredila nič za sestop z oblasti. Vedno več Jugoslovancev bo spoznavalo, da Jugoslavija kot državna tvorba nima prave prihodnosti. Nasploh pričakujem veliko slabega in le malo dobrega.«

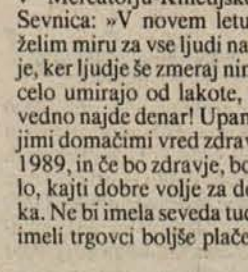
JOŽICA KLOBUČAR, trgovka v prodajalni KZ-Mercator na Rupercu vrhu: »Ker sem trgovka, bi si zelo želela, da bi se stvari v naši denarni politiki in gospodarstvu tako stabilizirale, da ne bi imeli vsak dan opraviti z novimi cenami. Trgovci, nič krivi, smo pogosto tarča nejevolje in negotovanja ljudi, pa sami ne moremo nič pomagati. Želim pa si tudi, da bi se stvari ne bi še poslabšale, kot napovedujejo nekateri, že sedaj namreč komaj shajamo.«

TONI GAŠPERIČ, humorist iz Metlike: »V novem letu pričakujem, da bo Zveza komunistov še naprej pridobivala ugled med širokimi množicami, da se bo sindikat še naprej tako dosledno in neutrudno boril za pravice delavcev, da bo dinar postal konvertibilen, da bodo vsi sestanki še naprej sklepni. Pričakujem tudi dokončni propad kapitalizma kot krivičnega družbenega reda. Osebnost pa si želim, da bi si lahko vsak mesec kupil vsaj dve nemški marki za moj črni fond.«

FRANC PRIBOŽIČ, živinorejec in kooperant Agrarie iz Dečnega sela: »V novem letu se nadejam ugodnejših možnosti za gospodarjenje, v kmetijstvu pa predvsem znosnejših pogojev kreditiranja, srpejmljivejših razmerij med cenami kmetijskih pridelkov in reprodukcijskega materiala ter nasploh boljšega odnosa do te dejavnosti. Pričakujem več konkretnih spodbud za naložbe, da bi mlade zadržali doma in da ne bi bili na kmetijah le ostareli ljudje.«

ZORISLAVA NOVINA, prodajalka v Mercatorju-Kmetijskem kombinatu Sevnica: »V novem letu pričakujem in želim miru za vse ljudi na svetu. Žalostno je, ker ljudje še zmeraj nimajo kaj jesti, da celo umirajo od lakote, za orožje pa se vedno najde denar! Upam, da bom s svojimi domačimi vred zdrava preživela leto 1989, in če bo zdravje, bo prišlo vse ostalo, kajti dobre volje za delo mi ne manjka. Ne bi imela seveda tudi nič proti, če bi imeli trgovci boljše plače.«

MARINKA OZIMEK, natarica iz Trebnjega: »Zaposlena sem v obratu družbene prehrane na občini in upam, da bomo imele tudi v letu 1989 delo tukaj, saj se s sodelavkami dobro razumem, a tudi ljudje, ki se pri nas prehranjujejo, so zadovoljni. Vsem želim obilo zdravja v novem letu in upam, da tudi mene in domačih zdravje ne bo pustilo na cedilu. Zelo si želim, da bi bila hčerka uspešna v šoli in da bi prišla do primerne kruha.«

DAVKARIJA BO VRNILA DENAR

Po dobrih dveh urah pojasnjevanj, utemeljevanj, izražanja dvomov v obojestransko pravilnost postopkov ter nerazumljivim večletnim zavlačevanjem zadeve so zbori občinske skupščine 27. decembra glasovali za predlog, po katerem naj uprava za družbene prihodke srednji šoli Brežice takoj vrne zaseženi denar za stavbno zemljišče, izvršni svet pa naj skliče razgovor s predstavniki srednje šole, upravnega odbora sklada za stavbno zemljišče in republiške izobraževalne skupnosti, ki šolo financira, da se dogovorijo za način reševanja v prihodnje. Po tem razgovoru je izvršni svet dolžan pripraviti za skupščino predlog o kratkoročnem in dolgoročnem urejanju teh obveznosti ter po potrebi predložiti spremembo odloka, ki bo srednjo šolo oprostil plačevanja.

ODSLEJ VOJAŠNICA — Dan pred praznikom JLA so vse slovenske vojašnice izpolnile ukaz in na pročelja namestile tablo v štirih jugoslovanskih jezikih oziroma pisavah. Na sliki: nameščanje napisov pred vhom v vojašnico v Bršljini. (Foto: J. P.)

S sestanki reševali prejemke

V viniškem Novoteksu zahtevali za 50 odst. večje OD — Nekateri delavci v Beltu nezadovoljni z novembrskimi prejemki — V Beti ni bilo stavke

ČRNOMELJ, VINICA — Pretekli teden so po črnomaljski občini krožile govorice o stavkah v Beltu, črnomaljskem tozdru Beti in viniškem Novoteksu. Pogovor z odgovornimi v teh kolektivih pa je pokazal, da so bile govorice preveč napihnjene, morda celo zlonamerne, saj na primer v Beti ni bilo niti izsiljenega sestanka, kaj šele štrajk, medtem ko je šlo v ostalih dveh kolektivih res za krajšo prekinitev dela, a še to v Beltovem primeru le nekaterih delavcev.

Vodja tozdr Beti Silva Perše je pojasnila, da so v njihovem kolektivu imeli tako kot vsak mesec sestanki, na katerem so poročali o rezultatih dela v preteklem mesecu, razširili pa so ga z informacijami, kako bo v prihodnjem letu. Na sestanku so povabili predsednika občinskega sveta ZSS Črnomelj Bojana Vipavca, ki jim je pojasnil, kako je z gibanjem osebnih dohodkov v drugih delovnih organizacijah. Sicer pa je Perševa potrdila, da pri njih z osebnimi

dohodki, ki so znašali v novembru povprečno 750.000 din, niso zadovoljni.

16. decembra je prišlo pri izplačilu osebnih dohodkov do izsiljenega sestanka v viniškem Novoteksu, kjer so delavke zahtevale za 50 odst. večje prejemke. Kot je povedal vodja tozdr Jože Starešinič, je bilo v celotnem Novoteksu že nekaj časa pred to prekinitvijo dogovorjeno, da bodo s prejemki skušali slediti inflaciji, kolikor bo v njihovi

moči. To so vedele tudi delavke v Vinici, vendar sta jim ob zadnjem izplačilu in izsiljenem sestanku to znova pojasnila generalni direktor Novoteksa Stanislav Pavlin in Bojan Vipavec. Tako so novembrsko plačo, ki je znašala v povprečju 570 tisočakov in h kateri so že prišli 37-odst. poračun, po izsiljenem sestanku lahko povečali le še za 15 odst. in ne zahtevanih 50 odst. Proizvodnja je stala približno pol ure, kolikor je trajal sestanek.

Delavci v Beltu so bili navajeni, da so pred novim letom dobili dodatno izplačilo osebnih dohodkov. Letos pa so se odločili, da bodo glede na omejevanje sredstev za prejemke in glede na rezultate poslovanja oktobra povečali vrednost točke za 25 odst., decembra pa še za 20 odst. Še pred izplačilom novembrskih OD 16. decembra pa so v Beltu izračunali, da je glede na uspešnost poslovanja vrednost točke za decembrsko plačo moč povečati za 27,5 odst., s tem da 20 odst. akontacije tega OD izplačajo pred novim letom. Ker pa so bile plače nekaterih delavcev za november zaradi manjše proizvodnje nižje kot mesec poprej, so ti delavci v tozdru Livarna prekinili delo. Po besedah Antona Zajca je šlo le za izsiljevanje posameznikov, ki so na zborih zahtevali izplačilo dodatnega OD, in sicer vsem enako. Končno so prišli do kompromisa, da bodo 28. decembra izplačali 25 odst. povprečnega OD posameznika v 11 mesecih letos, vrednost točke za decembrsko plačo pa dvignili za petino.

M. BEZEK-JAKŠE

KONFERENCA

NOVO MESTO — Letne konference Odrada gorjanskih tabornikov, ki je bila 22. decembra v prostorih ZSMS Novo mesto, se je udeležilo 35 delegatov iz štirih čet. Pregledali in razčlenili so delo v letu 1988, veseli pa so bili še posebej, ker so jim akcije, kot so zimovanje na Mirni gori, tridnevni izlet v Bohinjsko Bistrico in Bohinj, akcija partizanski kurir in tabor Ankanar, tako lepo uspeli. S ponosom so analizirali tudi občinski in področni mnogobojni, orientacijsko tekmovalne po poteh Gučbeve brigade in Milovanovičev memorial v Ljubljani.

Tudi program za leto 1989 je obsežen in bogat. Naj omenimo samo nekaj akcij: celoletno akcijo »Ekološka izvidnica«, ki bo potekala na novemškem območju; udeležbo na 10. zletu Zveze tabornikov Slovenije, ki bo v Medvodah; udeležbo na tečajih gozdne šole itd. Da bi lahko nemoten in čim bolj izpeljali ta program, vabijo k sodelovanju mentorje iz vrst staršev in seveda starejše tabornike. Za prizadevano delo ter dosežene uspehe v pripravah za splošno ljudsko obrambo jim je ob dnevu JLA skupščina občine Novo mesto, svet za SLO in DS, podelila plaketo.

M. K.

85 let prof. Janka Jarca

V nedeljo je bil profesor Janko Jarc star 85 let. Jubilar je ob Božidarju Jakcu poslednji od članov duhovno bogate in ustvarjalne novomeške generacije, ki je dozorevala med prvo vojno in po njej in se kasneje bleščeče uveljavila v kulturnem živju slovenskega naroda. Janko Jarc je svoje samotno življenje, ki pa nikoli ni bilo brez lucidno radoživih prijateljev, znancev in sobesednikov, posvetil lepoti in resnici. To je bilo in je še življenje razgledanega človeka, izobrazenca, ki, ne da bi mu kdajkoli okamenelo veliko srce, zna ustvariti potrebno razdaljo in zorni kot do dogodkov, predmetov in ljudi.

Professor Jarc, ljubljanski in praški študent, je začel svoje življenjsko poslanstvo kot pedagog, kasneje pa se je z zanj značilno zagretostjo posvetil zgodovini, muzejski in spomeniškovarstveni dejavnosti, skrbi za pravo historično podobo dolenskih mest, krajev in spomeniških objektov, razstavam, referatom, predavanjem itd.

Posebno in najbolj častno mesto v življenju profesorja Jarca, člana OF, intermiranca v Monigu in Gonarsu ter partizana, ima NOB. Vrh št.-vilnih razprav, člankov in zapisov po strokovnih glasilih, revijah in dnevnem časopisu je knjiga »Partizanski Rog«, delo, ki v poplavi tovrstnega pisanja osvaja z objektivnostjo, dokumentarnostjo in kleno besedo. Neizmerljive so tudi Jarčeve

zasluge pri ustanavljanju Dolenjskega muzeja in Dolenjske galerije, generacije naših očetov in dedov ga poznajo kot budnega spomeniškega varuha, ki je v sodelovanju z muzealci, arhitekti, konservatorji in umetnostnimi zgodovinarji rešil za sinove in vnuke vnuok, torej za prihodnost, na stotine spomenikov. To v časih, ko so srednjeveške arhive pod partijsko taktirko vozili kot star papir na odpad, ni bilo ravno lahko. Janko Jarc ima redko sposobnost gledanja čez samo navidezno vseomogočnost vsakdanjika in trenutnih potreb in trendov, kot zgodovinar ve za preveč mogočnih dvigov in prav takšnih padcev. Nekaterim je bil tudi sam priča, vendar v njegovem posmehu, ali bolje rečeno, distanci ni cinizma. Njegovo veliko srce je imelo namreč vedno razumevanje za človeške slabosti, ki so vedno nanovo položene v zibelke, zgodovinar ve, da se zgodovina ponavlja in da se iz tega nikoli nič ne bo nič naučil. Vendar ta vednost ni vdanost v usodo, če se je profesor Jarc kdaj komu ali čemu zoperstavljaj, je bila to človeška neumnost. V vseh njenih nešteti pojavnih oblikah. V svojem dolgem življenju ima Janko Jarc pri tem ne ravno hvalažen početju veliko porazov in tudi veliko zmag. Morda ravno zaradi tega svojega boja velja za neumljenega nasprotnika, katerega najmočnejše orožje je posmeh. Tega posmeha je bilo zaradi stvarnosti, kakršna pač je, vedno veliko, za nekatere tudi preveč.

Toda profesor Jarc je tudi drugačen mož, morda ga najbolje označujejo besede njegovega prijatelja, ki je pel o ljudeh, ki jih »vsaka zvezda boli in jim vse odmeva«. Naš jubilar se je seveda sam odločil za takšno, rekli bi samotno življenje. Ljudje imamo srečo, da so med nami posamezniki, ki se tudi za nas sprašujejo, od kod smo in kam gremo. Janka Jarca, sedečega med njegovimi knjigami in še vedno živahno korensopodenco, se ne drznem pobarati za odgovor. Zanj je potrebnih 85 let.

M. BAUER

kmetijstvo

Z NOVOMEŠKE TRŽNICE

V ponedeljek je stal radič 6.000 din po kg, kilogram čebule in korenja so prodajali po 1.500 din, česna in fižola v zrnu po 7.000 in suhega sadja po 6.000 din. Lonček smetane je stal 4.000 din, medtem ko so bila jajca 800 din po primerku. Naprodaj so imeli domače zeliščne čaje, zavitek po 3.000 din. Skuta je veljala 6.000 din po kg, medtem ko so za kilo domačega masla zahtevali okrog 10.000 din. Merica ocvirkov je veljala 7.000 din. Med prodajalci na stojnici so bili med drugim še cvetličarji in tekstilci.

• *Živinoreja, ki se pojavlja kot od zemlje neodvisna tovarna mesa, jaje in mleka, sploh ne bi smela biti dovoljena, saj pomeni nedopustno siromašnje sistemov, izčrpanje naravnih virov in je pomemben onesnaževalec okolja.* (Franc Zagožen)

Sejmišča

BREŽICE — Na sobotnem sejmu je bilo naprodaj 276 prašičev, starih do tri mesece, in 26 starejših. Prodanih je bilo 207 živali, in sicer mlajše po 7.500 do 8.000 din kilogram žive teže, starejše pa po 6.500 do 7.000 din kilogram žive teže.

ŠTEFAN JE PRAZNIK KONJ — Konjeniški klub Šentjernej in vaščani Dol. Stare vasi so minulo nedeljo obudili star ljudski običaj — Štefanovo. V Šentjerneju se je zbralo 84 konjenikov, ki so jездili od Šentjerneja do Dol. Stare vasi, kjer je bil pri cerkvi sv. Stefana blagoslov konj. Udeležence te etnografsko zanimive folklorne prireditve, ki jo je spremljalo več tisoč gledalcev, so vaščani Stare vasi pogostili s kuhanim vinom in orehovimi štruklji. (Foto: Slavko Dokl)

Kmetijski nasveti

Niti trava ne trpi nasilja

Za nestrokovnjaka je trava pač trava, toda v resnici je travna ruša občutljiv živ organizem, ki ne trpi nasilja in nepremišljenih posegov. Napačna strokovna raba se lahko živinorejcu grdo maščuje, »pregrehe« so včasih tolikšne, da je treba rušo v celoti obnoviti, kar ni enostaven agrotehnični ukrep.

Zima je čas, ko lahko kmet kaj naredi za svoje travnike in pašnike, denimo, da jih v tem času melioracijsko pognoji ali poapni. Najprej mora seveda vedeti, če je ruša izčrpana, kislila ali bazična, in če ji morda ne primanjkuje hranilnih snovi. Natančen rezultat da samo analiza zemlje, ki ugotovi, kako je z dostopnostjo hranil in z reakcijo tal. Če je zemlja tako kislila, da merilec kislosti pokaže ph faktor manjši od 5, je apnenje nujno potrebno. Razkisanje zemlje z apnom je treba opraviti pozimi, priporočajo 700 do 800 kg apnenega prahu na hektar, in to v dveh ali treh odmerkih.

Če travinje ni preveč zapleveljeno, ga lahko sorazmerno hitro obnovimo s primernim gnojenjem in izkoriščanjem. Travnica ruša se občutno obnovi in izboljša že v dveh do treh letih, če ima na voljo večje količine fosfornih gnojil. Fosforja primanjkuje pri nas skorajda v vseh rušah in pri gnojenju skorajda ni mogoče narediti napake, res pa je, da je to drago gnojilo. Travninik in pašnik dobro poplačata tudi setev bele detelje, ki pa mora biti opravljen tedaj, da seme res pride do tal. Za hektar pašnika potrebujemo pet do šest kilogramov semena, priporočeni sorti pa sta milka in rogal.

• V naših razmerah, kjer se travnati svet na vseh koncih stika z gozdom, je pogosto treba zatirati robidovje, ki se trdovratno bori za svoj življenjski prostor. Pri tem se obnese cidokor (2 litra na 100 l vode), s katerim se škropi jeseni, tedaj, ko rastlina ni več tako odporna, tla pa še ne zmrzujejo.

V skrajnem primeru pa je včasih moč travno rušo popraviti samo s temeljito popolno obnovo, z oranjem in ponovno setvijo semena trav in travno-deteljnih mešan. Ta poseg je tako zahteven, da se je skoraj nujno poprej posvetovati s strokovnjakom, saj so možne velike strokovne napake.

Inž. M. L.

Zdaj so cilj družinske kmetije

Krajevna kmečka zveza spodbuja neposredno prodajo vina in drugih pridelkov — Svet bo ponovno prepričala, da imajo ljudje v kletih odlično vino

BIZELJSKO — Po besedah Marjana Kelharja so bili pobudniki za ustanovitev krajevne kmečke zveze mladi ljudje, ki so ostali doma ali pa to nameravajo, vendar za zdaj na posestvih ne vidijo dolgoročnejske perspektive. Kot njen predsednik na vinogradniškem območju, kjer so v zadnjem obdobju obnovili veliko nasadov vinske trte, in delegat v republikli vidi najpomembnejši cilj take organizacijske povezanosti v ustvarjanju možnosti za družinske kmetije. Na njih naj bi si s prodajo pridelkov zagotovili solidne temelje za obstoj.

Če ne bodo našli skupnega jezika s Slovinci, bodo ustanovili svojo zadrugo. O tem bo tekla beseda na januar-skem zboru vinogradnikov. Načrtujejo tudi ustanovitev mlekarke zadruge, da bi bilo med kupci in proizvajalci čim manj posrednikov. Prvo, kar je sprejel njihov izvršni odbor kmečke zveze, je, da mimo njega ločeno odločitve glede vinogradništva.

Kmetje si želijo drugačen odnos do sebe s strani te delovne organizacije, za katero menijo, da se je premalo ukvarjala z njihovo prihodnostjo. Moti jih, ko

• **Ponudba Bizeljancev na nedavni Bizeljski noči v Ljubljani je najboljši dokaz za to, da so tudi vina iz domačih kletih odlične kakovosti. Točili so šest vrst sortnih vin, kmetice pa so napekle za Ljubljance zvrhano mero dobrega domačega kruha in pripravile veliko izbiro domačih specialitet. Prireditve je organiziralo Turistično društvo Bizeljsko. Na njej so sodelovali Bizeljski fantje, s katerimi je tokrat pela Meta Malus. Nastopili so tudi vaški pevci. Nadvse pa so bili Bizeljanci zadovoljni z odzivom predsednice ljubljanske mestne skupščine Nuše Kerševan, ki je med drugim omenila možnosti za neposredno vlaganje na to kmetijsko območje. Bizeljska noč je bila za naše glavno mesto prijetno presenečenje in blizu tisoč obiskovalcev je bilo nadvse zadovoljnih z njeno domačnostjo in izvirnostjo.**

slišijo, da jim je pri obnovi pomagal Slovinci. Ta je obnovo samo organiziral, vendar z denarjem širše skupnosti. Kelhar je prepričan, da so interesi sozida Slovinci drugačni od interesov vinogradnikov, zato želijo sami popeljati izbor bizeljskih vin z neposredno prodajo vi-

na kupcem. Dokazati hočejo, da na Bizeljskem zraste še veliko dobrega vina.

Čisti kmet bi moral po Kelharjevih besedah biti enako zaščiten kot delavec v tovarni. Delavec in uslužbenec v trgovini takoj dobita kredit, kmet pa se

dokopljajo do njega le po težkih mukah, če ga sploh dobi. V izvršnem odboru krajevne kmečke zveze imajo Bizeljanci samo čiste kmete in to je v Posavju dvignilo prah. Toda tam, kjer je en član družine v službi, lahko prodajo vino ceneje kot čisti kmetje. Ti si zato največ dobrega obetajo od sebi enakih, čeprav zaradi tega ne bodo zavračali članov z mešanih kmetij, kolikor bodo pokazali zanimanje in pripravljenost, da se bodo zagrizli v trde orehe, ki bi jih kmetje radi strli.

J. TEPPEY

V gostilne le dobra vina

Z razgovora med gostinci in vinogradniki

ČRNOMELJ — 21. decembra je Društvo vinogradnikov Bele krajine povabilo belokranjske zasebne in družbene gostince na pogovor v Müllerjevo gostilno v Črnomlju. Tokratno drugo srečanje je društvo pripravilo z namenom, da bi spodbudili gostince k še boljši ponudbi v njihovih lokalih z belokranjskimi vini. Žal se je pogovora udeležila le tretjina gostincev, zato pa med njimi nekaj večjih gostil-

ničarjev: iz metliške občine Brunskole s Hrasta ter Veselici iz Podzemlja, iz črnomeljskega območja iz Dragatuša ter predstavnik Integrala iz Črnomlja.

Društvo belokranjskih vinogradnikov obstaja že 11 let in šteje prek 800 članov. »Letos že 12. razstava belokranjskih vin, visoka priznanja doma in v tujini so dokaz, da smo v zadnjih letih že močno izboljšali kakovost vina. Prav strokovne ocene z razstav bi morale biti pravi kazipot gostincem za nakup najboljših vin,« je dejal predsednik društva Jože Vidmar-Nace. Stanislav Bajuk, direktor metliške Vinske kleti, meni, da je bilo v zadnjih 20 letih ogromno narejenega, kar pričajo številna priznanja. Poudarja pa, da je edina pot v prihodnost prizadevanje za čim večjo kvaliteto vin. Nedvomno pa bo treba še veliko storiti na področju ponudbe in kulture pitja.

Na pripombo gostinca, da ni vedno mogoče kupiti zadostnih količin na razstavi nagrajenih vin, da je med nagrajenci veliko vikendarjev, ki nimajo dovolj tržnih presežkov, mu je predstavnik društva pojasnil, da upoštevajo določilo iz statuta, po katerem mora imeti vsak vinogradnik, ki da vino na razstavo, 400 l tržnega presežka.

Da ne bi prihajalo do večjih neskladij pri odkupu vin različnih kupcev, zahteva belokranjski vinogradniki za svoja kvaliteta potrjena vina tudi pošteno plačilo, ki naj bi trenutno znašalo najmanj 4000 din za liter.

M. BUKOVEC

Matija Šebalj

Sramotna odkupna cena kož

Plačilo niti za pot

ČRNOMELJ — Črnomeljska zbiralnica kož je edina v vsej Beli krajini, a četudi »pokriva« dokaj veliko ozemlje, je iz Koteks-tobusa, pod okrilje katerega spada, slišati, da se tako majhne odkupne postaje zanje ne splačajo. Nasprotno mnenja je Matija Šebalj, ki ima sicer naziv vodje odkupne postaje, kot edini zaposleni pa opravlja vsa dela, od administrativnih do konzerviranja kož.

»Koteks-tobus ima z zbiralnico kož, kakršna je črnomeljska, malo stroškov, saj sem edini zaposleni, poleg tega pa že šest let, odkar sem tukaj, ni vlagala v obnovo stavbe. Čeprav v delovni organizaciji pravijo, da majhne zbiralnice niso donosne, pa gotovo ne gre zanemariti 35 do 40 ton govejih kož, okrog 25 ton svinjskih, pa tudi nekaj telečjih kož, ki jih vsako leto zberemo v Črnomlju,« pravi Šebalj. Vse te kože v glavnem pripeljejo iz bližnje klavnice. Od zasebnikov jih dobijo zelo malo, eden od razlogov pa je sramotno nizka odkupna cena: za kilogram svinjske kože je moč iztržiti le 350 din, za celo kožo povprečno težkega prašiča torej le okrog 3.500 din. S tem marsikdaj kmetu, ki bi pripeljal kožo, ne bi bili povrnjeni niti stroški za avtobusno vozovnico.

»Toda v vrhniški usnjarni, kamor prodamo poleg karniške največ kož, pravijo, da so uvožene kože iz Sovjetske zveze še cenejše kot naše, odkupljene po tej ceni. Ljudje pa se seveda znajdejo po svoje, kar je očitno pri ovčjih kožah, ki jih že dolgo nisem odkupil. Belokranjci jih raje nosijo v sosednjo Hrvaško, kjer so odkupne cene višje kot pri nas,« pove iz izkušenj Matija.

M. B.-J.

Dobili zahtevana pojasnila

S pojasnili o katastrskem dohodku zadovoljni, s pojasnili o gospodarjenju z gozdovi pa ne

RIBNICA — Na seji zborna krajevnih skupnosti občine Ribnica, ki je bila 20. decembra, so soglasno sprejeli predlagane lestvice novega izračuna katastrskega dohodka. Ta zbor je prav te lestvice zavrnil na seji 21. novembra. Takrat so delegati zahtevali še nekatera pojasnila. Nove lestvice bodo veljale z novim letom, še prej pa jih bo te dni potrdila tudi republiška skupščina.

Na seji so dobili delegati tudi odgovor na vprašanje o postopku uveljavitve sprememb kulture in katastrskega dohodka. Ta postopek se lahko začne na zahtevo lastnika (uporabnika) zeml-

jišča ali po uradni dolžnosti. Vsako spremembo, ki vpliva na katastrski razred, je treba v 30 dneh prijaviti občinskemu geodetskemu organu. Sicer pa je treba vsakih 15 let pregledati in ponovno kategorizirati vsa zemljišča.

Delni odgovor je bil dan tudi na vprašanje o vlogi kmetov-lastnikov gozda pri gospodarjenju z gozdovi. Delegati so menili, da bi bilo nujno potrebno dopustiti lastnikom gozdov več pravic, tudi pri prodaji lesa. Gozdar ne bi smel biti miličnik, ampak pomočnik pri gojitvi in gospodarjenju v gozdu.

J. P.

EN HRIBČEK BOM KUPIL...

Ureja Tit Doberšek

Čistimo z ogljem

Kadar želimo odstraniti iz vina duh in okus po plesni, sodu, gnilobi, porjavjenju, zmrzali — vse to uvrščamo med hude napake, ki jih ne moremo popraviti z drugimi pripomočki — rabimo kot čistilo oglje ali eponit.

Za čiščenje ne pride v poštev navadno oglje temveč čisto oglje v prahu. Dobimo ga le v lekarnah ali pa pri strokovnjakih — enologih v večjih družbenih kleteh.

Drobno zmletko oglje v prahu (živalsko ali rastlinsko) ima veliko zunanjo površino in zato veliko sposobnost adhezije (adhezija je sila, ki drži skupaj molekule različnih teles).

Ker oglje rdeče vino delno razbarva, ga uporabljamo v glavnem za odpravo navedenih napak pri bellem vinu. Kadar smo prisiljeni uporabljati ga pri rdečem vinu, vzamemo najmanjšo količino, ki jo odmerimo, in tri dni po čiščenju vino pretočimo. Rdeče vino bo izgubilo nekaj barve, vendar se barva nekaj časa po pretoku počasi vrača. Sortnemu vinu z izrazito aromo oglje odvzame del aromatičnih lastnosti, vendar se po čiščenju in daljšem ležanju vina v sodu počasi vrne. Zato priporočajo, naj aromatična vina čistimo z ogljem (za odstranitev duha po gnilobi) pred vrenjem moštov, dokler je mošt čist in še ni začel vreti.

Motno vino zmanjšuje učinkovitost eponita. Zato z njim ne bomo čistili vina pred prvim pretokom, temveč šele po njem.

Inž. Miško Judež v knjigi Vinarstvo svetuje, naj za odstranitev lažjih napak vina vzamemo 10 do 20 g eponita na 100 l vina, za težje napake pa 25 do 50 g na 100 l pa

tudi več. Inž. Vladimir Polak v knjigi Spravljanje vina v domačinstvu (Beograd 1983 — Nolit) pa navaja celo razpon od 50 g do 400 g na 100 litrov. Vsi pišči navodil priporočajo najprej poskus v malem.

Količino oglja, ki smo ga po poskusu v malem, ki je opisan v strokovni knjigi, določili za čiščenje vina, zmešamo s 15- do 20-kratno količino vina. Čistilo v posodi z vinom dobro pomešamo in vlijemo v sod, posodo, iz katere smo vili čistilo, z vinom poplaknemo, čistilo v sodu pa s kolum dobro zmešamo. Ker oglje deluje razmeroma hitro, ni potrebno še naknadno mešanje vina (dr. Radanović: Tehnologija vina, Beograd 1970). Vino je treba po dodatku čistila in prvem mešan-

• **Vinogradnikom, zlasti članom društva vinogradnikov, želi urednik rubrike »En hribček bom kupil« srečno novo leto 1989!**

ju pustiti pri miru, da se v 2 do 3 dneh, največ v 7 dneh, sesede in očisti.

Dodajanje oglja vinu kot čistilo lahko združimo z drugim čistilom, na primer z želatino z dodatkom tanina v razmerju 5 do 10 g na 100 l. Drugega čistila ne dodamo skupaj z ogljem, ampak obvezno šele drugi dan.

Najpoznejše 7 dni po čiščenju z eponitom je treba vino pretočiti. Najbolje je, če pretok opravimo preko filtra. Če tega nimamo, je nujno, da dodamo eponitu čez en dan drugo čistilo, kot je povedano zgoraj. Ker je sod po čiščenju z eponitom močno umazan, ga moramo po pretoku dobro oprati, sod pa zažveplati.

T. DOBERŠEK

REŽIČANKE DANES V LJUBLJANI

BREŽICE — Članice aktivna kmečkih žena iz Pečice, Sromelj in Artič bodo danes prodajale izvirne kmečke potice in druge specialitete iz tega dela Slovenije v Ljubljani. Stojnico so jim rezervirali na Prešernovem trgu. Zenske iz ostalih krajevnih skupnosti so šest dni sodelovale na Živzavu pred prosvetnim domom v Brežicah. Vsak dan so prišle iz druge podružnice. Nekatero so takoj spravile v denar prinesene dobrote, druge so še pritoževale, da je bilo za domače jedi premalo reklame, in zagotavljale so, da bodo prihodnjič odšle rajše v naše glavno mesto. Najbolj ogorčene so bile Dobovčanke. Imele so to smolo, da so pod večer prebile še precej časa v temi, dokler niso našli odgovornega za razsvetljavo na sejemskem prostoru. Pogrešale so vsaj glasbo s plošč, ki bi ljudi iz središča mesta privabila pred prosvetni dom.

Kaj v črnem vinu sproži napad migrene

Krivi so flavonoidi, snovi, ki črnemu vinu dajejo barvo

Londonski zdravniki so ugotovili, katera je tista snov v črnem vinu, ki pri občutljivih ljudeh povzroča napad migrene. Doslej so mislili, da bolezen sproži tiramin, v resnici pa so flavonoidi, to so snovi, ki vinu dajejo barvo.

Raziskavo so izvedli tako, da so ljudem, ki trpijo za močnimi migrenami, dali spiti navadno črno vino ali pa mešanico vodke z limonovim sokom. Ukrenili so tako, da ljudje niso vedeli, kaj so spili. Napad migrene so dobili le pivci črnega vina, ne pa pivci razredčene vodke.

Zdravniki so dali tudi fiziološko razlago, kako flavonoidi izzovejo migreno. V črevesju namreč zavro delovanje encima, ki varuje pred strupenimi fenoli, to pa pomeni, da fenoli lahko pridejo v krvni obtok in prek njega v možgane, kjer izzovejo napad migrene. Flavonoidi so lahko tudi povzročitelji »mačka«. Pivci vina vedo, da trpka mlada črna vina lahko povzročajo naslednjega dne hušje glavobole kot kakršna koli druga pijača, ki vsebuje enako količino alkohola. (Sodobno kmetijstvo)

izdajo knjige Vinogradništvo (414 str. in 166 slik). Članke je objavjal v drugih glasilih (Brazda, Nova brazda, Naše gorice, Posavski tednik) in v raznih kolektivih. Bil je uspešen predavatelj na tečajih, na grmski Kmetijski in novomeški Gostinski šoli. Čeprav je jubilat dobil nekaj diplom, mu družba dolguje širše javno priznanje; pričujoči zapis je samo skromen prispevek za opravičeno delo in opozorilo na naš skupni dolg.

Dr. FRANCE ADAMIČ

Nov most čez slabi dve leti

Občinski samoprispevek za osnovne šole in novomeško bolnišnico?

NOVO MESTO — Delegati novomeške občinske skupščine so na letošnji zaključni seji v natrpanem dnevnem redu poslušali in sprejeli vrsto poročil in se izrekli za številne odloke, ki so bodisi spremembe ustreznih prejšnjih odlokov, bodisi predpisni okvirji za nov način dela, zlasti občinske uprave.

Predsednik občinskega izvršnega sveta Ivo Longar je v poročilu med drugim govoril o pripravah na gradnjo mestnega mostu na Loki. Za ta most bo 40 odst. potrebnega denarja zagotovila republiška skupnost za ceste, ki se je po nedavnem podpisu samoupravnega sporazuma o gradnji mostu za vezala, da bo za prepotrebni novomeški cestni objekt uredila vsa potrebna dovoljenja do 30. marca prihodnje leto. Most naj bi bil tako zgrajen do konca septembra leta 1990. Novomeška občina bo svoj delež sredstev, preostalih 60 odst., zbrala s se-

• Glede občinskega sklada stavbnih zemljišč so delegati sprejeli predpisa, na podlagi katerih se bo denar v ta sklad poslej zbiral po točkovni lestvici, ki bo osnova prispevkov za posamezne objekte.

danjim samoprispevkom mestnih krajevnih skupnosti, sredstvi sklada stavbnih zemljišč občine Novo mesto ter denarjem sisov in odzov, ki upravljajo nekatere komunalne naprave v mestu.

Delegati so med drugim poslušali še poročilo o doseganju gradnje osnovnih šol v občini. Za graditev teh šolskih objektov naj bi se tako kot v tem obdobju zbiral denar z občinskim samoprispevkom tudi v naslednjih letih. Razen šol naj bi iz tega vira plačali v predvidenem bodočem referenduskem obdobju še gradnjo novomeške bolnišnice, smo slišali tudi na skupščinskem zasedanju. Delegati pa so zahtevali še, naj se del samoprispevka nameni za gradnjo otroških vrtcev, češ da teh manjka v mestu in drugod, npr. v Sentejncju. V razpravo o predvidenem referenduskem načrtu je vsebinsko sodilo opozorilo Mira Levstika iz Žužemberka, da je tamkajšnja šola preveč utesnjena, in mnenje Jožice Auersperger, da bi v Novem mestu kazalo uvesti dvoizmenski pouk.

M. LUZAR

ISKANJE NOVIH PROGRAMOV

METLIKA — Od oktobra deluje pri metliškem izvršnem svetu komisija za razvoj. Naloga te komisije je iskanje možnosti razvoja s pomočjo sredstev za manj razvite krajevne skupnosti, s pomočjo razvojnega dinarja in drugih oblik združevanja sredstev. Komisija se je sestala tudi z metliškimi gospodarstveniki, da bi ugotovili, kateri programi in okviri delovnih organizacij in tozdov v občini in zunaj nje so za nadaljnji razvoj metliškega gospodarstva zanimivi. Vsak program, ki je dohodkovno zanimiv, ne glede na to, od kod prihaja, bo dobil podporo celotnega združenega dela v občini.

V SKLAD NAMESTO ZA ČESTITKE

NOVO MESTO — Skupščina in izvršni svet občine Novo mesto in občinski konferenci SZDL in ZSMS ter občinski svet Zveze sindikatov, občinski komite ZKS in občinski odbor ZZB NOV Novo mesto so namenili 1.000.000 din v sklad za drage medicinske instrumente namesto pisnih novoletnih čestitk občanom in organizacijam. Občanom, organizacijam in skupnostim želijo zdravja, sreče in uspehov v letu 1989.

Prva zapoved: boj z inflacijo

Naloga komunistov v prihodnjem letu pri uresničevanju treh reform

METLIKA — Na zadnji letošnji seji OK ZKS Metlika — bila je prejšnji terek — je beseda tekla o gospodarjenju v letošnjem letu in o ekonomski politiki za prihodnje leto, o uresničevanju stališč in usmeritev konference ZKS in ob tem seveda tudi o aktualnih političnih razmerah ter o nalogah komunistov pri prestrukturiranju gospodarstva.

Vlado Klemenčič, član predsedstva CK ZKS, zadolžen za metliško občino, je povzel ključne naloge ZK, ki so si jih zastavili na 23. seji CK ZKS. V prvi vrsti je to zmanjševanje inflacije, ob tem pa je treba sprejeti vse neuprijetosti in težave, ki so povezane s tem. Kot drugi cilj za prihodnje leto je oživiljanje proizvodnje, izvoza in zaposlovanja. »V praksi je zmanjševanje inflacije in hkrati

Veliko za mali Jelendol

JELENDOL — Kot pravijo domačini je bilo zraven staro in mlado, ko so pred kratkim asfaltirali okrog 2.600 metrov dolgo cesto Dolenje Dole—Jelendol. Tak kos nove ceste je seveda malo za državo in tudi ne veliko za novomeško občino, a je toliko večji dosežek za tak, ne vsakomur znani kraj. Matija Šinkovec in Anton Dimc rada povesta, da zaselek Jelendol, ki pa si ga domačini menda laže prikličejo

Anton Dimc

v spomin pod imenom Otrsek, premore manj kot ducat gospodinjstev. Pravita pa tudi, da je šlo pri iskanju soglasij in zbiranju denarja enostavno pri vseh domačinih, le pri enem ne. Kakorkoli že, šlo je s skupnimi močmi, vsak od domačinov je prispeval po svoje, odeljena Štefka Gnetičeva je npr. dala gramoz za majhno odškodnino. Kajpak tudi pri jelendolski cesti ni šlo brez sisovskega denarja.

Šinkovec in Dimc, dva od cestnih graditeljev izza Škocjana, ko

Matija Šinkovec

razlagata doseganje dolgotrajne priprave na asfaltiranje, ne pozabita omeniti pomoč predsednika krajevne skupnosti Janeza Povšiča. Tako sodelovanje z vodstvom KS Škocjan, v kateri leži mejni zaselek Jelendol, bo še lahko prišlo do sapa, saj si Jelendolci nadvse želijo telefon in avtobus, zdaj, ko nimajo več nemalokrat očitane slabe ceste. Najbrž pa Šinkovec in Dimc ponavljata želje domačinov tudi, ko si želita jelendolsko zbiralnice za mleko, ki ga zdaj vozijo v Dolenje Dole, malo večji škocjanski kraj.

M. LUZAR

OBRITNIKI POMAGAJO — V iztekajočem se letu so mnogi tako ali drugače pomagali novomeški bolnišnici. Med tistimi, ki so se s svojimi prispevki še posebej izkazali, so obrtniki Stane Lisac (na sliki), Matija Rus in Blaže Tasev. Skupaj so prispevali več kot 15 milijonov din za drage medicinske instrumente in naprave. Za svoj prispevek pri razvoju bolnišnice so minulo sredo prejeli zahvalne listine. (Foto: J. P.)

Novoles na sovjetskem trgu

Dve novi pogodbi odpirata vrata za izvoz znanja pa tudi za uvoz pomembnih surovin ter izdelkov — Za sedaj le blagovna menjava

STRAŽA PRI NOVEM MESTU — Med 8. in 14. decembrom je Novoles v Sovjetski zvezi podpisal dve dolgoročni pogodbi o znanstvenem in poslovno-tehničnem sodelovanju, prvo z moskovsko pohištveno industrijo PMO, s katero so imeli že do sedaj poslovne odnose, drugo pa s firmo Nitron iz Saratova, to je kemijskim kombinatom, ki proizvaja predvsem osnovne surovine s področja polimernih materialov, med drugim tudi metilmetakrilat, ki je bazična surovina v Novolesovi tovarni akrilnih proizvodov v Trebnjem.

Nitron je zelo zainteresiran za nakup tehnološke opreme oziroma celotne tehnologije za proizvodnjo kopalnic. Novoles in Nitron sta podpisala dolgoročni sporazum s postredovanjem Slovenijalesa. Ta sporazum omogoča sedaj medsebojno sodelovanje brez posrednikov in dolgotrajnih birokratskih procedur. Stiki med strokovnimi službami se bodo ojačali, pospešeno pa bodo v prihodnjem letu delali na ponudbi in

pozneje tudi pripravi projektov za načrtovano tovarno kopalnic v SZ, ki naj bi jo zgradili in spravili v pogon v teku leta 1990.

Za Novoles sta obe pogodbi, zlasti druga, izrednega pomena, ker odpirata možnosti direktnega trgovanja na osnovi izmenjave blaga, pogodba z Nitronom pomeni še možnost oskrbe s su-

rovino za potrebe tovarne v Trebnjem, ko pa bo zgrajena tovarna kopalnica v SZ, pa se bodo odpirale tudi možnosti za izvoz akrilnih plošč za sovjetsko tovarno, zlasti v prvem obdobju.

»Pogodbi sta podpisani v duhu perestrojke«, pravi predsednik KPO Novolesa Vili Pavlič, »s katerim njihovi gospodarski subjekti dobivajo večjo samostojnost, to pa pomeni v bodočem sodelovanju s SZ večje operativne možnosti pri izvozu naših izdelkov, znanja in tehnologije, pa tudi prednost pri nabavi različnih materialov, surovin, izdelkov in tudi končnih izdelkov iz SZ.«

T. J.

VIŠJE STANARINE

NOVO MESTO — S 1. januarjem 1989 se bodo povečale stanarine in najemnine za 66 odstotkov, podražili pa bodo tudi osnovne komunalne storitve. Po novem bo stal m² vode gospodinjstva 1.215 din, družbene dejavnosti 1.450 in gospodarstvo 2.740 din. Odvoz odpadkov bodo v gospodinjstvih plačevali 74 din, v družbenih dejavnostih 136 in v gospodarstvu 328 din, vse po m² površine. Za kanalščino bodo cene za gospodinjstva 410 din, v družbenih dejavnostih 602 din in v gospodarstvu 883 din po m², medtem ko bo čiščenje odpadnih voda stalo gospodinjstva 181 in ostale 605 din po m².

SILVESTROVANJE TUDI V METROPOLU

NOVO MESTO — Letošnjemu dokaj pestremu izboru silvestrovanj so se pridružili tudi v novomeškem hotelu Metropol, kjer boste lahko najdaljšo noč preživel v družbi ansambla Mladi val, silvestrovali pa bodo lahko tudi mladi v tamkajšnji diskoteki. Seveda bo ples tudi 1. januarja. V Metropolu še obveščajo svoje stranke, da bodo tudi v letu 1989 nadaljevali z možnostjo brezobrestnih obročnih plačil slavnostnih kosil in večerij, prav tako vabijo k organiziranju seminarjev, simpozijev, poslovnih kosil in razstav.

Dežurne trgovine

V soboto, 31. decembra, bodo do 19. ure odprte naslednje prodajalne živili:

- v Novem mestu: Potrošniški center na Zagrebški
- v Sentejncju: Market Dolenjka
- v Dolenjskih Toplicah: prodajalna Rog
- v Žužemberku: Kmetijska zadruža
- v Straži: Market Dolenjka
- Med novoletnimi prazniki bodo odprte trgovine z živili v torek, 3. januarja.
- V nedeljo, 8. januarja, bo Emona Dolenjka imela odprto prodajalno Špecerija na Glavnem trgu 21.

PODPIS POGODBE — Pomembno pogodbo o sodelovanju med sovjetsko firmo Nitron in Novolesom so v Saratovu podpisali direktor Nitrona A. G. Ovčarov, direktor predstavnštva Slovenijalesa Ivan Gole ter predsednik KPO Novolesa Vili Pavlič (od desne proti levi). (Foto: T. Jakše)

Pri nas je skoraj Amerika

RUPERČ VRH — »Že dolga leta velja naše naselje na Ruperč Vrhu kot vzorno romsko naselje. Tukaj živi trinajst družin, skupaj približno 60 prebivalcev, stanujemo pa v šestih zidanih hišah, dveh kontejnerjih in nekaj barakah. Vzorni pa smo le v primerjavi z drugimi romskimi naselji. Mučijo nas tudi problemi, ki jih drugod že uspešno rešujejo. To pa je predvsem primeren dostop do stanovanjskih hiš, telefonska povezava, vodovod in ureditev okolice, kar bi morali reševati kot enakopravni člani krajevne skupnosti.« Tako pravi Drago Brajdič, Rom z Ruperč Vrha in hkrati tudi predsednik socialne sekcije pri romskem društvu.

»Zavedati se moramo, da so pri nas domala vsi pisarni, da je pri vsaki družini zaposlen vsaj eden, dostikrat pa tudi po več članov v družini. Ker pa do sedaj krajevna skupnost za naše probleme ni pokazala dovolj poslušala, smo ostali tako rekoč na začetku. Le elektrika je zadovoljivo urejena. Lahko rečemo, da smo šele v zadnjem času dobili dober stik z vodstvom krajevne skupnosti. Novi predsednik je šel od družine do družine in objubil pomoč. Vemo pa, da pomoč ne bo prišla sama po sebi, pripravljani so tudi sami sodelovati. Prva naloga bo vsekakor ureditev poti do glavne ceste, ena družina bo sedaj dobila telefon, če pa bo v centrali dovolj priključkov, bomo poskusili dobiti še več. Veliko pomeni za nas že spremenjen odnos.«

T. JAKŠE

Drago Brajdič

Darežljiv pokrovitelj

Suhorske šolarje je obdaril dedek Mraz iz Jugotekstil-Impexa, ki je že 28 let pokrovitelj

SUHOR — V začetku tega šolskega leta je minilo 28 let, odkar je ljubljanski Jugotekstil-Impex pokrovitelj suhorske osnovne šole. V tem času se je ta delovna organizacija vedno znova izkazala kot skrben, velikodušen in darežljiv pokrovitelj. Dvakrat v teh letih je Jugotekstil-Impex zamenjal šolsko pohištvo, pomagal je pri nakupu opreme za telovadnico, pri napeljavi centralne kurjave v šoli in sosednjem kulturnem domu, kjer je tudi šolska telovadnica, šoli je kupil dva televizorja, prispeval denar za učila, za položitev parketa, devetkrat zopred je vsem učencem od 1. do 4.

razreda omogočil 7-dnevno poletno šolo v naravi na morju. Že leta 1980 je vrednost daril in pomoči suhorski šoli znašala več kot milijardo starih dinarjev.

Vsako leto Jugotekstilov dedek Mraz obišče in bogato obdari suhorske šolarje. Letos je bil njihov dedek Mraz na Suhorju 23. decembra. Suhorski šolarji so pod vodstvom prizadevnih učiteljev pripravili lep in prisen program, šola in suhorski krajan pa so poskrbeli za gostoljuben sprejem in pogostitev svojih prijateljev iz Jugotekstil-Impexa. Seveda je tudi letos dedek Mraz bogato obdaril vseh 56 otrok suhorske šole.

Milena Ivanc

Pred 28 leti, ko je Jugotekstil-Impex prevzel pokroviteljstvo nad šolo, je bila na Suhorju tudi Milena Ivanc, sedaj že več let upokojenka, ki pa pred novim letom še vedno rada pride na Suhor. »V teh letih so se spletle zelo tesne vezi ne samo med šolo in našo delovno organizacijo, ampak tudi med nami in ljudmi iz teh krajev. Pri nas ni bilo nikoli vprašanje, ko je šlo za pomoč suhorski šoli. Na Suhorju smo vedno sprejeti izredno priščno in gostoljubno, tako, kot je to mogoče le v Beli krajini. Se posebej pa sem veselja velikega napredka Suhorja in teh krajev v 28 letih, kar mi prijateljujemo s tukajšnjo šolo in ljudmi.«

A. B.

LOVCI — V soboto so lovci iz Orehove priredili lov. Zadeva je bila tako resna, da so zaprli za promet in hojo vse poti in stezice na lovišču, civilni smeli naprej. Vendar krovoželjni Orehovanom ni uspelo odstreliti niti dlake, pomagalo jim ni tudi to, da so se malo sprehodili po sosednjem, brusniškem lovišču, kar sicer ni po lovskem bontonu. Ko bodo člani lovske bratovščine iz Orehove kdaj v prihodnosti izvolili privoščiti si lov na race ali kakšne druge ptiče, bodo nad svojim loviščem zaprli tudi letalske koridorje.

TEENS — Tovornjak novomeške registracije z napisoma Novoteks in Teens je minuli teden drvel iz Ljubljane proti Novemu mestu s kaj čudnim tovorom, skozi slabo zaprta vrata je bilo videti obrise avtomobila znamke alfa romeo. Direkcija Novoteksa sredstvom obveščanja še ni sporočila, da se po novem razen s konfekcijo in blagom ukvarja tudi z izdelovanjem, konsignacijo ali pa samo s preprostim prevažanjem osebnih avtomobilov. Registracija številca prevoznika je zainteresiranim na voljo v uredništvu DL.

SOK — Nekateri prodajalci z živili v našem mestu imajo na zalogi Fructalove sadne sokove po 1700 din steklenico. To je zastoj, saj stane prazna steklenica skoraj ravno toliko (1500 din). Kupci, ki sprašujejo, ali se ni morda na področju sokov prikazal komunizem, zvedo, da pomeni roba ni ideološke narave. Sokovi so bili namenjeni Italijanom, ki pa jim iz neznanih razlogov Fructalovo sodelovanje z naravo ni bilo všeč. Zdjaj so na voljo domači žejci. Slabši od tistih za domači trg gotovo niso. Na zdravje!

Ena gospa je rekla, da Dolenjskem listu morda res slabo kaže, vendar še vedno ni vse tako črno, da bi morali zanj delati reklamo razni čarovniki in dedki Mrazi.

IZ NOVOMEŠKE PORODNIŠNICE

V času od 12. do 22. decembra so v novomeški porodnišnici rodile: Vera Hočvar iz Gor. Lakovnice — Brigito, Vesna Vesel iz Malega Podljudna — Roka, Elica Gorše iz Dragovanje vasi — Katarino Breda Kržan iz Malega Mraševega — Klavdijo, Cvetka Zajc iz Sp. Lakenc — Mateja, Jasna Suštar iz Dragutaša — Sario, Anica Suštaršič iz Cerkvic — Barbra, Sonja Ramovš iz Mirne Peči — Nejc, Irena Simec z Vrha — Dejana, Tatjana Plut iz Kanižarice — Sabino, Veronika Pavlakovič iz Črnomlja — Simono, Ana Marinič iz Orljakovega — Natalijo, Andreja Kvas iz Črnomlja — Stašo, Rozalija Fabič iz Pribancev — Martino, Andreja Jamšek iz Kamenice — Majo, Jela Jukič iz Birčne vasi — Daniela, Angela Blatnik iz Potoka — Gregorja, Bernarda Tušar iz Globočič — Blaža, Franciška Medved iz Prelesja — Heleno, Mirjana Markovič iz Kanižarice — Maria, Irena Povše z Mirne — Davida, Dolores Marohnič iz Kamanja — Dina, Martina Debeve z Rateža — Roka, Lidija Zagorc z Dol. Vrhpolja — Tino, Marija Pekolj iz Vrbovc — Marijo, Višnja Perkovič iz Ljubljane — Marjanko, Andreja Podlogar z Mirne — Sama, Stefiča Petruša iz Črnomlja — Nikola, Franciška Gradečak iz Krškega — Damjana, Ruža Gorenc iz Kamenice — Jeleno, Silva Gole iz Trebnjega — Mojco, Željka Janjac iz Metlike — Kristino, Silva Miklavčič iz Gradenja — Petra, Nataša Hudelja iz Sečjega sela — Mitja, Kristina Kostevc iz Straže pri Šentrupertu — Alenko, Antonija Mrak iz Brusnic — dečka, Jožica Pungercar iz Kotov pri Otočcu — deklico, Franciška Mravincec iz Nove Lipe — dečka.

IZ NOVEGA MESTA: Mojca Pavlič iz Cegelnice 72 — Aljaža, Breda Rajmer z Zagrebške 23 — Polonca, Branka Dajčman iz Volčičeve 20 — Domna, Jožica Nosan iz Mestnih njiv — Jano. Čestitamoi!

Sprehod po Metliki

METLIŠKI DEDEK MRAZ je postal berač, ki prosjači za denar po delovnih organizacijah, in to navadno nekaj minut pred dvanajsto. Verjetno bi se dalo financiranje dedka Mraza urediti tudi kako drugače, vendar odgovornim vedno zmanjka časa za ureditev tega področja.

METLIŠKI TRGI SO ŽE NEKAJ DNI lepo okrašeni s smrekami in lučkami. Letos so se izkazali tudi trgovci, ki imajo trgovine na trgih, in so okrasili izložbe. Za drugo prednovoletno podobo Metlike pa so poskrbeli osnovnošolci pod vodstvom Duške Vrančič. S skromnimi sredstvi in veliko domišljije so dosegli, da mestno središče vsaj nekaj dni v letu ni pušto in nepul v mraku.

DEDKU MRAZU, ki je obiskoval te dni otroke po vaških krajevnih skupnostih, so se pridružile snežilke in dva harmonikarja. Edi Macele je dokazoval, da tudi otroci lahko raztegujejo meh. Če so bila že letošnja darila bolj skromna, je bil pa zato bolj poln oder.

DELAVCEM BETI je pokvarilo novoletno razpoloženje dejstvo, da so ostali brez trinajste plače. Hudo potrebnega denarja niso prejeli, ker ga enostavno niso ustvarili. Izpad trinajste plače je povzročil celo krajšo prekinitvev dela v tozdu Konfekcija.

Kolpa odnesla že veliko denarja

V KS Adlešiči imajo največ težav z vodovodom — Nekateri čakajo na telefon že 9 let — Ne zjajo izkoristiti naravnih danosti, zlasti ne Kolpe

ADLEŠIČI — V krajevni skupnosti Adlešiči, eni večjih v črnomaljski občini, se je nakopičilo toliko težav, da skoraj ni področja, kjer jih ne bi bilo. Najbolj pereč pa je vodovod, saj ima od 1.250 prebivalcev, ki prebivajo v 17 vaseh, vodovod le 11 odst. gospodinjstev. Vzrokov za to je več: težko dostopni kraji, težavne, kamnit teren ter etapna gradnja, ki poteka na več strani, nobena pa ni dokončana.

»Posebno težko je poleti, ko vode v vodnjakih zmanjka, skoraj pri vsaki hiši pa imajo kmetijo. Zato so ljudje pripravljeno veliko narediti, da bi dobili vodovod. Dostojni so izkopali in zakopali jarke, betonirali jaške, pomagali pri montaži, dali denar,« pravi predsednik skupščine KS Adlešiči Anton Jankovič. »V sklepih sveta KS je sicer natančno zapisano, kako naj bi se vsako leto posebej širil vodovod. Tako naj bi prihodnje leto gradili v smeri od Adlešičev proti Dolenjem. Vse bi bilo prav, če ne bi prav na drugem koncu KS, v Marindolu, pred dvema letoma dali nekdanje sole v uporabo kranjskim tabornikom. Ti so stavbo adaptirali, problem pa je, ker ni vode. Taborniki so že kupili cevi za tretjino vodovoda, pripravljeno so pomagati tudi z denarjem. Toda če v prihodnjem letu ne bo stekla voda v Marindolu, bodo začeli taborniki s pomočjo Geološkega zavoda vrtati vrtno, od katere pa razen tabornikov ne bo imel koristi nihče. Zato se bomo poskušali v krajevni skupnosti sporazumno dogovoriti, kam naj gradimo in kaj

je prednostnega pomena,« pripoveduje Jankovič.

Med adlešičkimi težavami je na drugem mestu telefon, na katerega mnogi

Anton Jankovič

čakajo že 9 let. V prihodnjem letu naj bi dobili centralo za novih 100 števk, vendar bo tudi s tem problem telefonije rešen le začasno. Da se ne bi ljudje izseljevali, je potrebno, da posodobijo ceste ter povežejo partizansko magistralo.

Zavedajo pa se, da so vse premalo naredili za razvoj turizma, čeprav prav v tej panogi vidijo možnosti za razvoj. »Kolpo, s pomočjo katere bi lahko pritekel marsikateri dinar, ne znamo izkoristiti. Lahko bi zgradili ribogojnice; propada grad Pobrežje, prav tako tudi tamkajšnji jez, ki je bil popravljen nestrokovno. Seveda bi v krajevni skupnosti potrebovali tudi obrat, ki bi vlagal v razvoj naših krajev. Za sedaj imamo, kar se industrije tiče, smolo, saj imamo v Adlešičih tekstilno tovarno, ki je v težavah in od katere si vsaj še nekaj časa ne moremo veliko obetati,« razpreda Jankovič.

M. BEZEK-JAKŠE

Stavka upravičena in ne

Zaradi razmer v Itasu je bil štrajk pričakovan

ZAČETEK JAVNE RAZPRAVE

ČRNO MELJ — Na seji zborov črnomaljske občinske skupščine so delegati sprejeli osnutek sprememb in dopolnitev prostorskih zasnov družbenega plana občine Črnomelj za obdobje 1986—1990 ali 1986—2000. Gre za to, da ob sprejemanju prostorskih zasnov družbenega plana občine niso bile urejene nekatere prostorske rešitve, predvsem lokacija odlagališča komunalnih odpadkov za občino Črnomelj, zazidalno območje za obrtno čono za storitveno, proizvodno obrt v Črnomlju, turistično rekreacijsko območje ob Kolpi in še nekatere druge. S sprejemom osnutka se je v krajevnih skupnostih, silih in delovnih organizacijah začela javna razprava o spremembah in dopolnitvi občinskega družbenega plana, ki bo trajal do 21. januarja prihodnjega leta.

KOČEVJE — Zahteva štrajka-jočih delavcev v Itasu po višjih osebnih dohodkih je bila upravičena in ne. Upravičena je bila zato, ker tako nizki osebni dohodki delavcev ne omogočajo preživetja, neupravičena pa, ker rezultati dela ne opravičujejo takega povišanja osebnih dohodkov. Tako so ugotovili na zadnji seji predsedstva občinskega sveta Zveze sindikatov Kočevje, ki je bila 20. decembra.

Na tej seji so tudi poudarili, da je sindikalna organizacija Itasa (pa tudi organizacije izven Itasa) pogosto opozarjala, da je treba v podjetju izboljšati delovno disciplino, preprečiti

odnašanje materiala in sploh kraje; bolje delati, da ne bo reklamacij; ugotoviti presežke delavcev, uvesti spodbudno nagradjevanje, ne dovoljevati nadur ob velikem številu rezijskih ur itd. Za vsa ta in druga opozorila pa se vodstvo ni zmenilo in odgovorni (samoupravni) organi niso sprejeli ustreznih sklepov in nalog. Zaradi vsega tega je bilo tako stanje v Itasu tudi pričakovati, so ugotovili na omenjeni seji.

J. P.

Delegati so se odločili za komisijo

Komisija naj ugotovi, ali je Pavlinov hrib res črna gradnja

TREBNJE — Delegacija krajevnih skupnosti Trebnje na zadnji skupni seji zborov krajevnih skupnosti in zborov združenega dela trebanjske občinske skupščine ni soglašala z odgovorom občinskega izvršnega sveta glede prodaje stare šole v Trebnjem. V KS pravijo, da ne morejo dovoliti prodaje stavbe v kraju, ne da bi imeli možnost sodelovanja, zato zahtevajo, da izvršni svet s tem računata. Prav tako organi KS Trebnje opozarjajo na to, da bo ob sodelovanju KS lahko odločala o odtujitvi le skupščina, denar od prodaje stavbe, če bi do tega prišlo, pa bi moral ostati v KS Trebnje.

To je bil le uvod v naslednje, novo delegatsko vprašanje Trebanjcev, ki je dvignilo temperaturo na zasedanju vseh treh zborov. Delegacija KS Trebnje je namreč skupaj s svetom, skupščino, organizacijama ZK in KK SZDL Trebnje ter zborom krajanov zastavila naslednja vprašanja: Ali je res, da je novi blok na Pavlinovem hribu zgrajen na podlagi nepravilne urbanistične dokumentacije in v nasprotju z zazidalnim načrtom, sprejetim leta 1981? Kdo je odobril projekt na podlagi takega neskladja in izdal potrebno gradbeno dokumentacijo? Ali je občinski izvršni svet vedel, da je novi blok pravzaprav črna gradnja, prav tako nova stavba sodišča, ki v dokumentih občinske skupščine ni bila predvidena?

In ker je KS Trebnje zahtevala, da ta vprašanja prouči skupščina in ne izvršni svet, ali kdo od upravnih organov, je nastalo jabolko spora. Predsednik vlade Maks Kurent je menil, da pomeni predlog, naj bi oblikovali medzborovsko komisijo, ki naj raziše odgovornost, če so Projektivni atelje Ljubljana, izvršni svet ali komite za družbeno planiranje in gospodarstvo ravnali nezakonito, nezaupnico izvršnemu svetu.

P. P.

Svet Osnovne šole ing. Janeza Marentiča Podzemelj

razpisuje dela in naloge

— ravnatelja

Kandidati za ravnatelja morajo poleg pogojev 484. člena zakona o združenem delu izpolnjevati tudi pogoje zakona o osnovni šoli. Imeti morajo ustrezne osebnostne in organizacijske sposobnosti. Kandidati naj pošljejo prijave v 15 dneh po objavi razpisa na razpisno komisijo pri Osnovni šoli ing. Janeza Marentiča, Podzemelj, p. Gradac v Beli krajini.

573/52

Zašepal je kočevski paradni konj

V Opremi škriplje

KOČEVJE — Kočevska Oprema, ki je bila še lani paradni konj kočevskega gospodarstva, je letos zašla v krizo in v prvih devetih mesecih letos ni ustvarila nič za sklade. Poslovala je, kot pravijo politiki in gospodarstveniki, s pozitivno ničlo.

V Opreminem tozdu Sintep je prišlo do težav, ker trg ni sprejel njihovih proizvodov — tako vsaj trdijo v Opremi. Zato je v začetku leta nekaj časa proizvodnja v tem tozdu povsem stala. Do polletja so zato najemali vedno več kreditov, kar jih še zdaj tepe. Imajo veliko dolžnikov, predvsem v južnih krajih države. Računajo pa, da bodo rezultati zadnjega trimesečja boljši.

Podobno je s tozdom Lesna predelava. Zanašali so se predvsem na sovjetski trg, ki pa je letos zatajil. Tudi na domačem trgu je bilo zaradi upadanja investicij manj naročil in iztržka. Še najbolj je posloval toz Usluga.

J. PRIMC

Razvoj je za načrtovanim

Gospodarstvo občin Kočevje in Ribnica doseglo manj, kot so načrtovali v občinskih resolucijah

KOČEVJE, RIBNICA — Zadnje letošnje seje izvršnih svetov in občinskih skupščin občin Kočevje in Ribnica, ki potekajo te dni, imajo na dnevnem redu tudi uresničevanje letošnjih razvojnih resolucij. Če se zadržimo le na poslovanju gospodarstva, so ocene na podlagi devetmesečnih rezultatov take:

ZLATA ZNAČKA RUPARČIČU — Ob dnevu naše armade je bila v ribniški občini vrsta prireditev. Na slavnostni akademiji so podelili tudi priznanja. Republiško zlato značko je dobil Alojz Ruparčič (na fotografiji levo) iz Loškega Potoka, občinska priznanja pa Mirko Goršič, Jože Kos in Milan Arko. Republiški štab TO je pohvalil 12 rezervnih starešin iz ribniške občine, višje čine pa je dobilo 40 rezervnih starešin. (Foto: M. Glavonjič)

J. P.

Steber občinskega gospodarstva

Tovarna elektrolitov Mokronog je eden najproduktivnejših kolektivov trebanjskega gospodarstva — Kmalu že 100 milijonov elektrolitskih kondenzatorjev

MOKRONOG — »Redno spremljanje programa, sprememb razvoja, novih izdelkov, spremenjenih tehnologij na svetovnem trgu nam omogoča, da držimo korak z vodilnimi strokovjaki na svetu. Seveda je vse to moč doseči le s primernimi delavci, strokovnjaki. In prav kadrovska sestava naše tovarne se je v zadnjih letih bistveno spremenila. Odras zadovoljive kadrovske strukture je tudi naša študentska politika,« razlaga direktor Iskrine Tovarne elektrolitov v Mokronogu Ludvik Lovše.

Iskrina tovarna v Mokronogu zaposluje približno 230 delavcev in je največja v krajevni skupnosti, s katero tesno sodeluje in ji pomaga. V 30 letih dinamičnega razvoja sta bili predvsem dve prelomnici, in sicer večja osamosvojitve, ko je obrat postal temeljna organizacija združenega dela, in pa leto 1979, ko so s prvo večjo naložbo pridobili sodobno opremo in je pretežno ročno proizvodnjo zamenjal sodoben, avtomatiziran način proizvodnje. Mokronoški kolektiv je postal eden najtrdnjih stebrov gospodarstva v trebanjski občini, saj ustvarja že okrog tretjino vse akumulacije v občini.

»Proizvajamo preko 70 milijonov elektrolitskih kondenzatorjev vseh vrst

Poigravanje z zaupanjem

Črnomaljski odklanjajo spreminjanje programa

Prebivalci črnomaljske občine so 25. maja 1985 z referendumom sprejeli samoprispevek za program naložb v družbene dejavnosti. Takrat je občinska skupščina imenovala tudi poseben odbor, ki nadzoruje zbiranje in uporabo denarja. Ta odbor je bil na nedavni seji zborov krajevnih skupnosti in združenega dela črnomaljske občinske skupščine kamen spotike delegatov.

1. julija 1990 se namreč samoprispevek izteče, že sedaj pa je očitno, da semiški vrtec in pripravljiva gradbena dela v črnomaljski osnovni šoli ne bodo prišla na vrsto. A ne le to, vprašljivo je tudi, ali bosta dokončana prizidek in adaptacija šole v Vinici, kajti stroški rastejo hitreje kot osebni dohodki, od katerih krajanji plačujejo prispevno stopnjo za samoprispevek. Da pa bi bila nestrpnost ljudi še večja, sta se v programu za prihodnje leto pojavili še dve novi naložbi, in sicer 200 milijonov dinarjev za soudeležbo pri popravilu strehe in električne napeljave v šoli v Loki ter 100 milijonov soudeležbe za popravilo strehe na srednji šoli. Res je, da je življenje v osnovni šoli v Loki po zagotovilih inšpekcijskih služb smrtno nevarno, kajti prišlo je že do požara na električni napeljavi. Toda ljudem se po drugi strani zdi, da so zaradi teh novih naložb opeharjeni, kajti ko so pred leti glasovali za samoprispevek, so menili, da pomenijo zaporedne številke pred navedenimi objekti vrstni red uresničevanja programa. Toda že v začetku leta 1987 so ta vrstni red spremenili, sedaj pa so v program vnesli še nove naložbe.

Delegati so bili prepričani, da ne morejo glasovati za dopolnjen program v imenu ljudi, ki so na referendumu sprejeli nekaj drugega. V

krajevni skupnosti Vinica so se celo odločili, da bodo pri ustavnem sodišču SRS sprožili ustavni spor, če bodo na skupščini sprejeli nov program, kajti boje se, da bo zmanjkalo denarja za Vinico, ki je v programu na 3. mestu, če bodo začeli z naložbami še v Črnomlju. Pojavili so se celo očitki občinski strukturi, da je s tem, ko spreminjajo program, kršen zakon.

Ali je kršen zakon ali ne, v tem trenutku gotovo niti ni tako pomembno kot to, da se odgovorni poigravajo z zaupanjem ljudi. Razumljivo je, da denar potrebujejo vsi, ne le tisti, ki so v programu, so iz njega izpadli ali so na novo prišli vanj, temveč še kdo. Najbolj žalostno pa je, da s temi milijoni nekemu odvzeta in drugemu danega denarja ne bo rešena nobena naložba. Zato bi mirali biti tisti, ki so se odločili dopolniti program, bolj taktni. Tolaženje ljudi s tem, da bo »njihova« naložba prišla na vrsto v programu naslednjega samoprispevka, je kaj klavna. To vedo v črnomaljskem vrtcu, kjer je že izpadla iz programa samoprispevka gradnja vrtca Čardak II, sedaj pa še Semič, ter v vinski šoli, kjer so tudi že ostali prazen rok. Kot vse kaže, pa bodo denar iz samoprispevka v črnomaljski občini še potrebovali, zato ne gre poldrugo leto pred naslednjim referendumom izigravati ljudi. Gotovo pa bi morali v Črnomlju razmisliti tudi o tem, da ni in ne sme biti samoprispevek edini vir za vsa dela v družbenih dejavnostih, ampak da bi lahko povišali tudi prispevno stopnjo za izobraževanje, ki je sedaj na tretjem mestu v Sloveniji, šteto od zadnjega konca.

M. BEZEK-JAKŠE

VIŠJA PRISPEVNA STOPNJA

ČRNO MELJ — Prispevne stopnje za družbene dejavnosti se bodo v črnomaljski občini 1. januarja 1989 povečale v primerjavi z letošnjim povprečjem iz bruto osebnega dohodka za 0,57 odst., iz dohodka pa za 0,32 odst. Povečala se bo predvsem prispevna stopnja za zdravstvo in socialno skrbstvo. Glede na nizke prispevne stopnje, saj je črnomaljska občina na 63. mestu med slovenskimi občinami, je moč pričakovati, da bo potrebno že v prvem trimesečju leta 1989 povečati prispevno stopnjo, predvsem pri tistih silih, ki prejemajo republiško solidarnost, kjer morajo Črnomaljski zagotoviti najmanj povprečno republiško prispevno stopnjo.

URADNO HRUPA NI

PRIGORICA, RIBNICA — Delegacija KS Dolenja vas je že 31. maja opozorila občinsko skupščino Ribnica, da stanovanje pri Inlesovem obratu v Prigrorici ogrožata prah in hrup iz novega silosa. Te dni je prišel uradni odgovor inšpekcije iz Ljubljane, ki pravi, da obrat v Prigrorici še nima dovoljenja za obratovanje. Iz tega, nekoliko zavitega odgovora prizadeti zdaj sklepajo, da uradno tega Inlesovega obrata ni in da torej tudi hrupa in prahu ni, se pravi, da si občani ne nevečnosti samo domišljajo.

P. C.

Ludvik Lovše, direktor Iskre Mokronog

kondenzatorjih v Jugoslaviji, je delež proizvodnje na domačem trgu komaj 30 odstotkov vse proizvodnje. Ostalo pomeni izvoz, ki bo letos presegel 4 milijone dolarjev. V teku je veliko akcij za povečanje izvoza, in to predvsem na

• V Iskrini Tovarni elektrolitov Mokronog tržišču ne ponujajo le svojih kakovostnih izdelkov, ampak tudi opremo za proizvodnjo elektrolitskih kondenzatorjev s tehnologijo. Načrtujejo, da bodo v kratkem zagotovili izdelavo vsaj 100 milijonov elektrolitskih kondenzatorjev. Letos so zgradili nove proizvodne prostore v izmeri 1000 kv. metrov, ki jih bodo izpolnili z novo opremo, delno izdelano doma, nekaj pa je uvoženo iz Japonske.

zahodnoevropski trg (Phillips, Danfoss). Jasno je, da izvoz lahko temelji na konkurenčni ceni in vrhunski kakovosti, da o dobavah in ostalem servisu niti ne govorim,« pravi direktor Lovše.

P. P.

DOPOLNILO

KOČEVJE — V poročilu o proslavi 100-letnice ribištva na Slovenskem, ki je bila v Kočevju 16. decembra, je med naštevanjem dobitnikov priznanj pomotoma izpadel podatek, da je plaketko Ribiške zveze Slovenije dobila Ribiška družina Kočevje.

Ribniški zobotrebci

PROMETNI (NE)RED — V Ribnici je uveden nov prometni red, o čemer smo že poročali. Vozniki se počasi privajajo na spremembo prednostnih cest, pravi nered pa je pri parkiranju med Miklovo hišo, gradom in Spominkarstvom. Niso redki lastniki avtomobilov, ki parkirajo avto na vozišču, da druga vozila sploh ne morejo mimo.

ARANŽIRANA DARILA — Kdor je v stiski za novoletno darilo (pa naj bo poceni ali dražje), lahko darilo po kar ugodnih cenah kupi v novem salonu Dida. Darila so tudi aranžirana.

VRSTA RAZSTAV — Te dni je bila ali pa je v Ribnici vrsta razstav. V galeriji v Milovi hiši bo še do 5. januarja razstava del akademskega slikarja Zdenka Huzjana, v bistroju Slovina pa bo še do 19. januarja razstava del kitajske slikarke Wang Huiqin. V domu JLA pa so že zaprli razstavo Avnojska pot 1943 Božidarja Jakca, razstavo fotografij o dnevu republike in sodelovanju vojske in civilnega prebivalstva ter razstavo rib in drugih izdelkov ribniških šolarjev.

Trebanjske iveri

PAPIRNATA VOJNA VINOGRADNIKOV — Kot pravi trebanjski gostilničar in vinogradnik Franc Opara, morajo za kmetijsko inšpekcijo po novem pisati namesto doseganih 8 kar 28 rubrik, če hočejo vinogradniki prepeljati vino 10 km od doma. Meni, da je mogoče v občini na leto 10.000 litrov vina, ki ga vinogradniki prodajajo mimo prometnega davka, in se sprašuje, ali je to dovolj velik razlog za vse te ceremonije. Vinogradniki so že tako tepeni, ker plačujejo davek od zemlje, ki jo skrbno obdelujejo. Ob tem ne dobijo nobenih regresov.

AGROSTROJEVE POTEMKINOVE VASI — Sentruperški obrat Agrostroja je še prej, kot tozdi ljubljanske matične delovne organizacije, v svoje planske listine zapisal tudi gradnjo proizvodne dvorane v Prelesju. Toda s to tovarnico očitno ne bo nič, saj se cilj odmika iz leta v leto.

ŠKART — Učitelj kar malce zaboli pri srcu, če sliši izjave proizvodnih delavcev, češ, mi si ne moremo privoščiti škarta, učitelj pa. Ali so potemtakem škart učenci, ki zaradi različnih vzrokov, naj-večkrat pa zaradi pomanjkanja delovnih navad in marljivosti ne zvozijo najbolje ob koncu šolskega leta?

V konkurenci za razvojni dinar

Banka ob naložbi v papirni stroj ne bo pozabila na ostale

KRŠKO — Direktor LB-Temeljne posavske banke, dr. Dejan Avsec, meni, da je investicijska dejavnost v tem letu dobila drugačne razsežnosti, kar velja tako za število naložb, obseg in strukturo. To velja za načrtovane naložbe v tehnološke sisteme nekdanjega tozda STT in Kopitarne v Sevnici ter za TCP Duro Salaj, ki bodo svoje naložbe usmerili predvsem v razvoj in izvoz, s temi programi pa bodo omenjene delovne organizacije kandidirale tudi za razvojni dinar.

»Take naložbe so nedvomno nova kakovost v posavski naložbeni politiki, katere značilnost je sicer, da je večinoma usmerjena v odpravljanje ozkih grl in modernizacijo tehnologije na obstoječih proizvodnih programih. Seveda ne zanikamo potrebe po takih naložbah, a v skladu z gospodarsko reformo, novim zakonom o podjetjih in nasploh z uvajanjem podjetniškega ravnanja in miselnosti, ko bodo odločale tržne zakonitosti tudi pri pridobivanju investicijskega dinarja, lahko rečem, da smo s srečom bolj pri teh, ki obetajo več. Nedvomno je največja posavska naložba v papirni stroj v TCP Djuro Salaj (hkrati tudi ena največjih naložb v Sloveniji v prihodnjem letu, op. p.), ki bo terjala 214 milijard dinarjev. Od tega bodo za izvedbo potrebovali 45 odst. tujih in 28 odst. domačih kreditov; ostalo bo domač denar, med njim pa tudi prispevek sovalgateljev (konzorcij).

V temeljni posavski banki zagotavljajo, da zaradi velike naložbe v papirni stroj ne bodo zanemarjali investicijskih potreb ostalih članic. V Sevnici bodo tudi s pomočjo bančnih sredstev gradili novi hotelsko-trgovski center, ki bo najprej služil potrebam graditeljev Savskih elektrarn. Agrarna bo gradila nove hladilniške zmogljivosti, s katerimi bo lažje prodajala sadje na tuje trge. Opekarna Anhovo iz Brežic bo vložila denar v ekološko in stroškovno izboljšanje tehnologije pranja peska, obstajajo pa tudi razmišljanja o razvojni politiki, s katero bi izkoristili naravne danosti rudnika Globoko.

»Poleg vseh teh naložb bomo še naprej vztrajali pri vlaganjih v inovacijsko dejavnost, kjer pa pogrešamo strokovno bolj izpopolnjeno dokumentiranje pri zajemanju razvojnega dinarja. Razvojna dejavnost mora namreč postati kakovosten dejavnik razvoja, prepričani pa smo tudi, da mora enak pomen dobiti tudi drobno gospodarstvo v zasebni in družbeni lasti,« je menil dr. Dejan Avsec.

J. SIMČIČ

Nestrpnost zaradi telefona

PIŠECE — Spet je tu novo leto in z njim preloženo upanje na izpolnitev telefonskih obljub. V centrali na Bizeljskem je na razpolago 20 števk in te dni naj bi jih končno priključili Pišečanom takoj po tehničnem prevzemu. Preostalih sto interesentov še vedno čaka in predsednik sveta krajevne skupnosti Ivan Cizelj pravi, da ljudi mineva potrpljenje. Zgradili so omrežje in zdaj sedem let čakajo, ker mora PTT na Bizeljskem postaviti novo centralo in poskrbeti za medkrajevne povezave. Za 1989 imajo centralo naročeno, tako vsaj zagotavljajo, da bi potolažili prizadete.

»Veliko dajemo tudi za ceste, saj zanje že drugo leto zbiramo krajevni samopriskpevek,« je nadaljeval Cizelj. »Letos smo jih asfaltirali dva kilometra oziroma 6 tisoč kvadratnih metrov. Poleg tega smo končali pripravljajna dela za asfaltiranje na trikilometrskem odseku ceste Pišce — Sromlje. Nasipali smo gramoz, izravnali več odsekov, uredili odvodnjavanje in po potrebi odstranili brežine, kar nas je brez prostovoljnega dela vnelo 40 milijonov din. Za naprej imamo pri cenem podjetju v dobrem 140 milijonov. Od te vsote smo dobili 55 milijonov din od SKIS. Na dejamo se, da bomo s tem denarjem asfaltirali najmanj 5 do 6 km, če bodo ljudje še naprej tako poštenovalno dajali iz žepov dodatne deleže.«

Predsednik Cizelj se je pohvalil, da so krajanje letos sami razširili pokopa-

Ivan Cizelj

lišče in v lastni režiji začeli graditi mrliško vežico, za katero prispevajo polovico stroškov Globočani. Delo bodo nadaljevali spomladi in akurat bo na vrsti tudi ureditev smetišča, do katerega zdaj ni pravega dovoza.

J. T.

Obrestna zmeda krade denar

Obrotna zadruga Grič ne občuti krize — Zasebniki se čez noč prilagajajo — Parcel za gradnjo delavnic je premalo — V kratkem bo zadruga izdala prospekt

Obrotna zadruga Grič bo letos ustvarila za 6 milijard dinarjev prometa. Za njen sorazmerno kratek obstoj je to dokaz, da se dobro uveljavlja. Ustanovljena je bila 1980 in ima trenutno 200 članov, od tega 140 aktivnih.

Direktor Tone Zorko, dipl. inž. strojništva, se najbolj pritožuje nad vsesplošno finančno nedisciplino, nad nesmisli pri obrestih, saj nihče ne ve, kako naj jih obračunava. Zadruga obrtnikom sproti plačuje, nabavlja pa material pri velikih trgovskih hišah, kot je Metalka, zato ima pri obrestih vedno minus namesto plus. To jim zmanjšuje dohodek. Po Zorkovem mnenju sistem prisiljuje firme, da ne plačujejo obresti.

Delo išče zadruga Grič samo za gradbenike in za kombinirane ponud-

be, da vključijo zraven druge stroje in delovne organizacije. Zaradi tega tudi zaposluje inženirja in tehnika. Ostali obrtniki si večinoma sami najdejo delo. Grič jim pomaga, če to želijo, sicer jih pa redno zastopa na sejmih, kjer daje interesentom tudi podatke o njihovi dejavnosti in zmogljivosti.

Tone Zorko

Zasebniki se zelo hitro prilagajajo tržišču in čez noč spreminjajo proizvodnjo. Zaradi konkurence popuščajo pri cenah in takoj najdejo notranje rezerve, če vidijo, da nekaj ne gre.

J. T.

IZ BREŽIŠKE PORODNIŠNICE

V času od 16. do 23. decembra so v brežiški porodnišnici rodile: Helena Kranjc iz Brestanice — Matica, Danica Ločičnik iz Dol. Brezovega — Tilna, Darinka Novak iz Zaprešiča — Ano, Biserka Vrabec iz Senkoveca — Tomislava, Branka Lakner iz Krškega — Matica, Barica Kočijašević iz Brežic — Mirjano, Vlasta Pangerčič iz Prilip — Tino, Umek Sonja iz Brestanice — Manuelo, Štefka Vovk iz Dol. Leskoveca — Urško, Vesna Sotler iz Črnca — Alenko, Nada Heraković iz Novega sela — dečka. Čestitamo!

NOVOLETNI KONCERT

SEVNICA — Delavska godba na pihala pri sevniskem gasilskem društvu, brez katere bi si v Sevnici že kar težko zamislili kulturne in druge prireditve, se tudi letos ne bo izneverila tradiciji. Godbeniki prirejajo drevi, 29. decembra, ob 19. uri v kulturni dvorani GD Sevnica novoletni koncert.

ZAOSTAJAJO ZA SLOVENIJO

BREŽICE — Povprečni osebni dohodek za obdobje januar — september je bil v brežiški občini 459 tisoč dinarjev, v Sloveniji pa 539. Plače zaostajajo za republiškim povprečjem za 14,9 odst. V občini Sevnica so bili za maleknost na boljšem, njihovo povprečje je bilo 472 tisoč. Najbolje so zaslužili v krški občini, kjer je bilo povprečje 539 tisoč torej višje kot pri obeh posavskih sosedah in v Sloveniji. Po osebnih dohodkih v brežiški občini vodita Regulator in Metalgrad, najslabše pa zaslužijo pri Posavju.

Zlato letališče Cerklje

Za dan JLA tudi številna priznanja občanom

BREŽICE — Na predvečer praznika so v Domu JLA povabili vse letošnje prejemnike odlikovanj, priznanj in pohval. Z redom zaslug za narod s srebrno zvezdo je bil odlikovan Anton Harapin, z redom dela s srebrnim vencem Peter Močan in z redom za vojaške zasluge s srebrnimi meči Branko Ferik. Ivan Živič je prejel red zaslug za narod s srebrnimi žarki, Stanko Cerjak red republike z bronastim vencem, Jože Avšič red zaslug za narod s srebrno zvezdo, Jože Jurkas, Jože Radanovič, Ivan Geč in Anton Hotko pa red dela s srebrnim vencem. Medaljo zaslug za narod so podelili Jožetu Lorberju.

Zatem je Stane Zlobko izročil zlato plaketo ZRVS Jugoslavije letališču Cerklje, zlato značko ZRVS Jugoslavije Cirilu Rupertu, srebrno plaketo ZRVS Slovenije občinski konferenci SZDL, srebrni znak

ZRVS Slovenije Janezu Prešernu in Vinku Čančeru. Letališče Cerklje je na svečanosti 22. decembra dobilo srednjo plaketo teritorialne obrambe. Podelil jo je komandant TO Slovenije.

Priznanje za deset let dela v TO je dobila v Domu JLA Andreja Andrejaš, priznanje pokrajinskega odbora za Posavje pa Slavko Sušin. Priznanje sveta za SLO so prejeli: občinski štab TO, Anton Kočjan, Stane Ilc, KS Bizeljsko, Gruda Dobova. Občinska konferenca ZRVS je namenila priznanja Jožetu Štraseru, Andreju Horženu, Viljemu Pavliču, Stanku Molanu, Antonu Kostanjku, Jožetu Bizjaku, Janezu Ciglerju, Antonu Harapinu, Vladimiru Ureku in Darku Srpiču. Med pohvaljenimi pripadniki so bili: Milko Veršec, Leon Vodušek, Igor Prah, Jože Sepe, Dušan Skočaj, Martin Godler, Anton Malus, Martin Kovačič, Ivan Kmetič ter Športno društvo Sušica iz Dolenje Pirošice. Sekretariat za LO je podelil še 7 knjižnih nagrad, OK ZRVS štiri in občinski štab za TO pet.

Sestop je boleč

Seja OK ZK Sevnica — Nezadovoljstvo v šolstvu

SEVNICA — V sevniški občinski organizaciji Zveze komunistov bodo pripravili kadrovski projekt, ki mora dati vsaj nekatere odgovore o članstvu. Skušali bodo pridobiti v svoje vrste mlade ljudi.

Ko so prejšnji teden sevniški komunisti govorili o svojih nalogah, so v luči nove kadrovske politike poudarili, da v kadrovskih komisijah posled ne bodo več v ospredju moralopolitične kvalitete posameznika, marveč bo pomemben le program dela kandidata.

Na seji občinskega komiteja so učitelji terjali, naj bi v Sloveniji poenotili vrednotenje učiteljevega dela. Še bolj

• Sekretar medobčinskega sveta ZK za Posavje Franc Pipan je dejal, da bo za zakon o podjetjih sicer 3-letni uvajalni rok, a kdor bo čakal na to, bo zamudil vlak. Ko je govoril o prizadevanjih za obnovo ZK, je Pipan opozoril, da je članarina ena velikih ovir za vstop novih članov in za veliko izstopov. Tudi zato sta s članom CK ZKS Silvom Gorencem v Krškem že predlagala, da bi večina najmanj na polovico zbrane članarine ostala osnovnim organizacijam.

kot zaostajanje v zasluhkih pa lahko vzbuja skrb, ker v sevniški občini vse bolj zaostajajo pri modernizaciji pouka. Najprej morajo na šolah pač poskrbeti, da plačajo račune za materialne stroške, tako da na koncu praktično ne ostane nič za nabavo novih učnih pripomočkov.

Po besedah Romane Ivačič se v ZK še niso navadili sestopati z oblasti, saj ni velike pripravljenosti razen v besedah. Motijo se tisti, ki mislijo, da bodo razne alternativne skupine stopile pod okrilje SZDL, če bodo na vseh vodilnih položajih člani ZK! Kakšna družba smo, da potrebujemo tako zakonodajo, kot je? Si jo res zaslužimo?

P. P.

Krške novice

ZA ŠANKOM — V enem izmed krških bifejev je bilo v preteklih dneh slišati tale monolog malce optega možakarja: »Kaj se meniš, tudi jaz bi lahko lepše in lagodneje živel, če bi imel zastoj kurilno olje pa bencin, če bi imel doma za pomoč lastnega hišnika, pa če bi tu in tam dobil zastoj še kakšno kilo mesa, ej, potem bi si lahko kupil tudi dober avto. Tako pa je Hudič, ko moram vse plačati po vedno višjih cenah, plača pa je, saj veste kakšna, denarja skoraj za celo aktovko, pa zanj nič ne dobiš.«

NOVOLETNI SEJEM — Tako rekoč zadnji hip pred božičem se je v Krškem začel novoletni sejem, kar je za rdeče pravovernike še nekako znosno in dopustno. Pred leti pa ni bilo tako, saj so jih trgovci slišali že, če so malce prezgodaj okrasili izložbe. Cel vik in krik pa je zagnal eden izmed rdečih dušebrižnikov pred leti, ko je v neki krški trgovini slišal božično pesem. No, kasneje se je po temeljiti in vsestranski raziskavi pokazalo, da je možak slišal božično pesem, ki jo je pel Rifle v moped šou. Kaj hočemo, časi se pač spreminjajo in mi z njimi!

ELEKTRONIKA NA POHODU — Z novo tehnologijo v proizvodnji delegatskih gradiv so pričeli tudi v upravnih organih krške občine. Napredek je očiten v vseh pogledih, saj sedaj dobijo delegati gradiva na lepem belom papirju, že po tipografski se vidi, da gradiva izdeluje računalnik, in bi po tem lahko stranski opazovalec sklepal, da je krška občina že na dobri poti proti 21. stoletju. Žal so gradiva malo težja, ker računalnik za sedaj tipka samo po eni strani, medtem ko so tipkovnice prej tipkale lahko na obe strani papirja.

Sevniški paberki

VEDNO NA ZVEZI — Delavci Lisce so med stavko očitali vodstvu, da so preveč razkošno opremili poslovno zgradbo, vprašali pa so tudi, ali je treba kupovati nove službene avtomobile in drag avtoradio ob tem, ko ni denarja za višje plače in za boljše delovne razmere v proizvodnji. Janez Valant glede novih prodajnih prostorov nikakor ni sprejel kritike, da so opremljeni luksuzno, ampak le dostojno, pa še vedno se ne da to primerjati s tistim, kar imajo Smelt, Konus, Astibd itd. Kar zadeva službene avtomobile, je bilo po Valantovih besedah v Lisci prelomno leto 1985. Tedaj so sklenili, da službene avtomobile menjajo vsaka 3 leta, kajti imeli so slabe izkušnje s prodajo treh okrog 10 let starih mercedesov, za katere so prav malo iztržili. Nazadnje so audi 100 in opel asconco zamenjali za audi 100 in fiat cromo. In oboje so kupili za borih 200 milijončkov! In ta fiat croma, ki je bil sejemski eksponat, je bil brez avtoradia, ki pa je na dolgih poteh nepogrešljiv, če hočemo vedeti, kakšne so razmere doma. In ta avtoradio s 4 zvočniki za cromo je stal 7,20 milijona din in ne 8 milijonov, kot so govorili delavci, saj je to le radio srednje kategorije, je povedal Janez Valant.

TENISIT — Krajanje, ki živijo v bližini teniških igrišč, so nas že nekajkrat opozorili, češ da bi morali opozoriti odgovorne pri sevniskem teniškem klubu, da se dela škoda, ker so že vse vreče s tenisom, zložene na parkirnem prostoru pri bazenu oz. teniških igriščih, razgane. Dež pa, da odnaša dragoceni material za vzdrževanje igrišč v kanalizacijo. Vodstvo kluba meni, da položaj sploh ni tako kritičen. Bomo videli spomladi, kdo je imel prav, upajmo pa, da ta sola in eksperiment ne bosta predraga.

Tudi pitna voda le na obroke?

V Sevnici ljudje v višjih predelih že občutijo hudo pomanjkanje vode — Voda le nekaj ur dnevno — Delegatska vprašanja — Komunalna ob suši nemočna

SEVNICA — »Komunalna Sevnica kot upravljalec mestnega vodovoda v Sevnici poziva vse uporabnike, naj skrajno varčujejo z vodo in s tem omogočijo porazdelitev omejenih količin vode, ki so še na razpolago,« skoraj dramatično poziva direktor Komunalne Marjan Kurnik.

Seveda je bolj pretesljivo zvenijo izjave Sevnčanov na cesti na Dobravo, v Trubarjevi ulici pa tudi delo Dorožanjske ceste in Prvomajske ulice. Ljudje se ogorčeno sprašujejo, ko zmanjka vode, ali živijo v Afriki. Ni tako daleč čas, ko so v Sevnici uspešno izglasovali samopriskpevek za gradnjo vodovoda izpod Lisce. Pred referendumom za ta samopriskpevek so ljudem obljubljali, kako velika delovna zmaga bo izgradnja sevniškega vodovoda, zdaj pa je stanje takšno, da ne vedo, komu naj še verjamejo. Take in podobne izjave smo slišali ne le od najbolj prizadetih krajanov, ampak tudi na skupnem zasedanju vseh treh zborov sevniške občinske skupščine prejšnji četrtek iz ust delegatke Brede Drenek-Sotošek in predsednika družbenopolitičnega zbora Lada Močvnik, pa tudi Ivan Snuderl iz Boštanjca je opozoril, da je pri njih skoraj enak problem z vodo kakor v Sevnici.

Zaradi vsega tega je predsednica skupščine Breda Mijović morala opozoriti, da brez celovite analize ne bo šlo. Takoj je treba začeti reševati vprašanje vodne oskrbe, sicer bo že čez dve ali tri

Marjan Kurnik, direktor Komunalne Sevnica

Razporeditev prednostnih objektov pri oskrbi z vodo je v mestu neugodna, tako da ne moremo izločevati posameznih predelov. Le skrajno varčevanje vseh lahko omogoči tudi višje ležečim predelom vodo vsaj občasno. Kljub težavnemu položaju prosimo prizadete, naj bodo strpni, saj naši delavci naredijo

• OREHOVEC BO NOV VODNI VIR

— V času pomanjkanja vode v Sevnici, ko Komunalna zagotavlja krajanom Ceste na Dobravo in Trubarjeve ulice redno dobavo vode le med 13. in 16. uro, je spodbudna vest, da bo prihodnje leto zgrajeno novo vodno zajetje Orehovec. Iz tega zajetja zalednega vodnega vira izpod Lisce naj bi priteklo 6 litrov vode v sekundi. To bo hkrati prva naložba v povečanje vodnih virov po leta 1981.

vse, kar je v njihovi moči. Sedanje kritične razmere pa pravzaprav kažejo, da je Komunalna vendarle enkrat treba omogočiti normalno gospodarjenje in razvoj,« poudarja direktor Kurnik.

P. PERC

»Pričakujemo, da bo javnost, od katere pričakujemo pomoč predvsem v smislu razbijanja dosedanje malobrižnosti, opozorila na probleme, ki jih v poročilu nismo navedli. Tu gre prav gotovo za farmo v Pristavi, ki bi jo po mojem mnenju morali že zdavnaj zapreti, pa za iztrošeno gorivo v JE Krško, ki ne more biti sekundarna surovina. Prav gotovo v krški občini nismo brez PCB, rad pa bi opozoril tudi na to, da v TCP Djuro Salaj v zrak ne izpuščajo samo žveplo, marveč tudi organske spojine, ki so lahko še bolj škodljive. Skratka, pričakujemo, da bodo vsi temeljito prebrali poročilo in na pristojnih mestih tudi zahtevali, da se tudi v naši občini ekološka problematika začne reševati hitreje, predvsem pa učinkoviteje,« je dejal Žigante.

J. S.

Že štirideset let s pesmijo

Sodraški zbor slavil — F. Zajc, častni član zbora

SODRAŽICA — Moški pevski zbor tukajšnje Svobode, ki ga vodi študentka Akademije za glasbo Boža Kastelic, doma iz Retij pri Velikih Laščah, je pred kratkim s celovečernim koncertom slovenskih ljudskih in umetnih pesmi v avli OŠ dr. Ivana Prijatelja proslavil 40-letnico svojega obstoja. Nastopilo je vseh osemnajst pevcev, kolikor jih ta čas šteje zbor, med številnimi poslušalci iz domačega kraja in okolice pa so bili tudi nekateri glasbeni pedagogi in skladatelji iz Ljubljane. Posebna dobrodošlica je veljala skladatelju Radovanu Gobcu, katelega pesem Smo fantje z vasi so tudi zapeli na koncertu. O zboru in njegovem prispevku h kulturnemu življenju kraja in občine je govoril Ivan Smisl, predsednik KUD Svoboda in član tega zbora. Naziv častnega člana so podelili ustanovnemu članu zdajšnjega zbora Francu Zajcu, lesostrugarju iz Sodražice.

J. P.

Kulturi spet grozi udarec države

Skupščina Kulturne skupnosti Slovenije pozvala slovenske delegate v zvezni skupščini, naj ne glasujejo za omejitveni zakon — O kulturnem programu javna razprava

Zvezna miselnost ostaja zvesta tradiciji svojemu ne prav umnemu ravnanju: spet je pripravila ukrepe, s katerimi namerava hudo okrniti materialno podlago našemu duhovnemu in ustvarjalnemu življenju ter do omtrevosti oslabiti še tisti utrip, ki kljub vsemu še bije. Potrebno po teh ukrepih utemeljuje z dokazovanjem, da ima pred vsem drugim prednost gospodarstvo, ki ga je pač potrebno najprej spraviti na zeleno vejo. Šele potem, ko si bo gospodarstvo opomoglo, bo kaj več denarja tudi za tako imenovano porabo.

Da zvezna miselnost s sprejemanjem takšnih odločitev v bistvu v živo zadeva našo kulturo, ki je eden glavnih temeljev za našo samobitnost in suverenost, to seveda tvorec omejitvenih posegov (pa naj imajo na koncu svojih priimkov trdi ali zmehčani č) nič ne zanima. Številke so pač številke, neumljena dejstva, ki se požvižgajo na čustva, pripadnost narodu in njegovi republiki, kaj šele, da bi se pomišljala ob kulturni ogroženosti kakega dvamilionskega plemena na sončni strani Alp!

Kako pomembno pa je prav slednje, se je pokazalo prejšnji teden na skupščini Kulturne skupnosti Slovenije, ko so morali delegati na eni strani spregovoriti o osnutku skupnega slovenskega kulturnega programa za prihodnje leto in sredstvih za izvajanje, na drugi strani pa prislusniti črnim napovedim, da bodo zvezni omejitveni ukrepi tako in

tako vse porušili oziroma z načrti predvidene zneske za kulturo tako zelo zmanjšali, da ne bo denarja niti za preživetje. Dodatno pa nastavlja kulturi nož na vrat tudi nezadržna inflacija, ki vse izniči in bo tudi posledaj izničevala tisto, kar bo ostalo kljub omejitvam. Zato se ni čuditi pozivu te skupščine slovenskim delegatom v zvezni skupščini, naj ne glasujejo za novi zakon o začasnem omejevanju sredstev za skupno porabo v prihodnjem letu, temveč proti njemu.

Delegati skupščine republiške kulturne skupnosti so imeli na osnutek programa in denarnega načrta za prihodnje leto obilo pripomb. Zato ta dokument seveda ni bil sprejet, pač pa se je skupščina odločila, naj steče o njem še enomesečna javna razprava, po kateri bo že bolj jasno, kaj v osnutku lahko ostane in kaj mora ven. Sprejet pa tudi ni bil predlog nove muzejske in ga-

lerijske mreže ter še nekateri pripravljeno dokumenti. V času, ko naj bi o tem razpravljali in odločali, je v delegatskih klopih sedelo premalo delegatov, da bi lahko opravili veljavno sklepanje. Očitno je mnoge preveč bolela glava že ob vročem besedovanju o napovedanih omejitvah, pa so si zaželelo malo več zraka, kot je potrebno za običajni sejni odmor.

I. ZORAN

Ažbetova plaketa Alojzu Zavolovšku

Odličnemu mentorju podelili priznanje prejšnji teden v Ljubljani

LJUBLJANA — Minuli teden je bila v Narodni galeriji slovesnost, na kateri sta republiška Zveza kulturnih organizacij in Združenje likovnih skupin Slovenije podelili Ažbetovo plaketo, najvišje priznanje za izjemne uspehe in dolgoletno uspešno delo v ljubiteljski likovni dejavnosti. Letos je to priznanje — stoječo bronasto plaketo s podobo Antona Ažbete, velikega mentorja in učitelja slovenskih in drugih umetnikov — prejel akademski slikar in likovni pedagog Alojz Zavolovek iz Žalca.

Alojz Zavolovek je bil veskozi aktiven v gibanju, ki ga je pred leti na področju ljubiteljske likovne ustvarjalnosti v Sloveniji začela Zveza kulturnih organizacij in nadaljevalo Združenje likovnih skupin, s svojimi pedagoškimi izkušnjami pa je predvsem veliko pripomogel k uveljavljanju izobraževanja ljubiteljskih likovnikov, saj je bil sam dolga leta mentor v republiških izobraževalnih kolonijah teh likovnikov.

Izjemno pomembno pedagoško delo je akademski slikar Zavolovek opravil v izobraževalnih kolonijah za ljubiteljske slikarje začetnike. Te kolonije so vrsto let potekale v poletnih mesecih v novomeškem hotelu Kandija in se nadaljevale v hotelu Metropol. Udeleženci so pod Zavolovškovim vodstvom spoznavali različne slikarske tehnike, se posebej slikanje v akvarelu.

Zavolovek je, kot izkušen mojster v tej tehniki, eden najboljših slovenskih akvarelistov v povojnem obdobju, lahko resnično veliko dal slikarjem začetnikom. S tako pridobljeno osnovo so se udeleženci teh kolonij, zlasti še bolj nadarjeni, brez strahu vključevali v višjo stopnjo izobraževanja, v nadaljevalne likovne kolonije, v zadnjem času znane kot likovne delavnice. Tudi te še vedno potekajo vsako leto v Novem mestu.

I. Z.

Vinica spet pričakuje

Območno srečanje literatov bo aprila — Čez en mesec rok za oddajo prispevkov

ČRNOMELJ — Zveza kulturnih organizacij občine Črnomelj bo tudi v letu 1989 priredila območno srečanje pesnikov in pisateljev začetnikov v Vinici. Na srečanju, ki bo predvidoma aprila, bodo lahko sodelovali literati, ki svojih del še niso izdali v knjigah razen v samozaložbi. Seveda velja to le za avtorje iz dolenjske in posavske regije, medtem ko bodo srečanja za literate zunaj tega območja drugje. Vsak lahko sodeluje z večjim številom svojih del oziroma s prispevki, kakršne pač piše. Ti prispevki so lahko pesmi, črtice, novele, satire, epigrami, basni, dramska besedila, filmski scenariji ali kaj drugega. Prispevke je treba do 31. januarja 1989 poslati na naslov: ZKO Črnomelj, Župančičeva 8. V skupni ovojnici naj bodo trije izvodi vsakega prispevka, od katerih pa noben ne sme biti podpisan s pravim imenom, ampak s šifro. Pravo ime in priimek, točen naslov, izobrazba, starost in poklic avtorja naj bodo priloženi v manjši ovojnici. Vsa poslana dela bo dobila v roke strokovna komisija, jih prebrala in ocenila ter izbrala najboljša za predstavitev na literarnem večeru, najboljši avtorje pa za nastop na republiškem srečanju.

kultura in izobraževanje

»PRAVLJICA O ZMAJU«

SEVNICA — Sevnška zveza kulturnih organizacij je v decembru pripravila vrsto zanimivih kulturnih prireditev. Za mlade na vseh solah v sevnški občini je bilo najbolj zanimivo gostovanje lutkovne skupine Gledališča Tone Cufar z Jesenic iz igrice Rdeča kapa. Danes, 29. decembra, pa gostujejo Jeseničani še na sevnški OŠ Savo Kladnik s predstavo Pravljica o zmaju. Ogledali si jo bodo tudi otroci iz sevnškega vrtca Ciciban. Četrtkovo popoldne, natanko ob 15. uri, bosta ta lutkovna predstava in dedek Mráz pozdravila še otroke, ki ne obiskujejo vrtca.

VOŠČILNICE NA OGLED V RAZSTVIŠČU SDK

NOVO MESTO — V razstvišču novomeške SDK v Kandiji bo vse do 31. januarja prihodnje leto na ogled razstava grafičnih voščilnic iz zbirke univerzitetnega profesorja dr. Rajka Pavlovca. Razstavo je v ponedeljek, 26. decembra, popoldne odprl in na otvoritvi govoril častni predsednik Društva Ex libris Slovenije, književnik, publicist in knjižničar Jaro Dolar. O zanimivi razstavi bomo še poročali.

Avnojska pot 1943 v Jakčevih risbah

RIBNICA — V tukajšnjem Domu JLA je bila žal le šest dni odprta razstava risb akademskega slikarja Božidarja Jakca pod naslovom Avnojska pot 1943.

Za uvod je bil predstavljen Kočevski zbor, kjer je bila izvoljena slovenska delegacija za zasedanje Avnoja, nato pa priprave na pot. Med potjo je Jakac risal delegate, s katerimi je potoval, in člane spremstva. Upodobil je še druge ljudi, kraje, zanimivosti na poti in krajine ter seveda tudi Jajce.

Posebna zanimivost so portreti in risbe udeležencev zasedanja in zasedanja samega. Tako je takrat Jakac upodobil predsednika Tita, Edvarda Kardelja, dr. Ivana Ribarja, popa Vlada Zečeviča, Edvarda Kocbeka, Josipa Vidmarja, Metoda Mikuža, Vladimirja G. Tjernerja, Dušana Serneca, Jaka Avšiča, Franja Lubeja, Toneta Fajfarja, Josipa Rusa in mnoge druge (žal je precej podpisov nečitljivih), pa tudi majorja Williama Jonesa (iz angleške misije) in Tita za govorniškimi odrom (z datumom rojstva nove Jugoslavije 29. novembra 1943).

Prikazanih je bilo še več drugih zanimivih risb iz tistih časov. Naj omenimo dve, ki sta nastali že nekaj dni po zasedanju Avnoja, in sicer 15. decembra 1943 na Suhorju. Obe sta humoristično obarvani in na obeh obravnava slikar Jakac isto temo, ki jo naj predstavi kar avtorjev pripis pod risbo: »Matej Bor popravlja na prigovor generala Jakata svoje Hej, brigade.«

J. PRIMC

GALERIJO ZASEDLA ETNOLOGIJA — Etnološke raziskave Šentjerneja so končane, rezultate teh raziskav kaže razstava, ki so jo minuli petek odprli v veliki dvorani Dolenjske galerije v Novem mestu. Zanimivi predmeti, ki so jih etnologi zbrali v Šentjerneju, bodo na ogled do konca januarja prihodnje leto.

Etnološka in arheološka dediščina Šentjerneja

NOVO MESTO — V Dolenjski galeriji so odprli minuli petek kar dve razstavi o kulturni dediščini Šentjerneja. Prva: v veliki dvorani, prikazuje etnološko podobo tega kraja, druga, v mali dvorani, pa arheološke raziskave talnih slojev v Šentjernejski župnijski cerkvi. Na otvoritveni slovesnosti je s krajšim pevskim programom nastopil Šentjernejski oktet. Razstavi bosta na ogled do 31. januarja prihodnje leto, nakar se bo etnološka razstava preselila v avlo OŠ Martina Kotarja v Šentjerneju.

Razstava Etnološka podoba Šentjerneja je poskus muzejske predstavitve rezultatov krajevne monografske etnološke študije tega kraja. Sama etnološka raziskava Šentjerneja pa se vključuje v skupni slovenski etnološki projekt, ki ima namen ob pomoči etnološke topografije slovenskega etničnega ozemlja prikazati način življenja Slovencev v 20. stoletju. Raziskava je zajela obdobje od okoli leta 1870 do leta 1988, ko je bila zaključena, kar pomeni, da je raziskovalka Ivica Kriz, etnologinja Dolenjskega muzeja, pri oblikovanju monografske podobe Šentjerneja in kot avtorica razstave morala poleg svojih upoštevati tudi že zhrane etnološke zapise prejšnjih terenskih raziskav Šentjerneja in okoliških vasi ter ugotovitve, ki se na to nanašajo. Zanimiva je tudi predstavitve arheološke raziskave v župnijski cerkvi sv. Jerneja v Šentjerneju, ki so jo opravili strokovnjaki Zavoda za varstvo naravne in kulturne dediščine iz Novega mesta; v ekipi so bili: arheolog Borut Kriz, umetnostna zgodovinarica Marinka Dražumerič in gradbeni tehnik Franci Aš. Raziskava talnih slojev v cerkveni ladji in delu prezbiterija je stekla leta 1985, ko so začeli župnijsko cerkev v Šentjerneju obnavljati. Arheološka izkopavanja so razkrila, da stoji zdajšnja cerkev na temeljih kar treh starejših cerkev, od katerih je bila najstarejša pozidana že pred 13. stoletjem. Razumljivo je, da so raziskovalci pri tem odkrili tudi različne sloje zidave, od romanskega do gotskega. Okoli obeh romanskih cerkev je bilo

• Ob teh razstavah je prišlo do tesnejšega sodelovanja med Dolenjskim muzejem in Zavodom za varstvo naravne in kulturne dediščine, kar sta njuna direktorja Bojan Božič in arh. Jovo Grobovšek na otvoritvi posebej poudarila. To sodelovanje izpričuje tudi domiselno pripravljena in oblikovana kataloga za obe razstavi, kakor si ju je zamislil arh. Jovo Grobovšek, ki je kataloga oblikoval.

pokopališče, ki je bilo s kasnejšimi pozidavami zelo poškodovano. Okoli župnijske cerkve pa so ljudi pokopavali še vse do 19. stoletja. V nekdanjih cerkvah na mestu sedanje so med drugim pokopavali tudi člane imenitnejših družin iz okoliških gradov.

I. ZORAN

KAJ JE BILO POD ŠENTJERNEJSKO CERKVIJO? — O tem govori razstava, ki jo je Zavod za varstvo naravne in kulturne dediščine iz Novega mesta pripravil v mali dvorani Dolenjske galerije. Razstava, ki kaže, kaj so arheologi odkrili v temeljih sedanje župnijske cerkve v Šentjerneju, je že na petkovi otvoritvi vzbudila veliko pozornost obiskovalcev.

KITAJKA V RIBNICI

RIBNICA — V prostorih ribniškega Bistrja Slovini se je zvrstilo že več razstav znanih likovnikov. Tokrat — še do 19. januarja — pa tu razstavlja svoja dela mlada (rojena 1955) kitajska akademska slikarka Wang Huiqin. Slikarka je doštudirala na Kitajskem, leta 1983 pa se je preselila v Ljubljano in nadaljevala študij na ljubljanski Akademiji za likovno umetnost, kjer je leta 1986 končala specialko za grafiko. Svoja dela razstavlja od leta 1974. Od leta 1983 je imela več samostojnih razstav tudi po Jugoslaviji, na našem območju pa v Krškem in Novem mestu.

ŠKOTSKE SLIKE ŠE V LJUBLJANI

NOVO MESTO — Razstava pastelov Marina Beroviča v Dolenjski galeriji se je sredi decembra iztekla. Obiskalo jo je veliko ljubiteljev likovne umetnosti, še zlasti pa je vzbudil pozornost obiskovalcev cikl slik, na katerih je avtor upodobil škotsko krajino. Novomeški rojak Berovič je del svoje novomeške razstave, predvsem pastele iz tako imenovanega škotskega cikla, razstavil tudi v Ljubljani. Od 20. decembra razstavlja Marin Berovič v galeriji Kemijskega inštituta Boris Kidrič, kjer je z nazivom doktor kemijske tehnologije zaposlen kot raziskovalec.

I. Z.

O »Bronastem vijaku« — zgodbi o Ressleru

Televizijsko nadaljevanje o izumitelju Josefu Ressleru, ki so jo posneli v slovensko-češki koprodukciji, bomo videli spomladi 1989 — Kako se snemanja in sodelovanja s Čehi spominja dramaturg Marjan Brezovar

Slovence in Čeha je večkrat enaka ali podobna usoda tesno zblizala in tako prepletala naše življenje, da so mnogi od nas postali sinovi dveh domovin. Med slednjimi jih ni malo, ki so si z umom in inovativnim delom pridobili trajno čast in slavo in smo Slovenci in Čehi nanje enako ponosni.

Eden najbolj znanih sinov slovensko-českega sorodstva je Prešernov sodobnik, češki gozdarski tehnik Josef Ressel (1793 — 1857), ki se je v svetu proslavil kot izumitelj ladijskega vijaka. K nam je prišel za distriktnega gozdarja pleterskih gozdov, med razmeroma kratkim, komaj štiriletnim bivanjem na Dolenjskem (od 1817. do 1821.) pa je nekaj časa (v šolskem letu 1819/20) celo poučeval kaligrafijo na novomeški gimnaziji. Kdaj se mu je porodila zamisel o ladijskem vijaku, ni natančno znano, izpričano pa je, da je prve poskuse s to napravo, ki je potem usodno vplivala na razvoj ladjedelništva, opravil na Krki, menda pri Kostonjcih. Znano je tudi, da je prave poskuse delal na morju v Trstu, ko so ladijski vijak pridrili na plovilo, ki ga je prej poganjalo »mlinsko« kolo.

Dražljivo zgodbo o očetu ladijskega vijaka in drugih izumov bomo lahko že spomladi videli na malih zaslanih. Praška in ljubljanska televizija sta se namreč odločili, da o Josefu Ressleru posnameta televizijsko nadaljevanje in predstava lik te pomembne osebnosti, ene najbolj znanih, ki povezuje Slovence in Čeha, vsaka svojim gledalcem. Nadaljevanje pod naslovom Bronasti vijak bo imela tri dele, na ljubljanski televiziji

jo bodo predvajali ob nedeljah po prvem dnevniku, nekako ob istem času pa bo tekla tudi na praški televiziji. Nadaljevanje bo enojezično, kar pomeni, da bo filmsko dogajanje pri nas teklo v slovenščini, pri Čehih pa v češčini. Praški televiziji, ki nadaljevanje še obdelujejo v svojih laboratorijih, bodo Bronasti vijak pripravili tudi v nemščini, saj se za to delo močno zanimajo tudi v Vzhodni Nemčiji, bržkone pa ga bodo lahko plasirali še v druge nemško govoreče dežele.

Režiser tega koprodukcijskega filma je Jiri Sequens, profesor za režijo na praškem FAM-u, ki je v svetu zaslovel kot avtor češkega filma o atentatu na Heydricha, za nas pa je tudi zanimivo, da je režijo študiral v Moskvi skupaj s slovenskim režiserjem Igorjem Pretnarjem. Sam je napisal tudi scenarij, in sicer po neki literarni predlogi. Čehi pa so prispevali poleg tega glavnega igralca tako da lik Josefa Resslera v vseh njegovih starostnih obdobjih upodablja Viktor Preiss. V vsem drugem je sodelovanje pri nadaljevanju enakopravno, se pravi, da imajo pomemben delež tudi slovenski ustvarjalci, od igralcev do scenaristov in drugih.

Za dramaturgijo sta skrbela dva. Slovenski delež pri tem delu je opravil dramaturg TV Ljubljana Marjan Brezovar, novomeški rojak. S snemanja se spominja mnogih podrobnosti in ne skopari s pohvalami, ko govori o sodelovanju s češkimi televizijci oziroma soustvarjalci televizijske zgodbe o Ressleru.

»Nadaljevanje smo začeli snemati minulo zimo, prizorke pa smo potem posneli deloma v okolici Prage, na

več krajih v Sloveniji ter v slovenskem in hrvaškem Primorju,« pripoveduje. »Režiser je vselej iskal lokacije, ki so se mu zdele kar najbolj podobne avtentičnemu okolju, koder se je Ressel gibal. Tako smo tisti del zgodbe, ko nastopa Ressel kot pleterski gozdar, posneli v Bistrici pri Vrhniki, se pravi, da ta kraj predstavlja Pleterje, nekaj prizorov te zgodbe pa tudi na obronkih Kočevskega Roga in na Češkem. Prizori, ko Ressel preizkuša svoj znameniti vijak, pa so nastali v slovenskem in hrvaškem primorju. Prizor Resslerove smrti je bil posnet pri Grosupljem. Režiser, ki mu je pravno okolje pomagal izbrati naš arhitekt Mirko Lipužič, je hotel enega od prizorov posneti tudi na mostu čez Krko nad Žužemberkom, ker pa so most prav takrat popravljali, se je moral, po njegovi izjavi, neponovljivim posnetkom odreči. Naši ljudje so radi sodelovali s filmarji, pa naj gre za delavce, kmete ali druge preproste ljudi, ki so pomagali kot statisti. Tako je bilo denimo na vzhodnih obronkih Roga, ko so filmarji potrebovali prizore o delu gozdarjev pozimi, in čeprav je bilo prav takrat ledeno mrzlo, so delavci iz področnih krajev celo večkrat ponovili sekanje debel. Sam sem jih kasneje ob nekem obisku v gostilni slišal, kako ponosno so govorili, da bodo na filmu. Nekaj podobnega sem doživel na snemanju v gozdovih blizu Prage, kjer je vse postalo tako domaće, da smo se Slovenci počutili kot na svoji zemlji, čeprav je tamkajšnja narava le posodila obraz našemu podgorškemu svetu, kjer se je sicer odigral na tako nepomemben del Resslerove življenjske zgodbe. Nepo-

Marjan Brezovar: »Neznansko veselje in zadovoljstvo je bilo delati s Čehi, s katerimi smo posneli nadaljevanje o Ressleru.«

zabno je bilo tudi sporazumevanje Slovencev in Čehov na vsej dolgi in karseda cikcakasti snemalni poti. Čeprav smo govorili vsak v svojem jeziku, smo se odlično razumeli, tako da ni ostalo med nami nič nedorečenega in nepojasnjenega. Kaj lahko še kakšna stvar lepše potrdi prijateljstvo med narodi, kot jo je to in takšno družjenje s Čehi?«

Seveda so podobna čustva prevzemala tudi češki del filmske ekipe, kar se navsezadnje razume samo po sebi in tega niti ne bi bilo treba posebej omenjati. Nad Slovenijo in še posebej nad dolenjsko pokrajino in ljudmi ni bil navdušen le režiser Jiri Sequens, ampak tudi drugi, še posebej glavni igralec Viktor Preiss. »Tega je naša pokrajina tako prevzela in navdahnila,« pravi Marjan Brezovar, »da ji je posvetil pesem. Pesem je napisal, ko se je ekipa mudila ob morju, in to kar na razglednico, ki jo je poslal prijatelju v Prago. Prijatelj, ki je urednik enega od vodilnih praških časopisov, je, ne da bi Preiss to sploh slutil, to pesem brž objavil — v nepopisno veselje slovenskega in češkega dela snemalne ekipe.«

I. ZORAN

OSTAL JE GRENAK
PRIOKUS

Dedek Mraz je objubil, da bo obiskal tudi otroke, ki so oboleli za cerebralno paralizo. Dolenjsko društvo je namreč pripravilo obdaritev za tiste, ki so vse bolj prepuščeni skrbi staršev in redkih strokovnih sodelavcev. Toda dedka Mraza ni bilo. Tudi opravičil se ni. Prizadevni člani so vseeno razdelili darila, čeprav bolj žalostnim očem. Posebno radi bi se zahvalili tekstilni tovarni Novoteks, Tiskarni Novo mesto, Zavarovalni skupnosti Triglav, DESS Novo mesto in posameznikom, ki so nesebično sodelovali pri vseeno prijetnem snidenju.

Za Dolenjsko društvo za cerebralno paralizo
Novo mesto
MIRO GUTMAN

PISMO IZ
KALIFORNIJE

Zelo rad berem Dolenjski list in ga s ponosom pokažem tudi prijateljem Amerikancem. Ko potujem po svetu, vedno najdem tudi Slovence, toda prav pri Dolenjskih največkrat opazim, da ne bodo v mislih nikoli zapustili svoje rodne Dolenjske. Tudi klubu pilotov Napa iz Kalifornije, ki mi je dala priznanje za izvrstnega pilota, sem dokazal, kaj smo Dolenjci. Hkrati bi se rad zahvalil Janezu Pavlinu, ki je tako lepo opisal moj polet v Slovenijo.

JOŽEF UDOVČ
Kilifornija

NOVOLETNE ŽELJE

Rada bi se veliko naučila, pa mi ne jre. MOJCA, 6. a
Vsi naj bi se zbrali doma in lepo praznovali ob novem letu. BORIS, 6. a
Na vsem svetu naj bi bil mir, da bi otroci lahko brezskrbno živeli. NATALIJA, 6. a
Najbolj si trenutno želim sneg, da bi preizkusil smuča. MATJAŽ, 6. a
OŠ Arčice

Otroka umorila malomarnost?

Odgovor na članek s tem naslovom, objavljen 22. decembra na 17. strani Dolenjskega lista, ki opisuje smrt učenca Mitje Krojsa z Mirne

Kot direktor Zdravstvenega doma v Trebnju se vedno trdim, da smo dolžni dati podrobne informacije o postopkih le pooblaščenim osebam, ki vodijo uradno priskavo, ne glede na to, kdo je dal pobudo zanjo.

Mimo zdravstvenih delavcev ve za potek dogodkov le uboga mati, s katero sočustvujem. Mislim pa, da ni prav, da v svoji žalosti zaradi prezgodnje smrti sina poskuša zvaliti krivdo na zdravstvene delavce, ki so sinu v resnici pomagali skladno z medicinsko doktrino. Vsaj kar se tiče Zdravstvenega doma Trebnje, nihče drug ni bil zvržen, da bi kot laik lahko ali smel širiti nepreverjene in neresnične očitke.

Tudi ni res, da bi s problemom opravil kar mimogrede in zviška, saj sem že 5. decembra 1988 predsednika izvršnega sveta SO Trebnje seznanil z vsemi podrobnostmi. K meni je prišel na zahtevo »občinske koordinacije« istega dne, kjer je problem načel tov. Milan Kranjc, sekretar OK ZKS Trebnje. Na koordinaciji 12. decembra pa je bila ponovno izpostavljena zahteva po pismenem poročilu, ki ga je tov. Kranjc potreboval za razpravo na OO ZKS Mirna, s čimer se nisem in se ne bom strinjal, saj je istega dne dopoldne prišel k meni preiskovalec UJV iz Novega mesta, ki je dobil odgovore na vsa vprašanja. Prav zaradi tega naslednji dan nisem ugodil predlogu občinskega sekretarja za občo upravo in družbene dejavnosti, da bi odgovoril na (v članku sprejmenjena) vprašanja. Uradni preiskovalec je potrdil moje prepričanje, da nisem dolžan dati organom in organizacijam nobenih odgovorov, saj razprave o njih v nestrokovnih sredinah, organizacijah in DPO ne morejo biti nič drugega kot vnaprejšnja sodba o našem ravnanju.

Ker članek P. Perca grobo izkrivlja resnico in s tem širi zmotne ter nedokazne obtožbe na naš račun, dajem širši javnosti odgovore o dogodku, kot so si sledili:

1. Dne 2. decembra letos med 18.15 in 18.30 uro sem na poziv dežurne sestre nemudoma odhitel v zdravstveni dom, kamor so pripeljali šolarja v težkem astmatičnem napadu, in prispeval v nekaj minutah.

2. Deček je težko dihal, v obraz pa je bil sivo modrikast. Takoj sem uporabil napravo s kisikom in mu pridrževal masko, da je lahko dihal, čeprav se je na maski zaskočil ventil. Brezhibno delovanje tega ventila je namreč nujno le tedaj, kadar bolnik sam sploh več ne diha, tega pa v danem primeru ni bilo.

3. Nekaj minut za menoj se je s terena vrnil dežurni zdravnik dr. Humar. Oba sva ugotovila, da je deček dobival dovolj kisika, ker se mu je normalizirala barva obraza. Še vedno pa je težko dihal, zato mu je dežurni zdravnik dal ustrezno injekcijo.

4. Ker je dežurni zdravnik pripravljaj bolnika za prevoz, sem sam v recepciji poklical še nekaj minut, da smo od doma priklicali drugega voznika reševalne postaje, saj je bil prvi na vožnji. O tem, da bo prevoz vsak hip zagotovljen, sem obvestil še dežurnega zdravnika in odšel z zagotovilom, da bom dosegljiv, če bi me potrebovali (bil sem sicer prost).

5. Ob odhodu z dvorišča ZD sem videl, da vznik prihaja.

6. Po izjavi dežurnega zdravnika je deček sam odšel do avtomobila. Nameščen v ustreznem položaju je tudi v reševalnem vozilu med prevozom preko posebne cevke skozi nos dobival kisik.

7. Po oceni takratnega bolnikovega stanja dežurni zdravnik ni smatral, da je spremstvo potrebno (spremistvo sicer zagotavljamo po zdravniku ali sestri, ker na reševalnih postajah nikjer v regiji nimamo profesionalnih spremljevalcev, ker ni sredstev).

8. O smrti Mitje Krojsa me je dr. Humar obvestil nekaj po 21. uri istega dne, kar me je zelo pretreslo.

S pomočjo kasnejših vprašanih dežurni sestri sem ugotovil še naslednje:

Mati je nekaj pred 16. uro klicala v ZD za hišni obisk zdravnika, ki pa je bil na terenu, na že prej naročenih nujnih obiskih. Sestra je materi svetovala, da naj pripelje otroka v Trebnje ki je oddaljeno od Mirne 8 km ali približno 10 minut vožnje, saj so možnosti za kakršnokoli intervencijo v ZD boljše kot na domu, dogovorjeno pa je, da v takih primerih sestra poišče drugega zdravnika. Deček je bil pripeljan v Trebnje dve uri kasneje.

10. Mati nam je sicer pokazala injekcijo, ki jo je na Mirni dal dečku sosed dr. Buchberger, vendar mi ni znano, v kakšnem stanju je bil takrat bolnik, še manj pa mi je jasno, zakaj ni bil k nam pripeljan prej kot v dveh urah, saj se je napad začel že več ur prej.

11. Ob prihodu pacienta je dežurna sestra nekaj minut po UKW zvezi poiskovala dobiti stik z dežurnim zdravnikom dr. Humarjem, kar ji ni uspelo, zato je klicala

Kje so načrti
Plečnikovega
spomenika NOB?

Odrpito pismo študentov arhitekture Sevnčanom in še komu

Sva študenta arhitekture v Ljubljani. V vašem kraju Sevnici sva opazila prekrasen spomenik, ki je posvečen narodnoosvobodilni borbi. Ker se je del najinega študija navezoval tudi na raziskavo kulturnozgodovinskega spomenika, sva si izbrala ta spomenik, saj se nama je zdel v vsakem pogledu zanimiv. Kasneje se je izkazalo, da je njegova vrednost še mnogo večja, kot daje prvi vtis, skratka, da je neprecenljiva.

Vendar: ko sva se trudila, da bi pridobila načrte ali kakršnekoli podatke, jih žal nisva dobila. Neverjetno — vsakršna sled o nastanku tega spomenika se je kratkoma izgubila. Nikjer, v nobenem muzeju v Sloveniji (Ljubljana, Celje, Novo mesto, Brežice), kamor sva se nešteto krat obrnila, tudi s pomočjo svojih prijateljev, nama niso mogli pomagati. Prošeni je bilo veliko, objub pa še več. Žal praznih!

Sedaj se sprašujeva: ali se Sevnčanom ne zavedate, kako bogat je vaš kraj s tem spomenikom? Ali sploh ne veste, da je njegova vrednost neprecenljiva? Kako lahko dopustite, da se vsaka sled o spomeniku izgubi? Ali ni to tudi žalitev do njegovega tvorca, velikega arhitekta svetovnega slovesa — Plečnika? Vsako mnogo večje mesto bi bilo ponosno na takšen veličasten objekt. Kje ste zdaj, Zveza borcev NOV, Socialistična zveza delovnega ljudstva, Zveza sindikatov in tudi Zveza socialistične mladine, da bi negovali in ohranjali tradicijo in spomin NOB?

Kultura naroda se prav gotovo lahko izraža tudi v odnosu do kulturne dediščine. Zavedati se moramo, da brez Cankarja, Prešerna in za Sevnčane brez Plečnika naš narod ne bi bil to kar je! Menjva, da ni potrebno dajati posebnih oglasov ali razpisov z nagradami, bi dobili načrt spomenika NOB v Sevnici. Naše raziskovalno delo neposredno prispeva h kulturnemu bogatjenju vašega kraja, čemur bi lahko posvetili veliko več pozornosti. Poskrbite za tisto, kar imate, kajti sicer boste izgubili še to!

Študenta arhitekture
v Ljubljani (naslov
v uredništvu)

PETEK, 30. XII.

10.10 — 0.25 TELETEKST
10.25 VIDEO STRANI
10.35 TEDNIK
11.35 IGRALEC: PORTRET POLDETA BIBICA
12.10 SVET NA ZASLONU
12.55 OBERSTORF: SMUČARSKI POLETI, prenos
15.45 MOZAIK, ponovitev TEDNIKA
16.45 POROČILA
17.00 SPORED ZA OTROKE IN MLADE
17.30 ČLOVEK IN ČAS
18.00 ZGODBE IZ ŽIVLJENJA RASTLIN
18.25 NOVOLETNO ODŠTEVANJE
19.01 OBZORNIK
19.18 ZRNO
19.30 DNEVNIK
19.59 ZRCALO TEDNA
20.25 MELBA, zadnji del nadaljevanke
21.20 ONKRAJ MEJA ZMOGLJIVO.

SOBOTA, 31. XII.

8.05 OTROŠKA MATINEJA
9.50 SLOVENSKE LJUDSKE PLESNE TVORNOSTI
10.20 IZBOR TEDENSKE PROGRAMSKE TVORNOSTI
13.20 DAVID COPPERFIELD, 1. del zabavne serije
14.10 KLJUČI MESTA, češkoslovaški mladinski film
15.20 PAMET JE BOLJŠA KOT ŽAMET
15.35 STUDIO JE VAŠ, glasbena oddaja za mlade

16.15 POROČILA
16.30 LAHKOVERNEŽI NA TUJEM, ameriški mladinski film
18.00 ZGODBE IZ ŽIVLJENJA RASTLIN

18.25 NOVOLETNO ODŠTEVANJE
19.01 KNJIGA
19.30 DNEVNIK
20.10 GARFIELD, risanka

20.35 ŽREBANJE 3x3
20.50 ZDRAVILO ZA STRAH, musical
21.50 MOPED SHOW
22.20 ZLATA KASETA
0.20 LONDON — LJUBLJANA
1.15 ELITA UBIJALCEV, ameriški film

NEDELJA, 1. I. 89

8.25 OTROŠKA MATINEJA
9.45 CVETJE V JESENI, slovenski film
11.40 ŽREBANJE 3x3
12.15 DUNAJ: NOVOLETNI KONCERT
13.40 SMUČARSKI SKOKI ZA SVETOVNI POKAL
16.05 DAVID COPPERFIELD, 2. del zabavne serije

STI, dok. oddaja
22.15 DNEVNIK
22.30 SEKS V PODZEMLJU, ameriški film
0.15 VIDEO STRANI

DRUGI PROGRAM

17.00 Izbor iz satelitskih programov — 18.00 Beograjski TV program — 19.00 Domači ansambli: Dobri znanci — 19.30 Dnevnik — 20.00 Iz koncertnih dvoran — 21.35 Izbor iz satelitskih programov

TV ZAGREB

8.20 Poročila — 8.25 Poleti, pesem — 8.55 TV v šoli — 12.30 Poročila — 12.55 Smučarski poleti — 15.25 Prezrli ste, poglejte — 18.00 Znanost — 19.30 Dnevnik — 20.00 Kriminalistična zgodba (nadaljevanje) — 20.55 Kviz — 22.05 Dnevnik — 22.25 Kulturni magazin — 23.55 Nočni program

DRUGI PROGRAM

15.30 Spored JRT 2 — 18.45 Bes angelov II (1. del ameriške nadaljevanke) — 19.30 Dnevnik — 20.00 Lili (ameriški film) — 21.20 Dober večer — 22.00 Zvezdni prah (zabavnoglasbena oddaja TV Beograd) — 22.50 Najboljši ropot 88 — 23.30 Novoletni video meh — 0.30 Netopir (opereta) — 2.40 Največji ljubimec na svetu (ameriški film)

TV ZAGREB

8.30 Otroška matineja — 10.00 Jugoslavija, dober dan — 10.30 Poročila — 10.35 Ponovitev nočnega programa — 12.05 Rezerviran čas — 14.05 Hans Christian Andersen (mladinski film) — 15.35 Sedem TV dni — 16.20 Več kot igra (5. del nadaljevanke) — 17.15 Poročila — 17.25 TV kolektor — 17.30 Narodna glasba — 18.15 Teleobjektiv — 19.30 Dnevnik — 20.00 Novoletni EPP — 21.00 Silvestrski spored: 21.05 Novoletna zgodba — 22.05 Slike iz življenja estradnih udnarikov — 23.20 Noč zvezd — 0.05 Novoletni karneval, 1. del — 0.30 Zvezdni prah — 1.20 Novoletni karneval, 2. del — 1.40 Nočni program: Sever in jug — Vesela Jugoslavija — Tajni agent — 3.30 Flashdance (ameriški film)

17.00 DNEVNIK
17.15 EX LIBRIS: O LUTKARSTVU
18.20 ZGODBE IZ ŽIVLJENJA RASTLIN
19.01 TV MERNIK
19.30 DNEVNIK
19.59 NAŠ UTRIP
20.35 CISTO PRAVI GUSAR, zadnji del nadaljevanke
21.25 PODARIM-DOBIM
21.40 ZDRAVO
22.40 POROČILA
22.45 NOVOLETNA VIDEO GODBA
0.45 POKER ALICE, ameriški film
2.20 VIDEO STRANI

DRUGI PROGRAM

8.30 Iz novoletnih sporedov — 13.00 Iz novoletnih sporedov — 15.00 Novoletna kontaktna oddaja — 18.35 Bes angelov II (2. del nadaljevanke) — 19.30 Dnevnik — 20.00 Živeti v vesolju — 20.30 Mali koncert — 20.45 Poročila — 20.50 V vrtincu (ameriški film)

PONEDELJEK, 2. I.

9.10 PODARIM-DOBIM, ponovitev
9.25 ŽIV ZAV
10.15 HANS CHRISTIAN ANDERSEN, ameriški film
12.05 DAVID COPPERFIELD, 3. del zabavne serije
12.55 LOJTRCA DOMAČIH
14.50 EKSPERIMENTALNI SATELITSKI PROGRAM
16.05 DNEVNIK
16.20 KO SE BLIŽA KONEC, ameriški film
17.55 ZGODBE IZ ŽIVLJENJA RASTLIN
18.20 SPORED ZA OTROKE IN MLADE
19.30 DNEVNIK
20.05 TRACY, 2. del nadaljevanke
20.55 CARMEN, franc.-italijanski film
23.25 BOBBY DEERFIELD, ameriški film
1.25 SATELITSKI PROGRAM
2.25 VIDEO STRANI

DRUGI PROGRAM

12.00 Silvestrski program JRT (ponovitev) — 18.00 Iz jugoslovanskih TV programov — 18.35 Bes angelov II (3. del nadaljevanke) — 19.30 Dnevnik — 20.00 Disko folk — 21.15 Poročila — 21.20 Na koncu — 22.05 Operne arije — 22.35 Zdravilo za strah — 23.05 Skupina JU 2 — 0.05 Rojstni kraj — 1.05 Klappe — 1.35 Poročila

TOREK, 3. I.

9.00 VIDEO STRANI
9.10 SNEŽAK, otroška oddaja
9.50 ZLATA LISICA — VELESALOM (Z), 1. tek
11.30 DOMAČI ANSAMBLI: ANSAMBL MARELA
12.00 DAVID COPPERFIELD, 4. del
12.50 VELESALOM (Z), 2. tek
13.30 SILVESTRSKI PROGRAM JRT, 2. ponovitev
17.35 DNEVNIK
17.50 ZGODBE IZ ŽIVLJENJA RASTLIN
18.15 SPORED ZA OTROKE IN MLADE

19.20 DOBRO JE VEDETI
19.30 DNEVNIK
20.05 F. M. DOSTOJEVSKI: STRIČKOVE SANJE, predstava Drame SNG Ljubljana
22.10 MALI KONCERT
22.35 VIDEO STRANI

DRUGI PROGRAM

14.00 D'Artagnan in štirje mušketirji

SREDA, 4. I.

9.50 ZLATA LISICA — SLALOM (Z), 1. tek
12.20 SLALOM (Z), 2. tek
12.55 INNSBRUCK: SMUČARSKI SKOKI
16.30 DNEVNIK
16.45 NAJBOLJŠI ROPOT
17.30 SLALOM (Z), posnetek iz Maribora
18.20 SPORED ZA OTROKE IN MLADE
19.20 DOBRO JE VEDETI
19.30 DNEVNIK

ČETRTEK, 5. I.

10.10 MOZAIK: ŠOLSKA TV
16.30 DNEVNIK
16.45 MOZAIK, ponovitev
18.20 SPORED ZA OTROKE IN MLADE
19.20 DOBRO JE VEDETI
19.30 DNEVNIK
20.05 TEDNIK
21.00 ZBLEDELI BLIŠČ, 2. del angleške nadaljevanke
21.55 DNEVNIK

PETEK, 6. I.

9.25 SVETOVNI POKAL V ALPSKEM SMUČANJU — VELESALOM (Z), 1. tek
10.15 PONOVI TEDENSKE TVORNOŠTI
10.50 SVETOVNI POKAL V ALPSKEM SMUČANJU — SMUK (M)
11.55 VELESALOM (Z), 2. tek
12.55 SMUČARSKI SKOKI
16.30 DNEVNIK
16.45 MOZAIK, ponovitev
17.35 VELESALOM (Z), posnetek
18.20 SPORED ZA OTROKE IN MLADE

SOBOTA, 7. I.

8.35 OTROŠKA MATINEJA
9.55 SVETOVNI POKAL V ALPSKEM SMUČANJU — VELESALOM (Z), 1. tek
10.45 LJUBO DOMA, KDOR GA IMA
11.25 ČIRČARA, zadnji del nanizanke
11.50 SVETOVNI POKAL V ALPSKEM SMUČANJU — SMUK (M)
12.55 VELESALOM (Z), 2. tek
13.35 IZBOR TEDENSKE PROGRAMSKE TVORNOSTI

NEDELJA, 8. I.

OPOMBA: 9.55 in 12.50 SLALOM (Z)
11.50 SUPERVELESALOM (M)
9.15 OTROŠKA MATINEJA
10.30 ČIPKE, ponovitev 2. dela nadaljevanke
11.30 NARODNOZABAVNA GLASBA
12.00 KMETIJSKA ODDAJA
14.00 ZGODBA ZA ZAHODNE STRANI, ponovitev ameriškega filma

100,6 MHz
EPP - OGLASI
Tel.: 28-160
CESTITKE
studio

Spored Studia D

ČETRTEK, 29. decembra
10.00 pesem tedna, epp, 10.30 novice, 12.00 Dolenjski list, epp, 12.30 novice, osmrtnice, 14.30 novice, obvestila, kino, 15.00 pesem tedna, 16.30 novice, lestvica ZG, 17.00 turizem, lest. dobr. gost., 18.00 kronika, 18.33 biba, studio D jutri

PETEK, 30. decembra
10.00 pesem tedna, 10.30 novice, 11.00 želeži ste..., 12.30 novice, osmrtnice, 13.30 šport, 14.30 novice, obvestila, kino, 15.00 pesem tedna 16.00 vic dneva, 16.30 novice, minute s klasiko, 17.00 tema želeži ste..., 18.00 kronika, biba, studio D jutri

SOBOTA, 31. decembra
8.00 novoletni spored studia D do (nedelje) 6.00.

NEDELJA, 1. januarja
6.00 — 11.00 novoletni spored, 11.00 — 18.00 čestitke

PONEDELJEK, 1. januarja
praznični program

TOREK, 3. januarja
praznični program

SREDA, 4. januarja
10.00 pesem tedna, 10.30 novice, 12.30 novice, 13.30 gl. ura, 14.30 novice, obvestila, kino, 15.00 pesem tedna, 16.30 novice, čestitke, 17.00 strokovnjak, 18.00 kronika, 18.30 biba, studio D jutri.

(španski film) — 15.35 Kamniti lisjak (ameriški film) — 17.10 Da, Giorgio (ameriški film) — 18.45 Bes angelov II (zadnji del nadaljevanke) — 19.30 Dnevnik — 20.05 Koncert big banda RTV Ljubljana — 20.50 Žrebanje lota — 21.00 Poročila

— 21.05 Zabava vas Ivo Robić — 21.55 Dobrodošli — 22.25 Poje Paul Mc Cartney

20.05 FILM TEDNA: KITAJSKI SINDROM, ameriški film
22.05 DNEVNIK
22.25 SVET POROČA
23.25 VIDEO STRANI

DRUGI PROGRAM

17.00 Satelitski program — 18.30 Mari-borska kronika — 19.00 Moja krajevna skupnost: Piran — 19.30 Dnevnik — 20.05 Labodje jezero (balet) — 21.50 Satelitski program

22.05 V GORI RASTE ZELEN BOR, jugoslovanski film
23.35 VIDEO STRANI

DRUGI PROGRAM

17.00 Satelitski program — 18.00 Beograjski TV program — 19.00 Čas, ki živi: Pohorska legenda — 19.30 Dnevnik — 20.00 Mali koncert — 20.10 Mostovi — 20.40 Oči kritike — 21.10 Izbor iz jugoslovanskih programov

19.30 DNEVNIK
20.05 DETEKTIVA IZ MIAMIJA, 1. del ameriške nadaljevanke
21.50 DNEVNIK
22.05 LJUBEZEN IN DENAR, ameriški film

DRUGI PROGRAM

17.00 Satelitski program — 19.00 An-sambel Marelja — 19.30 Dnevnik — 20.05 Iz koncertnih dvoran — 21.35 Skupščinska kronika — 21.55 En avtor, en film — 22.15 Program JRT 2

14.55 SKRIVNOSTNI NEZNANEC, ameriški film
16.30 DNEVNIK
17.00 KOŠARKA
18.25 ČLOVEK IN ČAS
19.30 DNEVNIK
19.59 NAŠ UTRIP
20.20 ŽREBANJE 3x3
20.30 ČIPKE, 2. del nadaljevanke
21.30 KRIZ KRAŽ
22.50 DNEVNIK
23.00 ČASTNA POLICAJSKA, franco-ski film

16.30 DNEVNIK
16.45 BOMBA, nemški film
19.00 TV MERNIK
19.30 DNEVNIK
19.59 ZRCALO TEDNA
20.20 TV NADALJEVANJE
21.25 PODARIM-DOBIM
21.40 ZDRAVO

PONEDELJEK, 9. I.

10.10 MOZAIK
11.45 IGRANI FILM, ponovitev
16.10 PODARIM-DOBIM
16.30 DNEVNIK
16.45 MOZAIK, ponovitev
18.20 SPORED ZA OTROKE IN MLADE
19.30 DNEVNIK
20.05 A. VERBIČ: VETER, TV drama
20.45 MALI KONCERT
21.00 OSMI DAN
21.45 DNEVNIK
21.55 GLASBENI VEČER

TOREK, 10. I.

OPOMBA: 10.20 in 12.50 VELESALOM (M)
10.10 MOZAIK: ŠOLSKA TV
11.10 ANGLEŠČINA, 60. lekcija
16.30 DNEVNIK
16.45 MOZAIK, ponovitev
18.00 SPORED ZA OTROKE IN MLADE
19.20 DOBRO JE VEDETI
19.30 DNEVNIK
20.05 CIKLON TRACY, 3. del nadaljevanke
21.10 OMIZJE

Radio Sevnica

ČETRTEK, 29. 12. 1988
— 17.00 Napoved sporeda
— 17.15 Novoletni sejem v Sevnici
— 18.25 Glasbena oddaja

SOBOTA, 31. 12. 1988
— 17.00 Napoved sporeda
— 17.10 Razvedrilna prednovoletna oddaja

NEDELJA, 1. 1. 1989
— 10.33 Uvod in napoved sporeda
— 11.00 Lahkoti novoletni spored
— 12.15 — ZVN
— 13.00 Nedeljski poročevalec
— 13.30 Čestitke naših poslušalcev

SREDA, 4. 1. 1989
— 17.00 Napoved sporeda
— 17.05 Informativna kronika
— 17.30 Naši kraji in ljudje
— 18.25 Glasbena oddaja

Ne balkanizacija, ampak afrikanizacija

Sredi decembra je predsednik predsedstva SR Slovenije Janez Stanovnik na svobodni tribuni v Novem mestu odgovarjal na vprašanja »Slovenija in Jugoslavija danes«. Tribuno sta pripravila novomeško društvo sociologov in politologov ter Zveza socialistične mladine. Objavljamo dele zanimivejših Stanovnikovih izjav, priredila sta jih Andrej Bartelj in Marjan Bauer.

Vprašanje: Ali ne terja ekonomska reforma tudi nove politične reforme? Kakšen naj bi bil v tem kontekstu sestop partije z oblasti, še zlasti, ko lahko rečemo, da obstaja prosvetljen slovenski politični vrh, ki pa mu strukture na lokalnih ravneh vedno ne sledijo? Ob tem je važno tudi razmerje sil znotraj jugoslovanskega političnega prostora.

Stanovnik: »Milijska množica lahko odobrava, milijonska množica lahko vrši strahoten pritisk. Ampak milijonska množica ne more razsojati v pogosto zelo delikatnih in zapletenih problemih vladanja. Zato morate imeti instrument, ki voljo množice spelje v družbene odločitve. Ta instrument so v mnogih političnih sistemih stranke. Če govorimo o zgodovini nove Jugoslavije, smo v Sloveniji leta 1941 začeli z Osvobodilno fronto. O OF se govori kot o koaliciji, vendar to ni popolnoma točno. Jaz na primer se prišel v OF kot krščanski socialist. Rečem lahko, da nisimo prišli kot stranka in nismo bili stranka. Bili smo disidenti stranke, v OF nas je pripeljalo nezadovoljstvo s tedanjo katoliško in klerikalno ali pa s slovensko ljudsko stranko. Tudi sokoli niso bili jugoslovanska stranka, to so bili tudi disidenti od te jugoslovanske nacionalne stranke. To so torej bile frakcije, ki so imele določene ideološke korenine, ki pa se kot take niso udeleževale v družbenem življenju kot prave politične stranke s kompletno akcijo. OF po mojem mnenju nikdar ni bila koalicija strank ali pa kompromis med strankami. Edino komunistična stranka je bila organizirana kot stranka in je imela to notranjo homogenost in referenco stranke. Zaradi tega je tako imenovana dolomitska izjava samo logično nadalje-

vanje tega, kar je OF bila, in preprečevanje tega, da se OF ne bi spremenila v koalicijo. Jaz sem takrat iz Dolomitov prišel v novomeško okolico, kjer so bile take tendence. Zdaj ne bi govoril o naših petdesetih letih, o razdobju, ko v našem družbenem in političnem življenju ni bilo pluralizma. Za današnjo SZDL pa lahko rečem, da je nekaj drugega, kot je bila pred desetimi leti. V Socialistični zvezi se je pojavila kmečka zveza, zveza javlja zveza intelektualcev, nova je iniciativa socialdemokratske zveze sprejela širok okvir Socialistične zveze kot okrilje, v katerem bo skušala uveljavljati te svoje posebne interese. Želim, da bi razvoj šel v to smer. Mi vsi želimo graditi pravičnejšo družbo in to imenujemo socializem. In zaradi tega se sprašujem, ali tega morda ni mogoče razviti v okviru ene take, seveda prenovljene organizacije, kakršna je bila v začetku OF.

Drugo pa je vprašanje partije oziroma Zveze komunistov. Veliko govorimo o sestopanju z oblasti. Dajmo si lepo in iskreno pogledati v oči. Če ne bi bilo Kučana z njegovo tezo o socializmu po meri ljudi, po meri človeka, s katero je uspel na partijskem kongresu, vsega tega današnjega razpravljanja ne bi bilo. Moramo se zavedati, da je pobuda prišla iz vrst komunistične stranke. Osebnostno menim, da je precej krivično, da je Kučan zaradi tega, ker dela in stanuje (doma stanuje tako in tako malo) v centralnem komiteju, ker stanuje v isti hiši, kjer so prej stanovali ljudje, ki so vodili popolnoma drugačo politiko, v veliki meri krivično obsesiti isti nahrbtnik, kot so ga nosili drugi, in ga obtoževati za boljševizem, diktaturo proletariata in kaj vem kaj še vse. Zveza komunistov, taka, kot je v tem trenutku, je bistvena za demokratsko transformacijo. Veste, ne morete vedno z glavno skozi zid, treba je realistično oceniti situacijo, v kateri smo, in to predvsem jugoslovansko situacijo. Jaz osebno ne bi imel nobenih prevelikih težav s tem, če bi v slovenski družbi nastopila s svojim programom neka socialdemokratska stranka. Hočem reči, da v slovenski srenji, v slovenskem življenju, obstoj socialdemokratske stranke najbrž ne bi bil nič posebno šokantnega. Tudi mi živimo v obdobju za zaščito človekovih pravic v vsakodnevem dialogu. Kot veste, se glede mnogih stvari ne strinjamo, včasih oni rečejo malo preveč, drugi mi rečemo malo preveč, potem se včasih oni umaknejo, včasih se mi umaknem, in tako moram reči, da do tega trenutka kar dobro veslamo naprej. Verjamem v tako obliko medsebojnega dialoga in vplivanja. Opozarjam pa na to, da formi-

ranje čisto neodvisne socialdemokratske stranke v jugoslovanski stvarnosti v tem trenutku verjetno ne bi bilo razumljeno. Mi živimo v zelo težkih okoliščinah, niso težke okoliščine naše mednarodne varnosti ali nevarnosti, težke so okoliščine našega notranjega sožitja v Jugoslaviji. Da bi mi lahko pravilno in uspešno izvajali svoj nacionalni program, potrebujemo največjo mero notranje enotnosti. Vsako razdvajanje, ki bi nas pripeljalo do medsebojnih polemik, bi v tem trenutku oslabilo naš položaj, našo vlogo znotraj Jugoslavije, kjer so ta hip naši največji problemi. Korak ustnavljanja samostojne stranke, ki bi se zdaj pojavila kot opozicijska stranka, bi bil po mojem iskrenem prepričanju z gledišča dolgoročnega nacionalnega interesa kontraproduktiven. Sem pa pripravljen na vsako nasprotno gledanje ali razpravo o tem problemu.

Vprašanje: Ali se vam ne zdi, da Slovenci ostalim v Jugoslaviji ne znamo dovolj prepričljivo predočiti svojih stališč in pogledov, da v tem nismo dovolj preudarni in prodorni?

Stanovnik: Bojim se, da sta interes in položaj Slovenije v ostalih delih Jugoslavije res relativno slabo razumljena, napak razumljena in napak tolmачena. Za to je cela vrsta razlogov. Eden je že jezik. Kakorkoli je uporaba slovenskega jezika za nas sveta,

želim opozoriti na to, da je recimo v beograjskih krogih uporaba slovenskega jezika z gledišča prepričevanja pogosto kontraproduktivna. Vi se dvignete v zvezni skupščini, začnete govoriti slovensko. Namesto da bi si poslušalci nadeli slušalke, odidejo iz dvorane, govorite prazni dvorani. Tu se zame postavi osrednje vprašanje: kaj hočem? Ali afirmirati pravico uporabe slovenskega jezika ali pa hočem koga o čem prepričati? Zaradi tega sem nekoč na vprašanje, kakšen jezik bom govoril kot predsednik predsedstva Slovenije, odgovoril, da v Sloveniji vedno slovensko, če pa bom moral prepričevati koga drugega,

bom po svojih sposobnostih uporabil tisti jezik, ki bo njemu najbolj dostopen. In ne samo jezik, v različnih okoljih morate uporabljati tudi način, ki ga bodo razumeli. Mi, Slovenci, se s svojimi brati (ne toliko o Hrvati, s katerimi smo si bližji) v Bosni, Srbiji, Makedoniji in Črni gori često pogovarjamo na način, ki je zanje nerazumljen. V teh dneh krize je moj telefon pel noč in dan, klicali so me ljudje, z njimi sem se spuščal v pogovor, v razpravo. Na koncu so se opravičevali: »Napak sem vas razumel, jaz sem drugače razumel.« Rekel sem: že v redu, vendar ne berite samo Politike, berite tudi Borbo! Seveda sem z njimi govoril srbsko, ne slovensko. Želim reči, da je veliko odvisno od pristopa, menim, da Slovenci pogosto nimamo pravega. Druga stvar je, da v trenutku, ko bomba pade v hišo, se vse narobe razume, vse je obrnjeno narobe. V času, ko so se naši odnosi tako strahovito pokvarili, je dialog strahovito težak. Zakaj? Zaradi tega, ker morate k vsakomur južno od Save, s katerim hočete govoriti, pristopiti z domnevo, da vam nič ne verjame. Zaradi tega morate vsako najmanjšo stvar dokazati z zelo trdim materialnim dokazom, kar je včasih zelo težko. Pri vprašanju, ki ste mi ga postavili, ni lahke in hitre poti. To je tako kot v zakonu. Strašno lahko se je sporeči, popravljati pa je težko. Mi smo se zdaj sporekli, ponovnega razumevanja ne bomo dosegli samo z dialogom, ampak bomo to morali doseči tudi z materialnimi dokazi. Jaz sem nedavno imel tak primer glede našega pojmovanja Jugoslovanske ljudske armade. Kar naenkrat se je po vsej Jugoslaviji razširila govornica, da hočejo Slovenci imeti svojo, slovensko armado, kar je seveda čisti nonsens, da je Slovenija potegnila prasnje jezika in zahteva slovenske napise na kasarnah zaradi tega, ker hočemo svojo, slovensko armado. Za nas je to smešno, vendar je bilo to sprejeto kot kronski dokaz in bilo na ta način lansirano v jugoslovanski javnosti. Mi smo potem imeli pogovor z generalom Kadljevičem in dali trden dokaz, da je to popoln nesmisel in neresnica. Od takrat se je to nehalo. Če berete Narodno armijo, vidite, da na vojašnice že postavljajo napise v slovenščini, prisega bo v slovenskem jeziku. Ampak porabili smo veliko napora, da bi rešili to majhno vprašanje v krogu velikih problemov.

Vprašanje: Nenehno govorimo o odgovornosti, vendar storimo bolj malo, da bi vsi po vrsti odgovorneje in bolje delali. Kaj vi menite o odgovornosti?

Stanovnik: Vprašanje odgovornosti je tudi zame težko. Menim, da je odgovornost lahko samo osebna, samo materialna, samo konkretna. To

velja za vsa področja, ne samo za politično. Dokler ni vse, kar delate, povezano tudi z odgovornostjo, dotlej ni niti demokratične družbe niti tržnega gospodarstva. Demokratične družbe ni, če je samo nekdo odgovoren, vsi drugi pa neodgovorni. V nekaj zadnjih nastopih sem počesaval misel velikega političnega filozofa, ki pravi, da smisel demokracije ni v tem, da izvršite kadrovske prenovne in rečete: Eno tretjino jih je treba zamenjati. To pomeni, da je tretjina slabih, treba jih je zamenjati z novimi. Toda kaj, ko bodo ti dobri prav tako slabi v trenutku, ko bodo dosegli stole tistih, ki so danes slabi! Bistvo stvari je, da se uvede kontrola vseh nad tistimi, ki izvršujejo oblast. Demokracija je v kontroli občanov ali pa ljudstva nad izvrševalci oblasti. To se pravi: odgovornost oblasti in vsakogar, ki izvršuje oblast. Ampak oblast ni samo politična oblast, oblast je tudi v tovarni. Delovanje vsakogar, ki ima nad kakršnokoli družbeno celico možnost izvrševanja odločitev, mora biti dostopno javnosti in kritiki. Toliko o odgovornosti. Drugo je vprašanje nagrajevanja. Menim, da smo mi še daleč od svojega socialističnega ideala, ki mu pravimo nagrajevanje po delu. Naš problem v tem trenutku ni zgolj to, da imamo dohodke v razmerju 1:4, kar je s stališča sveta daleč premalo, svet namreč meni, da se resnična stimulacija začneja z 1:10 in naprej. Naš problem je problem splošne nizke produktivnosti, ki daje na voljo majhna sredstva za nagrajevanje. V Jugoslaviji imamo 60 odstotkov prebivalstva, ki ima dohodke pod ravnino preživetja. V Makedoniji 96 odstotkov prebivalstva dobiva dohodke pod življenjskim minimumom. V takih realitetah je po mojem mnenju stimulativno nagrajevanje skorajda nemogoče. Zaradi tega je zame osnovni problem, da gospodarska mašina spet začne delati, gospodarski stroj mora več proizvajati. O Jugoslaviji se danes v svetu govori kot o deželi s 150 dolari povprečnega osebnega dohodka na mesec, kar je afriški dohodek. Zaradi tega ne o balkanizaciji, ampak o afrikanizaciji Jugoslavije. Nagrajevanje je vsekakor zelo važen faktor. Ampak, da bi sploh lahko nagrajeval, ne pa samo delil revščino, moram rešiti ekonomski problem. Moram proizvajati akumulacijo, jaz pa akumulacije sploh nimam. Nasprotno, čedalje bolj in bolj padam v brezno revščine. Zaradi tega moram najprej zaustaviti plaz, ki vleče navzdol. Šele potem bi lahko prišel do takšnih zadev, kot je adekvatno nagrajevanje po delu.

Vprašanje: Več let ste delali v diplomaciji. Mitja Ribičič je prvi javno povedal, da je tretjina našega diplomatskega in

konzularnega osebja na bolj šibkih nogah. Afere v Stockholm, Parizu, Sydneyu in Chicagu govore v prid tej tezi. Se vam ne zdi, da je pri izbiri naših diplomatov zelo na široko deloval zakon negativne selekcije?

Stanovnik: Najlaže je začeti od konca naprej. Zakon negativne selekcije je deloval in opravič svoje v vsej naši družbi. Zakon, ki pravi, da vsak pride do limita svoje nesposobnosti, deluje tudi pri nas, zaradi tega bi bil čudež, če bi bila diplomacija izjema. Vprašujete me, kaj mislim o sedanjih jugoslovanski diplomaciji. Če bi na to vprašanje odgovoril direktno, bi to enostavno pomenilo, da jaz nikoli nisem bil v diplomaciji. Zato bo odgovoril posredno. Voditelj današnjega večera je ljubeznivo povedal, da sem bil sedem let Kardeljev šef kabineta. Zato vam lahko povem, kako je diplomatske kadre izbiral tovariš Kardelj. Izbral je recimo vrsto univerzitetnih profesorjev, preveril njihove te in one sposobnosti. In kaj se je zgodilo? Recimo to, da je bil danes že pokojni Aleš Bebler predsednik Varnostnega sveta. Do ruskega delegata se je obračal v ruščini, ki je bila pri njem boljša od slovenščine, do angleškega delegata v angleščini, do španskega v španščini. Vsak njegov jezik je bil materni jezik. Kardelj se je moral odločiti za svojega naslednika in je izbral Kočo Popovića, ki je, kot veste, v francoščini pisal neprimerno lepše pesmice kot v cirilici. Kot mlajši diplomat sem vedno užival, ko sem nekje iz ozadja dvorane generalne skupščine opazoval prihod Koče Popovića. To je bilo tako, kot če v vodo vržete kamen. Kar naenkrat se je začelo vse zgrinjati okoli njega, vsak se je hotel z njim srečati. Po te n ste lahko ocenili, kolikšna je njegova specifična teža. Prihajali so namreč tudi zunanji ministri velikih držav, pa jih še povohal ni nihče ali pa se samo formalno prišel pozdravit. Mi smo imeli Marka Ristića, ki je bil, kot veste, velik srbski pesnik. Bil je tudi ambasador v Parizu. Imeli smo Vejvodo, ki je bil praški študent in tudi praški ambasador, Praga je bila zanj njegovo rodno mesto. Mi smo v ključnem trenutku tako imenovanega zloma s kominformom imeli po svetu ljudi, ki so ukrepali popolnoma samostojno in niso iskali instrukcij v Beogradu. Mislim, da je dovolj, če rečem, da danes ni tako. Omenim pa naj tudi svojo nedavno izkušnjo. V tem času je naš ambasador v Washingtonu Živorad Kovačević, diplomant univerze Berkeley. V angleščini se znajde prav tako dobro kot v srbohrvaščini. To je spet ambasador, ki se v washingtonskih krogih giblje kot v lastni hiši. Zaradi tega je tudi prišel v težave, skupaj z menoj.

SREČNO NOVO LETO

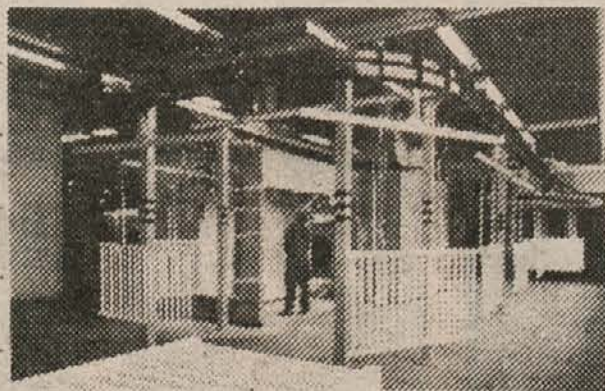

30

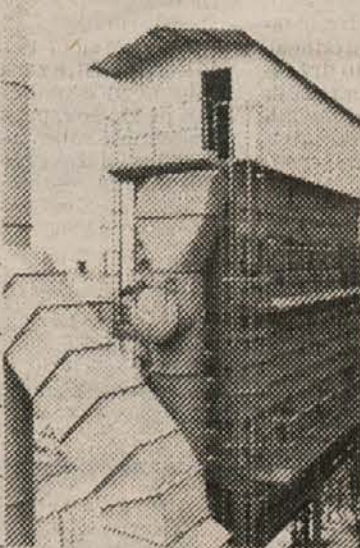
NE UTRUDI NAS DELO, KI SMO GA OPRAVILI, TEMVEČ TISTO, KI GA NISMO.

(stara japonska modrost)

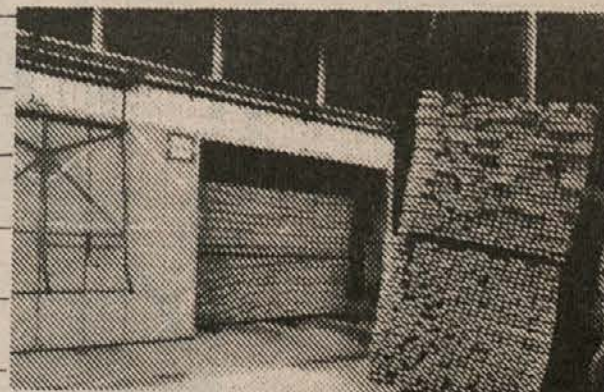
tozd OPREMA

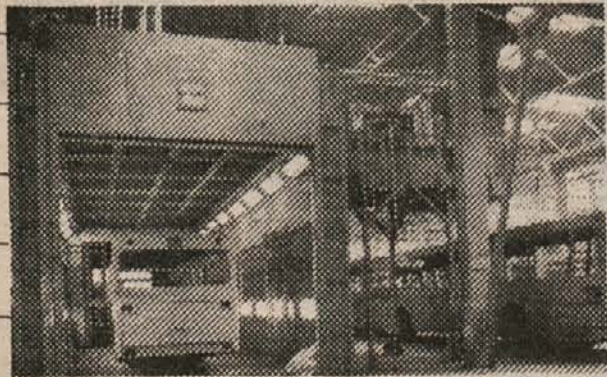
tozd IKON

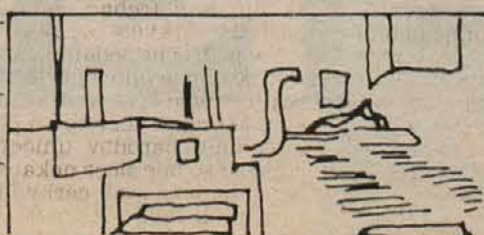
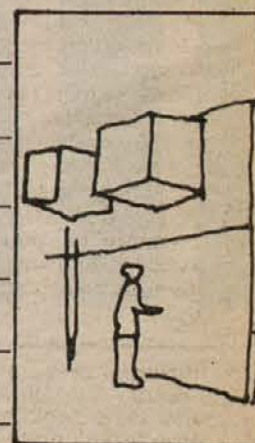
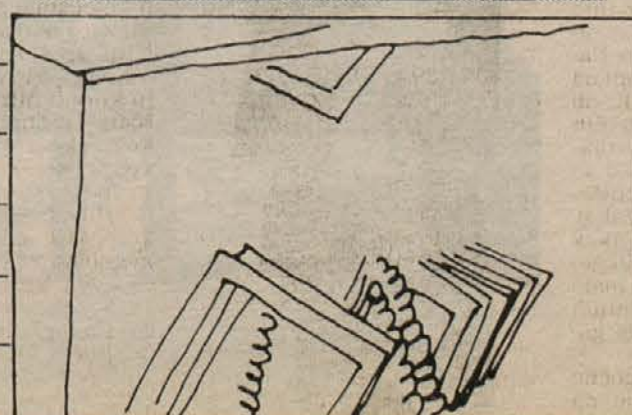
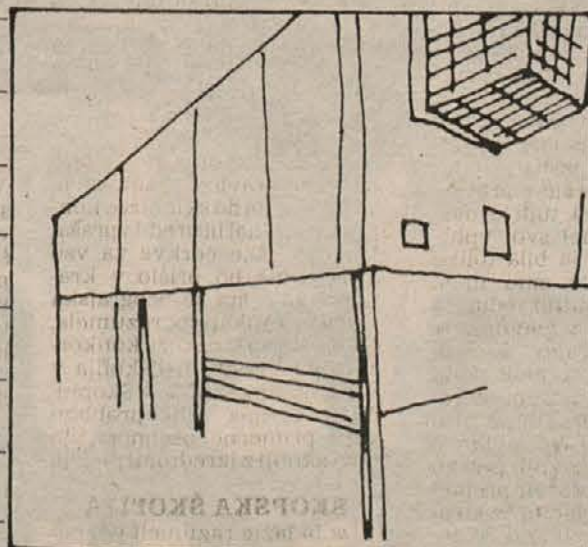
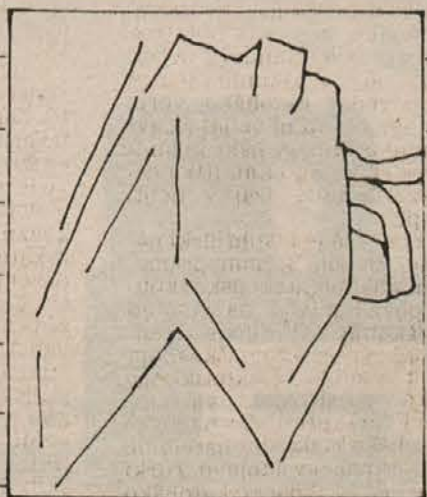
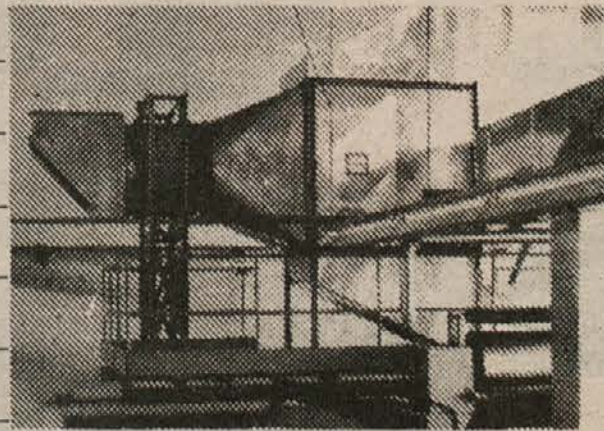
tozd KLEPAR

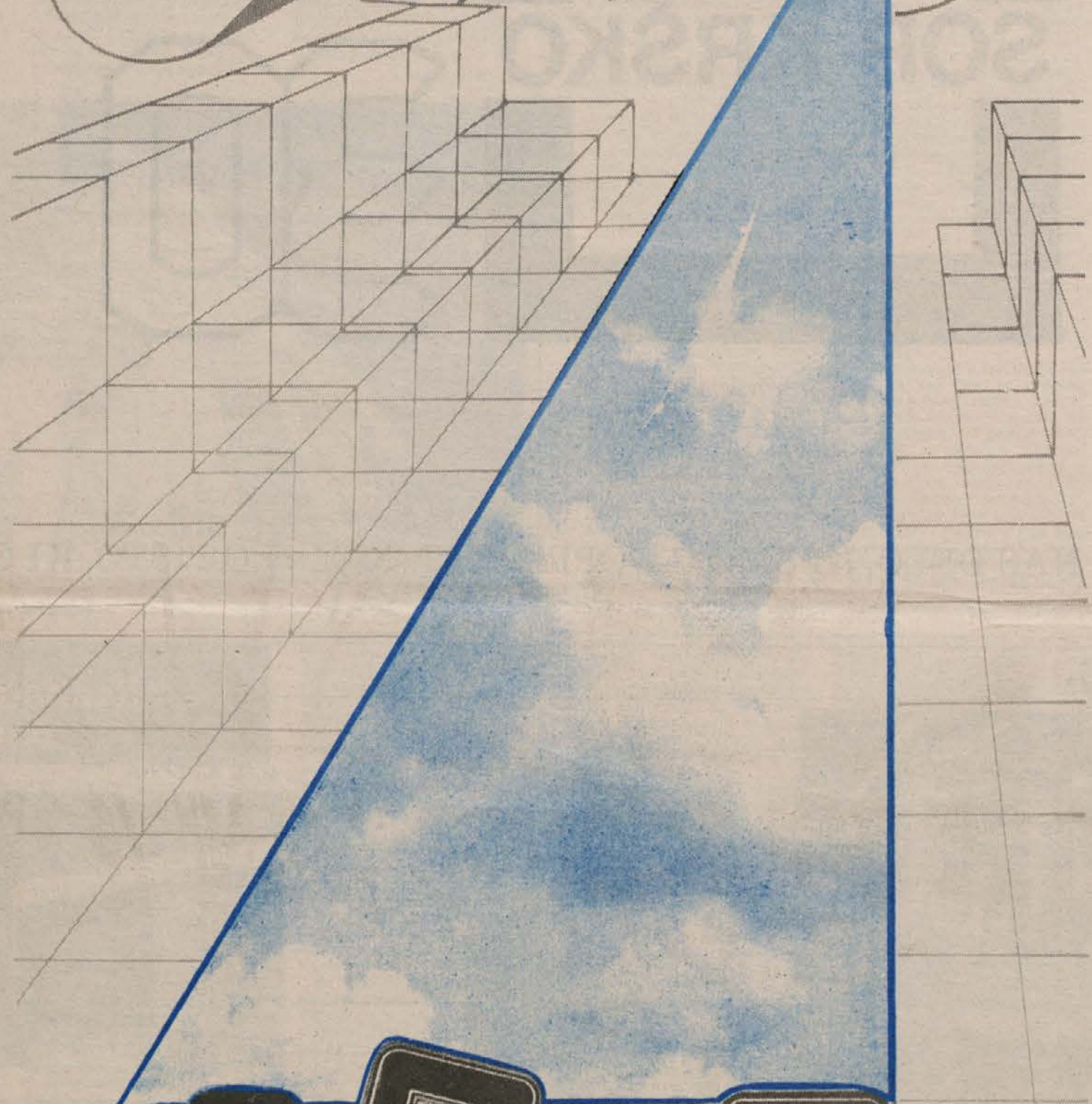
tozd OPREMA

tozd STORITVE

SREČNO

1989

PIONIR

srečno
'89

Celuloza, papir in papirni izdelki Krško

1939 - 1989

Videm
Videm
Videm

veliko sreče v letu 1989

beti belokranjska
trikotažna
industrija
metlika

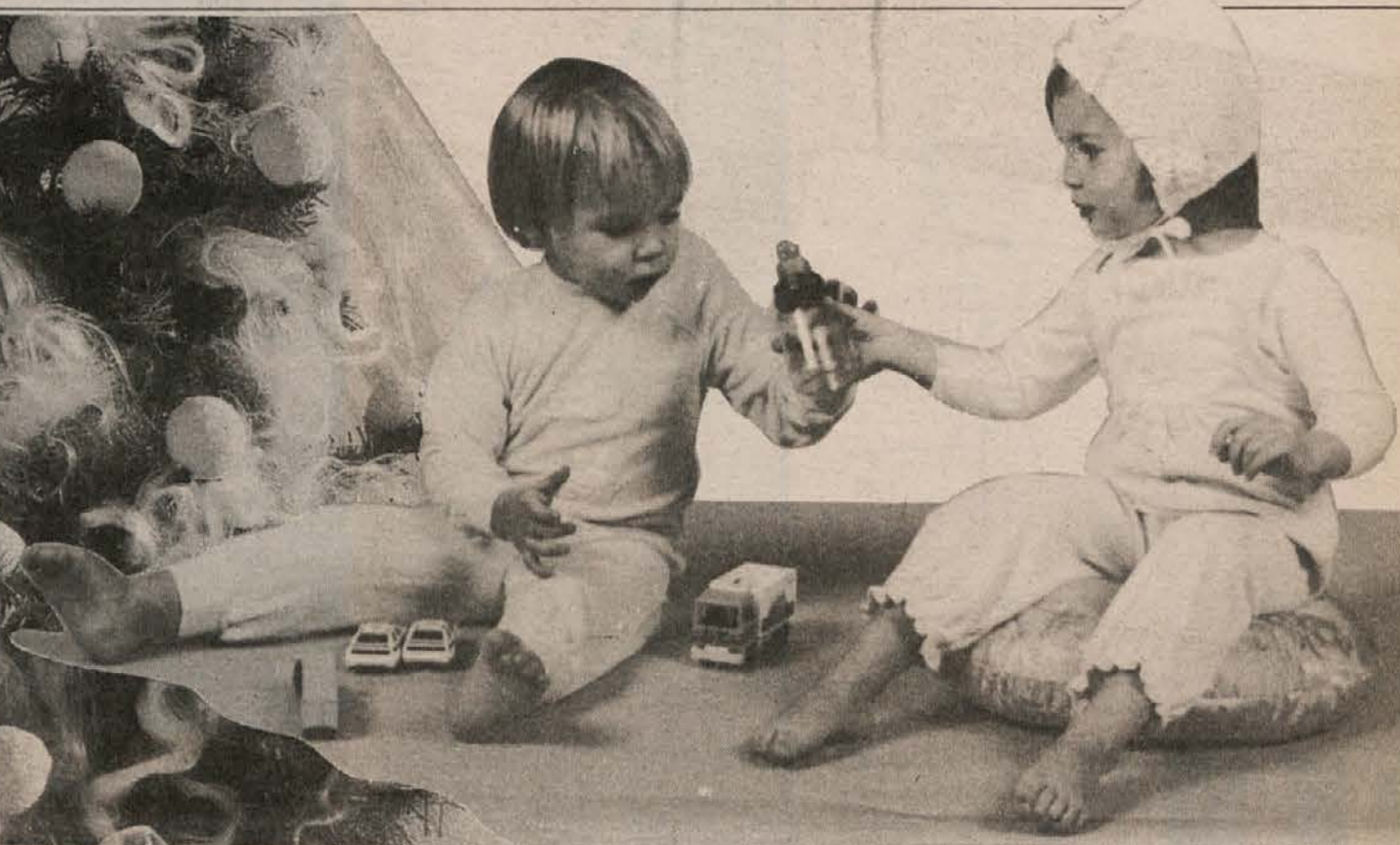

68330 METLIKA, Tovarniška 2
Telefon: (068) 58-170
Telefax: (068) 58-390
Telex: 35719 beti yu

Proizvaja in prodaja:

1. vse vrste sintetičnih in volnenih prej,
2. metražno blago: vse vrste kaširanih in nekaširanih trikotažnih pletiv za usnjarsko, pohištveno in avtomobilsko industrijo ter vse vrste oplemenitenih (barvnih, beljenih in tiskanih) pletiv za nadaljno konfekcijsko predelavo in široko potrošnjo, in
3. konfekcijske izdelke: moško, žensko in otroško trikotažno perilo ter vrhnja oblačila in kopalke.

Obiščite našo industrijsko prodajalno v neposredni bližini tovarne, ki je odprta vsak dan od 7.00 do 19.00 ure, razen ob sobotah, ko je odprta od 7.00 do 13.00 ure.

novoles

srečno 1989

AJDA

Iskra

Industrija elementov za elektroniko
Tovarna industrijske elektronike
Kostanjevica na Krki

srečno 1989

ISKRAFAX 250

Gorjanci
NOVO MESTO · STRAŽA

DO Vavta vas 36
68351 Straža

TOZD Avtobusni promet
Novo mesto, Novi trg 6

TOZD GOSTINSTVO
Novo mesto, Novi trg 1

TOZD Tovorni promet

srečno '89

Obzorja

KOROŠKI KNJIŽNI DAR

Že več kot 40 let Slovenska prosvetna zveza, ki deluje med našimi koroškimi rojaki, pripravlja ob koncu leta knjižni dar, paket slovenskih knjig, ki jih po dostopni ceni

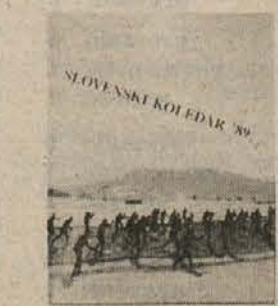

razširja med Slovenci na Koroškem, ter tako skrbi, da se ohranja slovenska beseda in z njo slovenska kultura in narod v prej slabemu kot dobremu naklonjenih razmerah. V zadnjih letih to dejanje Zveza opravi skupaj s slovensko zamejsko založbo Drava iz Celovca. Letošnji knjižni dar obsega štiri knjige: tradicionalni Koroški koledar, publicistično delo in dvoje leposlovnih knjig.

Koroški koledar 1989 podaja ob običajnem koledarskem delu v številnih prispevkih prež gospodarskega, kulturnega in političnega življenja koroških Slovencev, ki ga ta čas najgloblje določajo šolska vprašanja in gospodarski problemi s tovarno celuloze Obir, v zgodovinskem pogledu pa ob letnica priključitve Avstrije nacistični Nemčiji. Pozornost je posvečena tudi 60-letnici klubov koroških Slovencev v Ljubljani in Mariboru, stoletnici smrti očeta koroških Slovencev Andreja Einspielerja, papeževemu obisku na Krki itd. Slikovno gradivo, koroška bibliografija, leposlovni prispevki, vse to Koroški koledar bogati v publikacijo, ki jo je vredno prebirati, in to ne samo na oni, marveč tudi na tej, sončni strani Alp.

Teodor Domej, sodelavec Znanstvenega inštituta v Celovcu, je v knjižici Koroški Slovenci in leto 1938 strnil dejstva in razmišljanja o anšlusu, priključitvi Avstrije Hitlerjevi Nemčiji, v poljudno informacijo, ki razgrinja nekoliko drugačno podobo tega zgodovinskega dogodka, kot jo razglajajo uradni avstrijski pogledi, predvsem s poudarkom

Zabeleženo

ZANIMIV IN PESTER

Slovenska izseljenska matica je tudi letos pripravila za rojake po svetu vsebinsko bogat in pester Slovenski koledar. Lično oblikovani koledar ima običajni koledarski del, ki ga poživljajo barvne fotografije manjših slovenskih krajev, nato pa sledi publicistični del, v katerem so zbrani prispevki z različno tematiko, od zgodovinskih, etnoloških, jubilejnih do političnih zapisov. Izraziteje izseljensko je uravnan drugi sklop prispevkov, ki pod skupnim naslovom Slovenci po svetu prinaša prav tako raznovrstne prispevke in problematiko, značilno za življenjski utrip našega izseljenštva po svetu. Branju in razvedrilu je namenjen leposlovni del Literarni almanah, v katerem so natisnjene številne pesmi in prozni sestavki slovenskih ustvarjalcev.

V celoti Slovenski koledar '89 ponuja veliko zanimivega branja in bi po vsebini zaslužil, da ga prime v roko tudi v domovini bivajoči Slovenec.

na usodi Slovencev, ki jim je nacizem v Avstriji napisal smrtno obsodbo, a so jo z uporom in odporom izničili.

V leposlovnem delu knjižnega daru sta knjigi koroškega pisatelja Janka Messnerja Gorše storije, izbor kratke proze, ki je avtobiografsko-političnega značaja in kot dosejanja Messnerjeva literatura globoko angažirana, ter Kokotov prevod izbranih pesmi nemškega pesnika Ericha Frieda.

NAČIN VEZAVE

S poezijo Maje Vidmar smo Slovenci dobili nov tip ženske lirike, za katerega je značilno, da se v njem pojavlja razgaljanje in razkazovanje človeškega telesa (z najrazličnejšimi poligoni erotike) kot najproduktivnejši pesniški element. S takšno poezijo se je ta mlada pesnica predstavila že v svojem prvencu Razdalje telesa, ki ji je prinesel velik uspeh, saj je bilo vseh 1500 izvodov te knjige kmalu razprodanih.

Pred kratkim je v zbirki Nova slovenska knjiga, ki jo izdaja založba Mladinska knjiga, izšla druga pesniška zbirka Maje Vidmar. Njena nova knjiga ima naslov Način vezave, natisnjena pa je v prav tako visoki nakladi kot prva, kar kaže, da so založniki že ob izdaji računali na podoben uspeh, kot so ga imele Razdalje telesa.

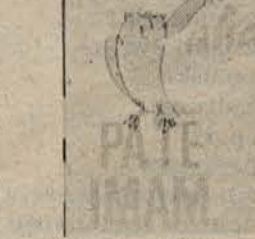
Način vezave se vsebinsko navezuje na Razdalje telesa. Zato tudi za pesmi nove zbirke velja, kar je bilo povedano za stih prve: da se elementarnost in sproščenost v doživljanju povezuje s tenkočutno, za drobne jezikovne seznacije, kot pravi Niko Grafenauer, in odtenke dovezetno pesniško govoric.

Čeprav torej takšno poetsko naravnost poznamo že od prej, pa se v Načinu vezave oglašajo tudi nekateri značilni novi toni, ki vnašajo v pesniščina sporočila razgrajevalne razsežnosti. V pesniški erotizem, ki je za Majo Vidmar tako značilen, se namreč vpletajo nove izkustvene in spoznavne sestavine. V teh sestavinah se na eni strani kaže in izraža hrepenenje po celovitem erotičnem doživljanju drugega, tudi sveta, ki jo obkroža, na drugi strani pa nemožnost takšnega razmerja, v katerem bi se pesniški jaz lahko vzdrževal brez razgrajevalnih posegov sveta vanj.

ČAR PARADOKSOV

Filozof in matematik Martin Gardner je tri desetletja v zelo razširjeni ameriški znanstveni reviji Scientific American urejal rubriko Matematične igre. V tako dolgem časovnem obdobju se mu je nabralo veliko zanimivega gradiva in v njem nekaj pravih biserov tako imenovane rekreativne matematike. Izbrane dele je izdal v samostojnih knjižnih izdajah, po katerih so segli mnogi ljubitelji miselnih ugank po vsem svetu, saj so Gardnerjeve knjige prevedli v številne jezike.

MARTIN
GARDNER

Po zaslugi Državne založbe Slovenije smo eno od Gardnerjevih knjig dobili tudi v slovensčini, in sicer je v zbirki Z logiko v leto 2000 izšla njegova knjiga Aha, pa te imam. Kot pove podnaslov, gre za zbirko »paradoksov za napenjanje možganov in razvedrilo«. Tovrstna možganska masaža ni samo koristna, temveč tudi zabavna. Knjiga se torej kar sama priporoča.

Način vezave je torej zbirka, ki pomembno razširja tematske in estetske razsežnosti pesniščine prve knjige ter še bolj utrjuje tudi ime Maje Vidmar v sodobni slovenski poeziji.

I. ZORAN

PRADAVNE SLEDI

S knjigo Med bogovi in demoni Alenke Goljevšček je zbirka Sledi, ki jo pod uredništvom Marka Uršiča izdaja Mladinska knjiga, razširila svoj dosežani tematski krog. Za razliko od dosežanih knjig v tej zbirki, ki so imele pričevanjsko-spominjski značaj in so torej izrisavale sledi iz posameznikovega doživljanja, Goljevščekova piše o stvareh, ki so sledi davnega doživljanja ljudstva na sončni strani Alp. Naša strokovnjakinja za mitologijo namreč opisuje in vrača v spomin like iz slovenske mitologije, na svetlo postavlja tisto, kar živi polzavedno ali nezavedno še v vseh nas in je ohranjeno v zgodbah o bogovih in demonih, kot lahko na kratko zapišemo z naslovom knjige same.

Goljevščekova je mitološke like podala v literarizirani, esejistični obliki z nevsiljivo strokovnostjo, ki je zavestno umaknjena v ozadje, saj je pisanje na taki ravni, da je razumljivo mladim bralcem, katerim je prvenstveno namenjeno, starejšim pa vseeno ostaja dovolj zanimivo. Avtorica v pravadnih pogonskih likih, kot so hostnik, kresnice, vile, povodni mož, škrti, coprnice, volkodlaci, vampirji in hudiči, razkriva arhetipe naše civilizacije, ki so tako kot v podobnih mitoloških likih drugih narodov na svojevtrsten način zabeleženi v tovrstnem izročilu. Pozornemu bralcu seveda ne bo ušla globlja razsežnost mita, govornica o temeljnih vprašanjih bivanja in delovanja človeka in sveta.

Omeniti je treba izvirne barvne ilustracije Danijela Demšarja, ki je s svojim prispevkom obogatil to zanimivo knjižno novost.

M. MARKELJ

ZA RAČUNAL- NIKARJE

Pesniške besede našega Prešerna »Tajati led naš šele začne se, pomlad je drugod že« žal še kako držijo tudi za področje računalništva. Ta je se led, ki nas je oklepaj v predinformacijsko zimo, drugod pa je že poletje. No, blagohotnejše sapice so le spodbudile rast domačega cvetja. Med drugim se odjuga pozna tudi na knjižnem trgu, kjer se že nekaj časa pojavljajo izvirne slovenske računalniške knjige. Prav veliko jih ni, zato je vsaka novost te vrste vredna pozornosti.

Omenimo torej, da je pri Državni založbi v zbirki Računalniška obzorja pred kratkim izšla knjiga Dimitrija Zrimška »A, B, (C?) micro-PROLOG«. Nenavaden naslov za nepoučene, za računalnikarje pa ne, saj jim naslov pove, da v knjigi teče beseda o programskem jeziku, ki je postal osnovni jezik pete generacije računalnikov, o jeziku umetne inteligence. Gre za narečje programskega jezika prolog, katerega logika se z razvojem novih računalniških jezikov ne bo bistveno spremenila in bo tako poznavalec prologa zlahka dojel novosti. Avtor je napisal poljudno knjigo, namenjeno mlajšim (po letih ali znanju) ljubiteljem računalništva. Za praktično učenje ob knjižnici pa zadošča že dobri stari comodore 64 ali njegov nekoliko mlajši brat comodore 128. Uporabna je tudi vsaka druga računalniška železnina, ki dela v operacijskem sistemu CP/M.

Sodelujte z nami — povejte svoje mnenje, mi pa vas bomo nagradili!

Ponovno smo se odločili, spoštovani bralci, da izmerimo, kakšno je vaše mnenje o Dolenjskem listu, da bi tako skupaj z vami poiskali, kaj bi še naredili, da bi bil »Dolen'c« še bolj priljubljen in pričakovan vsakotedenski gost v vaših domovih in da bi kar najbolje opravil svoje poslanstvo. Trikrat smo že opravili podobno anketo in vsakič ste v velikem številu priskočili na pomoč s svojimi iskrenimi odgovori in dobronamernimi kritikami. Upamo, da tudi tokrat ne boste umanjali.

Da pa bi vas k izpolnjevanju vprašalnika še spodbudili, smo sklenili nagraditi 15 anketirancev, ki jih bo izbral žreb izmed vseh tistih, ki bodo poslali izpolnjeni vprašalnik. Podelili bomo tele nagrade.

1. nagrada	500.000 dinarjev
2. nagrada	300.000 dinarjev
3. nagrada	200.000 dinarjev
4. in 5. nagrada	celoletna naročnina na Dolenjski list
in 10 knjižnih nagrad.	

Kaj torej narediti? Naloga je zelo preprosta. V vprašalniku obkrožite ali podčrtajte tisti odgovor na zastavljeno vprašanje, ki se vam zdi najbolj primeren. Osebnostne podatke, ime in naslov, potrebujemo le zato, da opravimo žrebanje za nagrade, saj zagotavljamo anonimnost vsakemu udeležencu ankete. Če želite, lahko ime in naslov izpustite, vendar pa morate v tem primeru navesti vsaj evidenčno naročniško številko (najdete jo na naslovnem listku, prilepljenem na prvi strani), da vam bomo lahko izročili nagrado, če boste izžrebani.

Za nagrado pridejo v poštev vsi izpolnjeni vprašalniki, ki bodo prispeli na naslov: Uredništvo Dolenjskega lista, Germova 3, 68000 Novo mesto, s pripisom ANKETA, do vključno 13. januarja 1989. Zdaj pa pisalo v roke, in vso srečo pri žrebanju!

VPRAŠALNIK

Ime in priimek

Naslov

Občina (Ev. št.)

1. Izobrazba:	osnovna ali poklicna šola	0
	srednja šola	1
	visoka in višja šola	2
2. Starost:	do 25 let	0
	do 50 let	1
	nad 50 let	2
3. Vaš glavni vir obveščanja je:	Dol. list	0
	drugi časopisi	1
	RTV	2
4. Dolenjski list berete:	občasno	0
	redno	1
5. Kakšen je po vaši oceni časopis?	slab	0
	dober	1
	odličen	2
6. Kakšna je po vaši oceni Priloga?	slaba	0
	dobra	1
	odlična	2
7. Kako vam je všeč nova oblika Priloge?	ni mi všeč	0
	všeč mi je	1
8. Obseg časopisa je:	premajhen	0
	pravšen	1
	prevelik	2
9. Fotografij je v časopisu:	premalo	0
	ravno prav	1
	preveč	2
10. Reklam in oglasov je v časopisu:	premalo	0
	ravno prav	1
	preveč	2
11. Novinarski prispevki so po obsegu v povprečju:	prekratki	0
	pravšnji	1
	predolgi	2
12. So prispevki v povprečju dovolj kritični?	ne	0
	da	1
13. So vam prispevki v povprečju dovolj razumljivi?	ne	0
	da	1
14. Vas časopis zadovoljivo obvešča?	ne	0
	da	1
15. Koliko vas zanimajo prispevki s sledečih področij:		
	gospodarstvo	malo, srednje, zelo
	kmetijstvo	malo, srednje, zelo
	politika	malo, srednje, zelo
	kultura	malo, srednje, zelo
	šport	malo, srednje, zelo
	kriminal	malo, srednje, zelo
	zanimivosti iz sveta	malo, srednje, zelo
	domače zanimivosti	malo, srednje, zelo
	zgodbe, podlistki	malo, srednje, zelo
16. Časopisu bi se odpovedali zaradi:	premajhnega obsega	0
	slabega pisanja	1
	previsoke cene	2
	neredne dostave	3

Pripombe in predlogi:

Pričujoči zapisi temeljijo na resničnih dogodkih, ki so pred tremi in več desetletji razburjali dolenjsko javnost, le osebe in kraji v njih so, ker so glavni junaki povečini že pošteno odslužili svojo kazen, izmišljeni.

Oče sina, sin očeta

Že kako desetletje so bili prepripi med takrat 27-letnim Antonom Prahom in njegovim očetom domala na dnevnem redu. Sprva sta si jezo in gnev hladila le z besednimi izbruhi, kasneje so iz preprirov nastajali tudi pretepi. Nekoč je vsa stvar šla tako daleč, da je oče na sinova vrgel celo eksploziv, spet drugič se mu je Anton maščeval tako, da je očeta porinil v peč in mu pri tem zlomil čeljust. Do zadnjega večjega prepira je prišlo kak mesec pred tragičnim obračunom; sin je očeta napadel s palico, ga udaril po glavi, oče se je branil z vejnikom, pri tem pa Antona poškodoval, da je moral iskati zdravniško pomoč.

Anton je vsa ta leta tudi precej pil; ob tem je dobival še epileptične napade. Doma ni kaj prida pomagal, to je bilo največkrat tudi vzrok preprirov. Iz oddelka za splošne zadeve in družbene službe v Posavju je prišlo mnenje, da gre za kroničnega alkoholika, ki uživa predvsem žgane pijače, medtem ko ni bil nikjer zaposlen. Delo da mu nasploh ne diši, so še zapisali v svoje mnenje. Eno z drugim je botrovalo dogajanjem, do katerih je prišlo 15. junija popoldne.

Krški miličniki so bili iz vaše trgovine po telefonu obveščeni, da je prišlo v vasi do krvavega obračuna. Patrulja je takoj odšla na kraj dogodka in našla pri sosedu hudo ranjenega Antonovega očeta, medtem ko so sina opazili skoz okno domače hiše, kako sedi na postelji in drži v rokah okrvavljen nož. Miličnika sta Antona poklicala, naj pride ven in nož odvrže. Začuda ju je ubogal. Zvezala sta ga in zatem odpeljala na krško postajo milice, o dogodku pa obvestila še preiskovalnega sodnika. Ranjenega očeta so med tem prepeljali v novomeško bolnišnico, od koder je kmalu prišlo sporočilo, da gre za smrtno nevarne poškodbe in da je zdravstveno stanje Praha zelo kritično. Večkrat je bil namreč zaboden v levo stran prsnega koša v višini srca; zaradi hudih ran se je pričel v prsi votlini nabirati zrak, ki je popolnoma stisnil levo pljučno krilo, tako da se je srce premaknilo v desno. Po mnenju izvedenca je šlo za smrtno nevarno poškodbo. Pravzaprav je Antonovega očeta le čudež rešil najhujšga.

Po kakih desetih dneh je bilo jasno, da njegovo življenje ni več ogroženo, takrat ga je zaslial tudi preiskovalni sodnik. Takole mu je opisal dogodek:

»Tistega dne sem sušil mrvo in jo z vilami nosil v svoj hram. Nenadoma je iz hiše planil sin, v vsaki roki je držal en nož. Ne da bi karkoli rekel ali zavpil, me je z večjim nožem zabodel v levo stran prsi. Bil sem presenečen, da si nisem mogel pomagati. Še posebej, ker tega dne nisva imela nobenega prepira. Moj sin ni normalen, mislim, da z njegovimi živci ni vse v redu.«

Približno tako je o dogajanju govoril tudi Anton. Pojasnil je, da ni imel nikakršnega vnaprejšnjega namena umoriti očeta in da mu sploh ni jasno, zakaj je to storil. »Popoldne sem ležal na postelji v kamri, saj se že kake štiri dni nisem dobro počutil. Ko sem se prebudil iz dremavice, se mi je dozdelo, da pri postelji stojijo oče in dve sovaščanki. Samo stali so in mi nič niso hoteli. Takrat sem planil pokonci, stekel v kuhinjo in z omare vzela večji nož, potem pa planil ven. Videl sem očeta, kako z vilami nese krmo. Šel sem kakih 10 metrov za njim, nato pa ga, kolikor se spominjam, zabodel. Ne vem ne kolikokrat ne kam.«

Na podlagi takšnih spoznanj ni bilo težko sestaviti kazenske ovadbo, ki se tudi med sojenjem ni spremenila. Tako Anton kot oče sta bila tistega popoldneva vinjena, je pisalo. Sin je očeta dohitel in zabodel na cesti, kakih 10 metrov od hiše. Ranjenec je še zmožal toliko moči, da je prišel do hiše kakih 300 metrov oddaljenega sosedu, ki mu je tudi nudil prvo pomoč in pri katerem je počakal do prevoza v bolnišnico. Na podlagi takšnih dejstev je senat novomeškega okrožnega sodišča Antona Praha obsodil na 3 leta strogega zapora, kazen pa je potrdilo tudi višje sodišče v Ljubljani. Med prestajanjem kazni v KPD Dob je Anton prosil za izredno omilitev kazni, češ da ima doma onemogla starša, potrebna pomoči. Sodniki po vsem opisanem vlogi takšne vsebine niso pritegnili, vendar pa je svoboda za Antona prišla prej, kot je to narekovala sodba: vrata KPD Dob so se mu odprla 22. decembra 1972, kazen bi mu potekla dobrih šest mesecev kasneje.

B. B.

Včasih je celo las preveč

Mladost mu je dišala po lesu. Vonj je prihajal iz očetove delavnice v rodnem Gradcu in ni dolgo trajalo, ko se je tudi on pridružil očetu in bratu pri obdelovanju tega blago dišečega materiala. V Šoberjevi delavnici je nastajalo marsikaj, vse s skrbno roko izdelano: vozovi, sodi, kadi, ročajji, kosišča, smuči, sani za sankanje, pa tudi vprežne, celo »duplarce«, ki jih dandanes že skora ni moč več najti. Dela je bilo v očetovi delavnici kmalu po vojni še dovolj, bolj malo pa je bilo zasluzka, zato po končani vajenški dobi fanta nista ostala doma. Vleklo ju je v svet. Lesena kolesa je mladi Marjan zamenjal z gumastimi, namesto prijetnega vonja po lesu ga je poslej spremljal oster vonj po bencinu in nafti. Do današnjih dni se ga ni znebil, saj mu šoferstvo še sedaj daje kruh. Na milijone kilometrov je odbrzelo pod njegovimi kolesi od takrat, po domovini in po tujini, njegova življenjska pot pa ni bila tako pestra: iz Gradca se je za nekaj časa preselil v

Maribor, potem pa nazaj v Črnomelj, kjer živi še sedaj.

Marjan Šober, izkušen šofer, je v svojem poklicu videl in doživel že marsikaj. Najprej je vozil osebne avtomobile, v Mariboru direktorje, v Črnomlju občinske može, potem je predsedal na tovornjake pri Avtu Kočevje pa na avtobuse pri Gorjancih in Kompasu, dokler si končno ni nabavil lastnega tovornjaka. In sedaj vozi za različne trgovske in druge organizacije. »Na cesti se je marsikaj spremenilo, pa ne mislim samo na promet in na kvaliteto cestišč. Veliko razliko je opaziti tudi med šoferji. Verjetno je to posledica čedalje bolj neravnega življenja. To se pozna tudi na cesti, zlasti med mlajšimi vozniki, pri načinu njihove vožnje, zato ni čudno, da je toliko nesreč, še več pa bi jih bilo, če jih izkušeni šoferji ne bi preprečili. Na cesti takoj prepoznaš izkušenega šoferja. To ni tisti, ki divja, tisti je, ki je uvideven, ki ti da znak, da lahko prehitavaš, ki se ti umakne in opozori na nevarnost,« pravi Marjan.

Tudi drugod se je marsikaj spremenilo. Nekatere spremembe je treba res pozdraviti. Na primer tisto, ki jo je opazil pred letom dni, ko je bil na dopustu pri Stincah. Bližnji otok je bil zelen, sproščen. Nič več ni bil siv in turoben, zavil v skrivnostno moreče vzdušje. To vzdušje je pred mnogimi leti Marjan dobro poznal, ko se je tja službeno pripeljal. Reklji so mu, da gre v Stinice, pa so ga prepeljali na otok, kjer je moral natovarjati za Zagreb. Tisto malega, kar je lahko videl, je bilo dovolj, da ga je še dolgo spreletaval srh.

Kaj šele se je skrivalo za pročeljem skrivnostnega Golega otoka!

»Ravno danes sem gledal revijo Mladina. In veste, kaj sem opazil v njej? Lepo, jasno in veliko je bil natisnjen vic, zaradi katerega sem imel jaz, ki sem ga nič hudega sluteč povedal pred mnogimi leti v veseli družbi, potem hude težave.« Marjan skoraj ne more verjeti, kako stvari v različnih časih dobivajo čisto drugačne dimenzije. Pa vendar ima iz svoje dolgoletne prevozniške prakse kar kopico primerov. Na primer tistega z začetka sedemdesetih let, ko je prevažal tuje turiste na relaciji Split, Grčija, Turčija, Bolgarija pa zopet nazaj. S skupino Angležev se je odpravil v Albanijo, za kar so imeli vsi vse potrebne dokumente in vize. Prestopili so že dve zapornici na tej močno zastraženi meji in vse je bilo v redu, pri tretji pa se je zataknilo. In na čem je končno obvisel obisk angleških turistov v Albaniji? Na laheh, kajti cariniki so ugotovili, da jih ima peterica med njimi predolge. Tako so se morali lepo vrniti in potovati v Grčijo po drugi poti. No, za dolgočase Angleže so kasneje poskrbeli ideološki somišljeniki albanških carinikov na turško-bolgarski meji. Tam so morali stopiti iz avtobusa in Bolgari jih niso pustili naprej. Turki pa ne nazaj. Sledilo je nič kaj obzirno in nežno bolgarsko striženje angleških glav. Bizarna zmaga neke ideologije nad svobodnim duhom.

Kot iz rokava stresa Marjan številna doživlja, primere človeške kratkovidnosti in neumnosti, zaslepljenosti pa tudi tovarištva in brezmejnne solidarnosti. »Ta med šoferji še vedno obstaja,« pravi Marjan, »kaj bi sicer človek na dolgi poti sam! Danes lahko ponudiš pomoč ti, jutri jo boš sam še kako potreboval. Tako je prav in tako mora biti.«

Marjan ima za kratek čas v kleti še vedno delavnico, kjer izpod njegovih rok zadiši les. Sicer pa imata z ženo Silvo štiri otroke: najstarejši sin se je prav tako postavil na kolesa kot oče, drugi sin je kot vojaški pilot šinil v nebo, dvojčka pa obiskujeta osnovno šolo. Tudi dva vnučka sta mu že privekala na svet. Res, posla dovolj za šoferja, ko se vrne z dolge ceste.

TONE JAKŠE

NAGRADA V NOVO MESTO

Žreb je izmed reševalcev 48. nagradne križanke izbral MATJAZA ZAMANA iz Novega mesta in mu za nagrado podelil knjigo dr. Bricea Pita Lepše življenje v srednjih letih. Če nagradenec ni v teh letih, ko bi mu knjiga bila najprimernejša, ni to nič hudega, saj govori o vprašanih, ki vedno zadevajo človeka in jo je zato vedno zanimivo prebrati.

V tej številki male nagradne križanke ni, ker imamo na voljo celostransko nagradno križanko. Zvestim reševalcem male križanke torej ne bo dolgčas do prihodnje številke, ko bo ponovno vsak teden na vrsti mala nagradna križanka. Srečno!

REŠITEV KRIŽANKE ŠT. 48

Pravilna rešitev 45. križanke je, brana v vodoravnih vrsticah, takšna: PRAG, VAZA, RIKO, EROT, KATASTROFA, PED, REGAL, ARMENIJA, PLO, MUKANJE, ALOST, IDO, TUR, KIT, JAKI, ENN, TERIER, ZALOKA, EGER, APEL, SER, RESA, KOMA, TRS.

MISLI

Nobene pravice nimamo objaviti človeka, če nima Boga.

P. LAGERKVIST

Kjer prenehajo slike, se začne filozofija.

H. HESSE

Miti so stvari, ki se nikoli niso dogodile, a vedno so.

SALUSTIUS

Je samo eno prizadevanje v resnici svobodno, prizadevanje, ki nas zares osvobaja, to je prizadevanje za modrost.

A. SENEKA

Če naj človek reši življenje, mora najprej od bodočnosti odvrtiti jezno prekletstvo sedanjosti.

R. HEILBRONER

Zdravnik na daljavo

Bolnikovo stanje nadzorujejo s pomočjo računalniške povezave med bolnišnico in bolnikovim domom

Zdravnikov delovni čas je dragocen in zato je vsako potovanje na bolnikov dom izguba časa, ki bi se ga dalo koristneje izrabiti. Pogosto morajo bolniki ležati v bolnišničnih posteljah le zato, da imajo zdravniki nad njimi stalen nadzor, kar je dodaten strošek. Iz premislekov, kako bi delo racionalizirali in se ognili tistih stroškov, ki niso nujni, se je rodila novost — strokovni nadzor bolnika na domu. Novi sistem daljinskega nadzora in preverjanja bolnikovega stanja preko telekomunikacijskih zvez, ki ga je praktično preskušalo v nekaterih ameriških bolnišnicah, naj bi pomenil prve uresničitve drugačnega delovanja zdravniške službe.

John Harper, 67-letni možakar, ki je prestal dve srčni operaciji in boleha za hujšo srčno napako, bi moral vsake toliko časa na temeljitejši pregled oziroma bi ga moral obiskati zdravnik in ga pregledati. Dejansko bi moral ležati v bolnišnici, da bi imeli zdravniki vsakodnevni nadzor nad njegovim stanjem. Vendar pa mož ni v bolnišnici, živi na svojem domu, njegovi zdravniki pa kljub temu dobijo vse potrebne informacije, ne da bi Johna sploh videli. Harper namreč od letošnjega poletja, ko so ga odpustili iz bolnišnice, sodeluje v poskusih daljinskega zdravniškega pregleda.

MiM

(Vir: Newsweek)

Ali bo zmagovalec »bela smrt«?

V Ameriki divja kokainska vojna — Milijoni uničenih življenj zaradi kokaina in kreka — Vojna požira milijarde dolarjev, uspeha pa še ni

V ozadju diplomatske afere s »pranjem« umazanega denarja, v katero so zapleteni naši diplomati, ni nagajanje Jugoslaviji, kot bi lahko kdo pomislil po pisanju nekaterih naših listov, temveč se dejansko skriva obupen boj, ki ga Združene države Amerike bojujejo proti drogim. Videti je, da v kokainski vojni, kot ji tudi pravijo v časopisju, država počasi izgublja. To je drugi ameriški Vietnam, pravijo. Požira gore dolarjev, kot jih je vietnamska vojna, in pobira pravn tako veliko življenj. Enako klavn pa je videti tudi uspeh oziroma neuspeh. V vojno proti mamilom je kongres od leta 1981 vložil 16 milijard dolarjev. Samo letos so v ta namen porabili 3,6 milijarde dolarjev.

Amerika pa je kljub temu preplavljena z drogami: predvsem s kokainom, heroinom in krekom, kot pravijo novi sintetični drogi, katere poraba silovito narašča. Poznavalci opozarjajo, da sta kokain in krek najbolj zasvojljivi drogi, kar jih je danes v uporabi. To je seveda nekaj drugega, kot pa je še nedolgo tega menil povprečen Amerikan. Kokain in krek so imeli za nenevarno drogo. Število zasvojenecv je iz leta v leto hitro naraščalo. Sedanja bilanca je zato strahovita: kokain in krek sta uničila življenje že milijonom Američanov. Nekdanjo brezbriznost pa je zamenjala huda zaskrbljenost.

Znanih je bolj malo števk. Tako je raziskava za leto 1985 pokazala, da je okrog 22 milijonov Američanov že poskusilo kokain, 5,8 milijona pa jih je kokain redno uživalo. Kakšno je stanje danes, ni znano, lahko pa si mislimo, da so številke precej višje. Statistiki si pomagajo s podatki iz bolnišnic in ambulant. Ugotavljajo, da se je število primerov predoziranja — samo taki primeri pa običajno pridejo na dan v ambulantah in bolnišnicah — od leta 1983 povečalo za 700 odstotkov!

Kriminal, ki je tesno povezan z drogo, je prav tako zavzel velike razsežnosti. Mamiljarski mogotci kujejo strahovite dobičke s prodajo drog, širijo mreže, tako da je danes mogoče priti do droge praktično v vsakem nekoliko večjem ameriškem mestu. In ker je ponudba velika, je tudi cena razmeroma nizka. Droga je dosegljiva praktično vsakomur.

Srce mamiljarskega kartela je v Kolumbiji. Organizacija podzemnih »sindikato« je izvrstna, učinkovita, »člani« pa so pripravljani na najhujša kriminalna dejanja. Celo sicer vsemogočna ameriška mafija se lahko skrje pred njimi. Na novinarsko vprašanje, ali ni možnosti, da bi v kokainsko trgovino vdrla še mafija, se je zvezni poveljalec samo nasmjal. »Brez skrbi«, je dejal, »Kolumbiji bi jih odpodili.«

Poskusi, da bi uničili nasade koke in tako zmanjšali ponudbo droge na črnem trgu, so želi malo uspeha, čeprav je v nekaterih južnoameriških državah, kjer raste ta rastlina, surovina za pridobivanje kokaina, policiji priskočila na pomoč tudi vojska. Tudi posebni oddelki, opremljeni z naj-sodobnejšimi napravami, ne morejo preprečiti in izslediti vseh nasadov koke. Revni kmetje v Čilu, Peruju in Kolumbiji zaslužijo s prodajo koke dovolj denarja, da so pripravljani tvegati. In tako koka veselo raste po odmaknjenih krajih. Po ocenah strokovnjakov se je pridelek koke v zadnjih šestih letih celo podvojil.

Uspehe so zabeležili v preprečevanju prodaje z večjo budnostjo pri nadzoru tihotapskih poti. Leta 1986 so zasegli 45 ton kokaina, lani pa že kar 71 ton. Žal pa je to še vedno le kaplja v morju droge, ki pljuska preko meja Združenih držav.

Izhoda kokainske vojne ne bo mogoče obrniti sebi v prid samo s pre-

prečevanjem gojenja koke in pritiski na preprodajo. Strokovnjaki pravijo, da je treba bitko voditi na več področjih. V šole morajo z boljšimi vzgojnimi programi, ki bodo več mladih odvrgli od droge. Dosedanji so sicer imeli nekaj uspeha, niso pa preprečili širjenja uživanja in preprodajanja droge med solarji. Več pozornosti naj bi posvetili tudi zdravljenju že zasvojenih. Dosedanje izkušnje kažejo, da je zdravljenje zelo drago, uspešno pa je le polovično. Odločneje so sklenili poseči tudi po diplomatskih sredstvih, da bi vlade Mehike, Čila, Peruja in Bolivije prisilili k še odločnejšim ukrepom za preprečevanje gojenja koke, odkrivanju in uničevanju pridelovalnic kokaina in tihotapljenja droge na sever. Povečali bodo tudi vojsko agentov, zadolženih zgolj za droge, ojačali nadzor meja in podobno.

Da gre zares za pravo vojno, morda še najbolj kaže dejstvo, da je predsednik Ronald Reagan pred kratkim, tik pred koncem svojega predsedniškega mandata, podpisal novi zakon o mamilih, ki za najhujše primere nedovoljene trgovanje z drogami uvaja smrtno kazen, uživalcem drog pa preti z zelo visokimi kaznimi. Gre za najstrožji zakon o mamilih, kar jih je na svetu.

MiM

Ta dolgčas!

Ugotovitve francoske ankete o dolgčasu pri ljubljenu

Odkar se o spolnosti piše in razmišlja brez predsodkov, je bilo opravljenih že ogromno najrazličnejših anket, s katerimi so bolj ali manj strokovno ter bolj ali manj uspešno merili utrip spolnega obnašanja, razmišljanja, navad in podobnega. Četudi večina anket ne dosega širine in temeljitosti anket, kot sta Mastersova ali Shireina, pa se tu in tam posreči tudi kakšna taka, ki prinese zanimiva, četudi nekoliko obrobna spoznanja.

Takšna je francoska anketa, s katero so med drugim ugotavljali tudi, koliko in kakšnim ljudem je občasno ali stalno dolgčas pri ljubezenskih opravilih.

Presenetljivo je, da je kar četrtina anketiranih odgovorila, da se včasih ali pogosto dolgočasi pri ljubljenu. Največ dolgočasia pri ljubezenskih radostih občutijo ljudje, ki se ukvarjajo z intelektualnimi dejavnostmi, medtem ko anketa ugotavlja, da je pri ljubljenu najmanj dolgočasenja pri ljudeh, ki imajo opravka s kmetijskimi opravili.

Tudi pogostost spolnega občevanja vpliva na dolgočasnost. Po rezultatih ankete je dolgočasnost največ pri tistih, ki se ljubijo redoma, manj pa pri tistih, ki se ljubijo pogosto. Dobra tretjina takih, ki občujejo le enkrat na mesec, se pri posteljni telovadbi odločno dolgočasi.

Ti si vse. Kar si ti, sem jaz. Mahavakyani

Svet ni stvarstvo, ker iz nič ne more nič nastati, temveč je le proglasitev večne narave.

S. MAUGHAM

Človeška ljubezen je strašna past.

I. SILONE

Kaj je človek? Dedič smrti in davščin.

R. HEINLEIN

Satan privlači

Okultizem je vse bolj priljubljena »zabava«

Nedavni umor 16-letnega fanta v zahodnonemškem mestu Kettwig pri okultnem obredu je usmeril pozornost javnosti na tisto plat življenja v Zahodni Nemčiji, ki običajno ostaja skrita in manj znana. Nemci tako presečne odkrivajo, da so se v precejšnji meri zapisali najrazličnejšim okultnim verovanjem in da umor, ki jih je razburil, ne bi smel biti tako zelo nepričakovan.

Analiza, ki so jo opravili med muenchenskimi študenti v začetku letošnjega leta, je pokazala, da je kar petina študentov sodelovala v kakšnem od okultnih obredov ali seans. Presenečenje za raziskovalce pa je bilo, ko so ugotavljali, da se je v zadnjih letih v Nemčiji razširil satanizem. Ocenjujejo, da je kakih 10 tisoč Nemcev aktivnih satanistov, se pravi, da častijo kult Satana in da se udeležujejo skrivnih črnih maš.

Med pripadniki okultnih sekt so predvsem mladi, tudi najmlajši najstniki. Avtor knjige o okultizmu, evangeličanski duhovnik Friedrich Haack, meni, da je ta pojav med mladimi znamenje dolgočasia in druge zabave. Vstopnine za kino, disko, gledališče in druge oblike plemenitejšega razvedrila so zelo drage in je zato mladim tovrstna zabava težje dostopna, okultistične seanse pa so tako rekoč zastonj.

Morsko piratstvo oživlja

Na jugovzhodnih azijskih morjih gospodarijo sodobni gusarji — Prvi primer ugrabitve

Morski gusarji, ki burijo domišljijo otrok po vsem svetu, niso le stvar preteklosti in ne živijo samo še v knjigah in filmih. Še vedno so živa resničnost in krvava tudi. Posebno na jugovzhodnih morjih Azije so sodobni morski pirati že nekaj let prava nadloga. Napadajo tovrstne ladje, tankerje in druga plovila, ki imajo malo posadke. Za plen pa si vzamejo, kar najdejo v ladijskih blagajnah in dragocene ga pri posadki. Med ladjami, ki so bile žrtve napadov morskih piratov, so tudi jugoslovanske ladje.

Mnogo huje je z ladjami, polnimi beguncev iz Vietnamu in drugih držav. Gusarji velikokrat ne končajo svojega umazanega posla z ropanjem beguncev, pogosta so tudi posilstva in umori. Dogodilo pa se je že tudi, da so potopili begunsko ladjico in vse ljudi na nji.

Vsega tega je toliko, da so ladijske družbe iz vsega sveta zahtevale od držav, kjer se dogaja največ gusarskih napadov, večjo in učinkovitejšo zaščito prometnih poti. Vendar je boj z gu-

sarji dokaj neuspešen. Sodobni morski pirati pri svojih akcijah uporabljajo zelo močne motorne čolne, s katerimi se lahko hitro približajo ladjam, jo napadejo, izropajo in nato prav tako hitro izginejo.

Ladijske prevoznike posebno skrbi, da so gusarji, kot vse kaže, ubrali novo taktiko. Prvikrat se je zgodilo, da pri napadu na ladjo niso oropali ladijske banke in pobrali mornarjem ladijskih sprejemnikov, fotoaparatorov in podobnih stvari, kot običajno, temveč so ugrabili kapitana ter ga kot talca odpeljali neznanu kam. Sledilo je izsiljevanje, za kapitana so ugrabitelji zahtevali kup denarja.

Kako se je zadeva končala, ni znano, je pa ugrabitev sprožila veliko vznemirjenja med ladjarji po vsem svetu. Razmišljajo, da bi oborožili ladijske posadke, in celo o vojnih ladjah, ki bi nadzorovale morske prometnice podobno, kot je britanska vojna mornarica nekdanj varovala morja široke ceste ter počistila s piratstvom na svetovnih morjih.

gorjanci

DO GORJANCI, Vavta vas
Komisija za delovna razmerja TOZD Gostinstvo

objavlja
prosta dela in naloge

snažilke

Poleg splošnih pogojev morajo kandidati izpolnjevati še naslednje pogoje:

— končana osnovna šola ali najmanj 6 razredov osnovne šole in 3 mesece delovnih izkušenj. Kot poseben pogoj se zahteva prebivališče v Novem mestu.

Za objavljena dela in naloge je določeno trimesečno poskusno delo.

Ponudbe z dokazili dostavite na naslov: DO GORJANCI Vavta vas, p. Straža, v roku 8 dni po objavi.

O izbiri bodo kandidatke obveščene v 30 dneh po končanem zbiranju prijav

576/52

kmetijska zadruga krka
NOVO MESTO

TOZD OSKRBA, n.sub.o.
NOVO MESTO
Cesta komandanta Staneta 10

Komisija za delovna razmerja

objavlja
prosta dela in naloge

mesar — sekač

Kandidati morajo izpolnjevati naslednje pogoje: — da imajo končano strokovno izobrazbo IV. stopnje smeri mesar-sekač in eno leto delovnih izkušenj. Delovno razmerje bo sklenjeno za nedoločen čas, s polnim delovnim časom in trimesečnim poskusnim delom.

Na razpolago je prosto stanovanje. Kandidati naj pisne vloge z dokazili o šolski izobrazbi in opisom sedanjih delovnih izkušenj pošljejo na gornji naslov v 15 dneh po objavi. O izbiri bomo kandidate obvestili v 33 dneh po končanem zbiranju ponudb.

CESTNO PODJETJE NOVO MESTO
Ljubljanska 8
NOVO MESTO

Delavski svet delovne organizacije

razpisuje
prosta dela in naloge

INDIVIDUALNEGA POSLOVODNEGA ORGANA
— DIREKTORJA DELOVNE ORGANIZACIJE

Poleg splošnih pogojev, določenih z zakonom, morajo kandidati izpolnjevati še naslednje:

- da ima visokošolsko ali višješolsko izobrazbo gradbene, ekonomske, pravne ali druge ustrezne smeri ter 5 oziroma 10 let delovnih izkušenj pri opravljanju odgovornih del;
- da ima organizacijske in vodstvene sposobnosti;
- da predloži program razvoja delovne organizacije ter opredeli svojo vlogo pri realizaciji tega programa;
- da izpolnjuje pogoje po družbenem dogovoru o izvajanju kadrovske politike v občini.

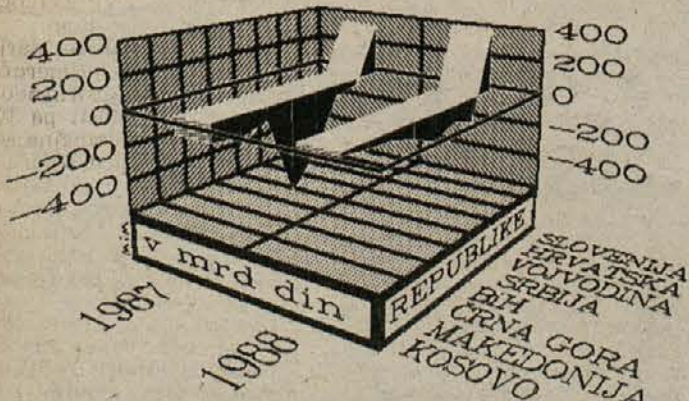
Izbrani kandidat bo imenovan za dobo 4 let. Kandidati naj prijave z dokazili o izpolnjevanju razpisnih pogojev pošljejo v 8 dneh po objavi na naslov: Cestno podjetje Novo mesto, Novo mesto, Ljubljanska 8, z oznako »za razpisno komisijo.«

Kandidate bomo o izbiri obvestili v 8 dneh po sprejemu sklepa o imenovanju.

575/52

svet v številkah

AKUMULACIJA V SFRJ
Primerjava 1987 in 1988

VSA V ENI REPUBLIKI — Ob koncu leta si za spremembo pomena pogledajmo, kakšna je v številkah in grafičnem prikazu videti domovina. Graf prikazuje, kako je z ustvarjeno akumulacijo v Jugoslaviji, in sicer v milijardah dinarjev za minulo leto in za tričetrtletje letošnjega. Kot je razvidno, ima od vseh republik in avtonomnih pokrajin samo Slovenija pozitivno akumulacijo, vse ostale enote naše zveze pa beležijo negativne številke. Če je že kaj spodbudnega v tej, sicer hudo žalostni podobi, je vsaj to, da so negativne številke nekoliko manjše kot leto poprej.

TOZD RUDNIK RJAVEGA PREMOGA SENOVO
OBJAVLJA

prosta dela in naloge za določen čas:

— socialni delavec
s 60-dnevnim poskusnim delom — 1 delavec

Kandidati za zasedbo objavljenega dela oz. nalog, morajo poleg splošnih pogojev, predpisanih z zakonom, izpolnjevati pogoje, opredeljene v družbenem dogovoru o uresničevanju kadrovske politike občine Krško, in naslednje pogoje:

— višji socialni delavec
— nad 2 leti ustreznih delovnih izkušenj

Kandidati naj pošljejo prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev na naslov: Komisija za delovna razmerja, Rudnik rjavega premoga Senovo, Titova 10, 8281 SENOVO. Rok prijave: 8 (osem) dni po objavi. Kandidate bomo o izbiri obvestili v 30 dneh po objavi.

POTA IN STRA

dežurni poročajo

ODNESEL TUDI BUDILKO — Novomeški miličniki so bili 22. decembra obveščeni, da je neznan storilec ponoči vplomil v krojaško delavnico v Dlančevi ulici v Novem mestu, last 27-letne Marte Bevc. Storilec je iz prostorov odnesel elektronsko quarz uro in budilko. Bevcova je škodovana za 20 tisočakov.

VLOMILI V DOLENJKIN MARKET — V noči na 24. december je bilo vplomljeno v market Emona Dolenjke v Črnomlju. Storilec ali storilci so si priložili večje količine cigaret, vzeli pa tudi nekaj drobiža, tako da je trgovska organizacija oškodovana za natanko 2.780.009 din. Cigarete pač niso poceni.

ZGORELA KABINA TOVORNJAKA

VELIKI PODLOG — 21. decembra ob 18.40 je Drago Stiperski iz okolice Zapršiča, ki se je s tovornjakom peljal po cesti med Krškim in Kostanjevico, blizu naselja Veliki Podlog opazil požar pod sedezem v kabini. Voznik je hotel ogenj pogasiti z ročnim aparatom, pomagala sta mu še voznika avtobusa in tovornjaka, ki sta pripeljala mimo, dokončno pa so z ognjem opravili krški poklicni gasilci. Škode je bilo za 20 milijonov din, ogenj pa je zakrivil kratek stik na kablu akumulatorja.

NASEDEL PRODAJALCU DEVIZ

KRŠKO — 24. decembra zjutraj je neznanec po tržnici v Krškem sprasoval kje je banka, v kateri bi zamenjal devize. Pa se je ponudil Jože Mlakar iz Hudega Brezja pri Studencu, da mu bo devize menjal kar sam. Neznanec je zaupno izročil 60 starih milijonov, ta pa mu je še rekel, naj malo počaka, da preveri dnevni tečaj. Razumljivo, da se do Mlakarja ni več vrnil. Slednji pa je vendarle imel tega dne, zahvaljujoč štiri akciji organov za notranje zadeve, miren san. Na podlagi izdane obvestila so namreč miličniki patrulje PPM iz Lučkega pri Zagrebu prijeli osumljenca. Šlo je za 50-letnega Dušana Nikolića iz Nisa, ki je dejanje priznal, denar pa vrnil lastniku.

Petnajst let čakanja

Ustanovljeno društvo varnostnih inženirjev in tehnikov Dolenjske — Rudi Ivančič o delu

NOVO MESTO — V delu dolenjskih varnostnih inženirjev in tehnikov bo letošnji 15. december ostal zapisan kot eden prelomnih datumov. 70 se jih je tega dne zbralo v Šmarjeških Toplicah na ustanovnem občnem zboru društva, katerega predsednik je postal Rudi Ivančič, sicer zaposlen v novomeškem GIP Pionir.

»Društvo varnostnih inženirjev in tehnikov je svojčas na Dolenjskem že delovalo, in to pred 15 leti, vendar smo bili le sekcija ljubljanskega. Delo je zatem ob raznih težavah — v ospredju je seveda bil denar — zamrlo in tako smo strokovnjaki na tem področju ostali prepuščeni sami sebi in lastni in najdljivosti. Delali smo samostojno, nepovezani, nismo bili seznanjeni o raznih novostih pri delu, o predpisih, tako zunanjih kot notranjih. Vse to je seveda resno zamajalo naša prizadevanja za zagotovitev varnega dela. Navsezadnje smo bili edina regija v Sloveniji brez tovrstnega društva in na pobudo Zveze društev varnostnih inženirjev in tehnikov Slovenije smo naposled od zamisli prišli k dejanju,« opisuje razvojno pot novega društva Rudi Ivančič.

Kot že rečeno, je društvo zaživelelo 15. decembra, v njem pa so našli svoje mesto strokovnjaki iz Novega mesta, Trebnjke, Sevnice, Brežice, Krškega, Metlike in Črnomlja. Pa ne le varnostni inženirji in tehniki, pač pa tudi ekološki, zdravstveno varstvo z medicino dela in pripadniki požarne varnosti.

»Naša naloga ni le preprečevati nevarnosti pri delu, raziskovati njihove krivice in odpravljati posledice. Na tem področju smo navsezadnje naredili že kar precej, poškodb pri delu je manj, po drugi strani pa ugotavljamo, da narašča število klic-

Skladišče živil in glodalcev

Nekaj ugotovitev inšpekcijskih obiskov v dolenjskih prodajalnah z žvili — Najhuje v Mercatorjem skladišču v Ločni — Boljša podoba od minulih let

ČRNOMELJ, METLIKA, NOVO MESTO, TREBNJE — Že podatek, da je samo v Novem mestu kar 68 živilskih prodajal, kaže obseg dela, ki so se ga pred dnevi lotili sanitarni pa tudi veterinarski inšpektorji novomeške UIS, ko so pregledali prav vse tovrstne prodajalne na Dolenjskem. Verjetno ni potrebno posebej opisovati, da je bilo osnovno vodilo akcije zagotoviti zdravstveno neoporečno prehrano krajanom, kajti še vse preveč je na prodajnih policah živil s pretečenim rokom uporabe, nesnage na prodajnih pultih in pod njimi, slabih delovnih pogojev, pa tudi obiski glodalcev niso izjema. In kakšni so bili rezultati tokratnih pregledov?

Kot že rečeno, je bilo največ dela opravljeno v Novem mestu. V Mercator-Standardu se bodo morali zamisliti predvsem nad svojim zastarelim in dotrajanim skladiščem v Ločni, kjer preutesnjeni prostori s staro in poškodovano opremo ne omogočajo rednega in učinkovitega higienskega vzdrževanja. Posledice tega so že zgoraj omenjeni obiski glodalcev, ne redko pa se tudi dogaja, da iz tega skladišča zaradi neprepletnosti prihajajo na prodajne police živila s preseženim rokom uporabe. Mercatorjeva je tudi prodajalna v Prečni, kateri je bila že leta 1984 izdana odločba o ureditvi, kajti tamkajšnji pogoji so za prodajo živil vse prej kot primerni. Rok za obnovo je bil nato podaljšan do leta 1985, za zgraditev nove trgovine pa do leta 1987. Žal se v Prečni ni prav nič premaknilo na boljše, izjema je le nekaj nujnih vzdrževalnih del, tako da inšpektorjem ni preostalo drugega, kot da so te dni prevedali uporabo prostorov, naprav, opreme in pribora za promet z žvili. Precej boljše je podoba v

prodajalnah Emona-Dolenjke. Z izjemo nekaj najdenih primerov dotrajane opreme, ki jo bo kazalo že v kratkem menjati (gre za prodajalno kruh, delikateso na Glavnem trgu, markete na Kristanovi, Drski in Ragovski ter prodajalni v Vrhpolju in Dobravi), drugih pripomb ni bilo. Prav tako je zadovoljiva podoba v prodajalnah Mercatorja-KZ Krka, toz Oskrba ter Mercatorja-KZ Krka, TZO Suha krajina, zato pa je bilo ugotovljenih nekaj več spodrseljajev v Krških zdraviliščih. Slednja imajo namreč v lasti delikateso v Kandiji, kjer je bila že pred meseci izdana ureditvena odločba, vendar se zanjo tamkaj niso zmenili. Zakaj, bodo morali pojasniti sodniku za prekrške. Prav tako je bila izdana ureditvena odločba trgovini v Šmarjeških Toplicah, kajti po mnenju inšpektorjev ne izpolnjuje predpisanih sanitarno-tehničnih pogojev, ki bi zagotavljali sodobno in predvsem higiensko poslovanje. Še končna skupna ocena: kljub vsemu je podoba v prodajalnah z žvili na novomeškem območju vendarle precej boljše kot pred leti, precej več je higiene in precej manj oporečnih živil na prodajnih policah. Tudi ali predvsem zaradi akcij, kot je bila tokratna.

Podobno bi lahko zapisali za Trebnje, ob pohvali pa velja omeniti tudi nekaj spodrseljajev. V mokrnoški prodajalni št. 7, ki je last Mercatorjevega Rožnika, toz Gradščice Trebnje, so inšpektorji našli na prodajnem pultu živila, ki jim je potekel rok uporabe, prav tako so ugotovili, da osebe v prodajalni niso imele opravljenega tečaja iz osebne higiene in higiene živil. Med pregledom trgovin Mercator-KZ Trebnje ni bilo moč ugotoviti, ali so zaposleni opravili preje omenjeni tečaj, ker spričeval o tem v prodaj-

alnah pač niso imeli pri roki, medtem ko je ob Dolenjskih trgovin potrebno omeniti tisto v Češnjah: posluje v sanitarno in tehnično neprimernih pogojih, in če se v najkrajšem času ne bo preselila v bližnje sodobnejše prostore, ji bodo inšpektorji zaprili vrata.

V metliški občini je bilo letos opravljenih 20 pregledov prodajal z žvili, večjih napak ob tem ni bilo najdenih, če seveda ne štejemo štirih odločb, izdanih zaradi nekaterih tehničnih pomanjkljivosti, kot so zagotovitev garderobnih omarič, namestitve nove opreme, beljenja itd. Trgovcev brez predpisanih zdravstvenih pregledov ni bilo, prav tako imajo povsod zagotovljene ustrezne pogoje za osebno higieno. Nekaj tega lahko na glavo postavi rezultat analize enajstih odvzetih vzorcev živil z namenom, da se ugotovi njihova zdravstvena neoporečnost, vendar do časa, ko so nastajale te vrstice, še nismo dobili izida.

Podobno bi lahko zapisali za Črnomelj, kjer je bilo odvzetih 16 vzorcev živil, zato pa je znan podatek, da je bilo v tej občini letos najdenih kar 6 primerov prodaje higiensko oporečnih živil, to je krepko nad lansko številko. In še en problem, značilen za črnomaljsko občino: neurejeno zbiranje in odvoz odpadkov izpred vaških trgovin. Praviloma odpadke vseh vrst zbirajo kar v kartonskih skatlah, kam potem z njimi, ko je kup primeren za odvoz, pa je bolj ali manj odvisno od iznajdljivosti poslovalcev. Organiziranega odvoza smeti ni, ponekod jih poslovalci kar sami sežigajo pred trgovino, spet druge imajo dogovor ali pogodbo s kakšnim od vaščanov, da smeti odpelje. Najverjetneje na kakšno od številnih divjih odlagalšč.

B. BUDJA.

Tri nove žrtve »dolenjke«

Minuli teden dve hudi prometni nesreči na dolenjski magistrali — Trčenje priklopnikov — S ceste v potok

OTOČEC, RUHNA VAS — Dolenjska magistrala med Ljubljano in Zagrebom je minuli teden znova pobirala smrtni davek, prvič 22. decembra ob 2.45 ponoči, ko je počilo na delu ceste v vasi Otočec.

31-letni Dušan Opalič iz Bosanskega Broda je tisto noč vozil tovornjak s priklopnikom proti Zagrebu. V vsi Otočec je pred seboj opazil manjšo kolono osebnih vozil in pričel zavirati. Zaradi prevelike hitrosti pa ga je pričelo zanašati stran ter tja po cesti. Ko je bil na levi strani vozišča, je iz nasprotne smeri pripeljal prav tako tovornjak s priklopnikom, za krmilom katerega je sedel 38-letni Ivo Kozic iz Županje. Med kolosoma je prišlo do silovitega čelnega trčenja, za nameček pa se je v Opaličevem vozilu zaletel še osebni avto zahodnonemškega državljanca Petra Heinza, ki je vozil za njim. Na kraju nesreče je Ivo Kozic podlegel hudim poškodbam, njegov sopotnik, 25-letni Djuro Domi-

nković iz Županje, pa je bil hudo ranjen in se zdravi v novomeški bolnišnici. Materialne škode je bilo za 65.500.000 din.

24. decembra, 50 minut čez polnoč, pa je pri Ruhi vasi prišlo do nove tragedije. 39-letni Mevludin Mujanović, začasnoma na delu v Švici, se je s svojim avtomobilom Peugeot 504 peljal iz Ljubljane proti Zagrebu. Iz še nepojasnjenega vzroka je v Ruhi vasi nenadoma zapeljal na levo čez vozišče, tam trčil v kamnito ograjo mostu, drsel se blizu 10 metrov, nato pa se je prevrnil na streho v potok pod cesto. Posledice trčenja so bile strašne: na kraju nezgode sta zaradi hudih poškodb umrla voznik Mujanović in 39-letni sopotnik Husha Mehanović iz Nahvice. Materialne škode na zviti pločevini je bilo za 20 milijonov dinarjev.

Goreča podgana zažgala hlev

20 milijonov škode na poslopju Antona Račiča

ČATEŽ PRI BREŽICAH — Požar, ki je nastal 21. decembra okoli 11. ure na gospodarskem poslopju Anton Račiča s Čateža, je po zbranih podatkih povzročil za več kot 20 milijonov din škode. Ogenj je namreč upepelil leseni del poslopja, požar pa so omejili gasilci iz Brežic.

In vzrok požara? Račič je omenjena dne odšel v hlev, s seboj pa vzel tablico žvepla z vžigalicami, da bi prepodil podgane, ki so se nastanile v kanalu pod jaslami. Učinek je bil pričakovani. Ko je Račič zažgal žveplo in ga potisnil v kanal, so iz njega pričele bežati podgane, nesreča pa je hotela, da se je ena od njih vnela in goreča zbežala v seno na podstrešju. Vse ostalo je znano, tudi končni epilog.

NI ZAKLENILA PRTLJAŽNIKA

ŠMARJE PRI ŠENTJERNEJU — 22. decembra je novomeški miličnik 36-letna Ivanka Murn iz Šmarji pri Šentjerneju obvestila o tatvini denarja in deviz. Tistega dne okoli 15.20 ure je Murnova parkirala svoj golf na Strmi poti v Novem mestu. Zaklenila je vrata, pozabila pa je zakleniti prtljajnik. To je nekomu presneto prav prišlo. V času njene odsotnosti je z zadnjega sedeža zmaknil torbico, v kateri je bila devizna hranilna knjižica, 400 zahodnonemških mark in 800.000 din. Otipljivejši sledi za storilecma zaenkrat še ni.

Z AVTOMOBILOM V DREVO

STAN — 25. decembra ob 16.20 se je po lokalni cesti z Debenca proti Mirni z osebnim avtomobilom peljal 34-letni Ferdinand Pepelnjak z Mirne. Zaradi prevelike hitrosti ga je pri naselju Stan pričelo zanašati, vozilo je zaneslo v levo s ceste v gozd, kjer je trčilo v drevo. V nesreči se je huje ranil 32-letni sopotnik Alojz Grčar; prepeljali so ga v novomeško bolnišnico.

DVA VLOMA

BORŠT PRI CERKLJAH — Med 22. in 24. decembrom je bilo v Borštu vplomljeno v vikend Franca Ziberta iz Gornjih Skopci. Neznanec je odnesel po 2 steklenici žganja in viskija, zraven pa še moški jopič in kumarec. V noči na 24. december pa je bilo v Borštu vplomljeno še v vikend Marije Gašperin iz Brežic. Izginili sta dve konzervi, kumarec in jedilni pribor, tako da je škoda za 400.000 din.

PO KOKOŠI

GORNJE SKOPICE — V noči na 24. december je nekdo vplomil v košnjak Rudolfa Tršeliča in mu odnesel 23 kokoši št. petelina, katerih vrednost je okoli 800 tisočakov. Isto noč je v sosednjih Dolnjih Skopcih in nezaklenjenega kokošnjaka Marije Škofljanec izginilo nekaj kokoši, petelin in štiri race, poleg tega pa so iz srambe v gospodarskem poslopju izginile še štiri vreče krompirja, 20 glav solate in obseane zavese.

V dveh dneh dve večji kraji denarja

Kriva tudi nepredvidnost — Storilca še iščejo

ČRNOMELJ, MALI CEROVEC — Minuli teden sta bili na Dolenjskem dve večji tatvine denarja. Prvo je 22. decembra nekaj čez 21. uro semiškimi miličnikom prijeli 30-letni Franjo Djotol s Planine.

Tistega dne je namreč na Ljubljanski banki v Črnomlju dvignil 3 milijone dinarjev, s katerimi je izplačal delavce, ki so se odpravljali domov v Bosno. Ostal mu je še milijon dinarjev, ki jih je spravil v suknjič, tega pa pustil v baraki, kjer prebiva skupaj z delavci. Njegovo odsotnost pa je nekdo dobro izkoristil in mu med 12. in 16. uro zmaknil iz suknjiča 700.000 din, in to navzlic temu, da je tačas v baraki spal Djotol oče. Slednji o kakšni tatvini ni imel pojma. Prav tako 22. decembra, le da nekaj kasneje, pa so bili novomeški miličniki obveščeni o kraji denarja 78-letnemu Martinu Mrviču iz Malega Cerovca. Mrvič stanuje sam v starejši stanovanjski hiši, 21. decembra med 15. in 16. uro pa je skozi nezaklenjena vrata prišel v hišo neznanec in Mrviču iz denarnice zmaknil 950.000 din. V obeh primerih storilce še iščejo.

NA PREHODU ZBIL PEŠAKINJO

NOVO MESTO — 20-letni Edo Ferik iz Gradca se je 25. decembra ob 18. uri peljal z osebnim avtomobilom iz Kandije čez most v center Novega mesta. Na Glavnem trgu je pripeljal do prehoda za pešce, preko katerega je prav takrat šla 64-letna Marija Gusti iz Novega mesta. Ferik zaradi prevelike hitrosti vozila ni utegnil pravi čas ustaviti, pač pa je trčil v pešakinjo in jo zbil po cesti. Poškodovanko so prepeljali v novomeško bolnišnico.

OB SOD VINA

GORNJA PREKOPA — Neznan storilec je 21. decembra zvečer vplomil v zidnico Franca Janškova iz Dolnje Prekope in si v tri plastične posode natočil 70 litrov vina. Preostanek tekočine v 100-litrskem sodu je zbil po tleh. Poleg tega je iz zidnice, ki stoji v Gornji Prekopi, odnesel še nekaj predmetov in je skupne škode za 600.000 din.

EKSPLOZIJA

KRŠKO, BREŽICE — Na območju Krškega in Brežice je bila 25. decembra ob 11.55 zaznana močna eksplozija, ki so jo registrirali tudi v Zagrebu. Ob tem ni bila povzročena nikakršna materialna škoda, niti ni bilo preplaha med ljudmi. Vzrok eksplozije še ni pojasnen, prav tako na seizmološkem zavodu v Ljubljani niso zaznali nobenega potresnega sunka. Domnevajo, da je pok povzročilo vojaško letalo, ki je prebilo zvočni zid.

Preko zadruga zasebni posli?

Razjiščeno dogajanje v Obrtni zadrugi Metlika — Zoper 40-letnega Franca N. že vložena obtožnica — Zadruga le fasada za zasebne posle?

NOVO MESTO, METLIKA — 40-letni metliški obrtnik Franc N. bo moral v kratkem na zatožno klop novomeškega sodišča. Zaradi suma storitve kaznivega dejanja grabeža je namreč temeljni javni tožilec zoper njega te dni vložil obtožnico, v kateri ga bremenijo kar precejšnjsnega zneska protipravno pridobljene premoženjske koristi.

Dogajanje sega že kar krepko v preteklost. Franc N., ki je bil v Obrtni zadrugi Metlika zaposlen kot referent za storitveno obrt in komercialist, je bil med drugim poverjen tudi za sklepanje pogodb s kooperanti, prav tako pa tudi za pravilno sestavljanje računov. Ta svoj položaj pa je znal kar dobro vnovčiti.

Spomladi leta 1984 se je metliški obrtni zadrugi ponudila priložnost obsežnega in dolgotrajnega dela pri Gozdnem gospodarstvu Črni Lug v Gorskem Kotaru. Šlo je za predelavo hlodovine in nato prodajo polizdelkov zagrebškemu Šumiju. Kmalu je bil sklenjen sporazum o poslu, sklenjene so bile pogodbe in aneksi s kooperanti in delo je steklo. A ne za dolgo. Med obrtniki kooperanti je vse bolj naraščalo nezadovoljstvo zaradi neenakih obračunov, vse glasnjeji so bili očitki, da dobivajo nekateri za enako delo več plačila. Di-

rektor zadruga Otmar Šturm je zategadelj zahteval, naj se zadeva pobliže pogleda, da se izdela poročilo o poteku dela. Na dan so pričele kapljati čudne stvari. Ugotovljeno je bilo namreč, da se Franc N. ni držal cen uslug iz podpisanih aneksov, pač pa je nekaterim obrtnikom priznaval višje. Kmalu je postalo jasno, da je pri vsej zadevi — tako piše v obtožnici — šlo za zaseben posel, Obrtna zadruga Metlika je služila zgolj za fa-

Podtaknil ogenj, da bi prikri vlom

Za zapahi se je znašel 22-letni Janez J.

NOVO MESTO — Uslužbencem organov za notranje zadeve Novo mesto je po več kot poldrugem mesecu vztrajnega dela vendarle uspelo izslediti vplomila v vikend Ljubljancina Milana Cvelbarja v Beli cerkvi. Izkazalo se je, da je bil vplomelec tudi požigalec.

Te dni se je za zapahi znašel 22-letni Janez J. v Vinjega vrha, ki je utemeljeno osumljen, da je 6. novembra zvečer vplomil v omenjeni vikend v Beli cerkvi. Janez J. je iz vikenda odnesel televizor, da bi vlom prikri, pa je v vikendu podtaknil ogenj in odšel domov. Kriminalisti takšni zvijači niso nasledili, po natančni preiskavi jim je uspelo izslediti storilca in ga predati preiskovalnemu sodniku, ki je zanj odredil pripor. Razumljivo je, da bo zoper Janeza J. podana tudi kazenska ovadba tožilstvu.

KRONIKA NESREČ

AVTOMOBILU ODPADLO ZADNJE KOLO — 21. decembra ob 5.15 se je po magistralni cesti med Ljubljano in Zagrebom peljal z osebnim avtomobilom 31-letni Rama Toško iz Peči, sicer na začasnem delu v Švici. Med vožnjo mimo Ždinje vasi mu je odpadlo levo zadnje kolo, zaradi česar je avtomobil pričelo zanašati. Toško je zapeljal na zemeljski nasip in tam trčil v drevo, vozilo pa se je nato odbilo nazaj na cesto in se večkrat prevrnilo. Hudo sta se ranila voznikova žena Nurija in 7-letni sin Visar. Prepeljali so ju v novomeško bolnišnico.

IZ NEZNANEGA VZROKA NA LEVO — 40-letna Meri Antičič iz Kašine se je 22. decembra ob 8.40 peljala po cesti iz Zagreba proti Ljubljani in pri

Zdinji vasi med vožnjo po klanecu navzgor v preglednem levem ovinku iz neznanega vzroka zapeljala na levo. Avtomobil je zapeljal s ceste in trčil v drevo, voznica pa se je pri tem hudo ranila in se zdravi v novomeški bolnišnici.

NENADOMA STEKLA ČEZ CESTO — 22. decembra ob 18.05 se je 25-letna Stanislava Cerne pripeljala z avtobusom do postajališča v Srednji vasi. Tam je izstopila in nenadoma stekla čez cesto, po kateri je prav takrat z osebnim avtomobilom pripeljal 23-letni Bogdan Kočvar iz Kota pri Semčju. Zadel je pešakinjo, ki je padla na pokrov motorja in po dvajsetih metrih, ko se je vozilo ustavilo, zdrnila na bankino. Černetovo je voznik sam odpeljal v bolnišnico.

Rudi Ivančič: »Po petnajstih letih bivajo dolenjski varnostni inženirji in tehniki svoje društvo.«

Zagrenjeno jesensko slavlje

Nepričakovan poraz Pionirjevih odbojkarjev v zadnjem kolu jesenskega dela prvenstva II. ZOL — Prezgodaj slavili — Kočevci vendarle popravili vtis

Kot da bi slutili, smo minuli teden zapisali, da enajsta zmaga odbojkarjev novomeškega Pionirja v znanem, 11. kolu prvenstva zahodne skupine II. zvezne lige ne bo prišla sama od sebe. Prav na zaključku doslej bleščeče jesenske serije zmag so Novomeščani neprijetno presenetili; gladko z 0:3 so izgubili tekmo na Bledu in si tako precej poslabšali položaj pred spomladanskim nadaljevanjem bojev za vrh lestvice in vstop v I. zvezno ligo.

Le malokdaj je po imenitni zmagi v predzadnjem kolu nad Salonitom pričakoval takšen razplet sobotnega srečanja. Blejčani so doslej zabeležili vsega tri zmage in sedem porazov, logično je bilo pričakovati, da bodo Novomeščani z njimi opravili brez večjih težav. Toda kot da je serija desetih zaporednih zmag pionirjevem stopila v glavo, so bili z mislimi očitno že daleč naprej. Tradicija je pač tudi tokrat obveljala. Blejčani so namreč že kar lep čas sila neugoden nasprotnik za Novomeščane in to so potrdili tudi v soboto v Radovljici, k temu pa so jim veliko prispevali tudi gostje. Igrali so neborbeno, kot da bo uspeh prišel sam po sebi, gostiteljem pa je uspelo tako rekoč vse.

Nemara je streznitev prišla še pravi čas. Novomeščani so resda ostali jesenski prvaki z dvema točkama naskoka, toda ta prednost je sila skromna, če pogledamo spomladanski razpored Pionirja. Z vsemi neposrednimi tekmeci za vrh — to sta predvsem Ljubinje in Jedinstvo Interplet ter nemara še Salonit — bo igral v gosteh,

že v prvem kolu denimo z Ljubinjem, in kaj lahko se zgodi, da se bodo želje in ambicije Novomeščanov kmalu razblinile kot milni mehurček. Seveda smo še daleč od tega, da bi zvonili k preplahu. Po tistem, kar smo videli v prvem delu prvenstva, ko so vsi neposredni Pionirjevi tekmeci gostovali v športni dvorani pod Marofom, lahko še zmeraj trdimo, da imajo Novomeščani najkvalitetnejše moštvo, manjka pa jim psihične stabilnosti. In prav

tukaj čaka trenerja Marka Zdražnika in njegovega pomočnika Lojzeta Babnika veliko dela, premor je prišel kot naročen. Treba bo pač zavihati rokave. Bled je pokazal, da se ne splača slaviti pred zadnjim sodniškim žvižgom na prvenstvu.

Končan pa je tudi jesenski del prvenstva v republiški moški ligi. Kočevci so po katastrofalnem startu popravili vtis: v soboto so po ogorčeni borbi v Zabreznici ugnali Železjarja. Tudi njim bo zimski premor prišel kar prav, kajti igre, ki so jih pokazali jeseni, so daleč od tiste forme, s katero so lani mešali celo štrne pri vrhu lestvice.

ŠAHIRALO 22 EKIP

NOVO MESTO — Komanda novomeške garnizije in tukajšnji dom JLA sta v okviru prireditev ob 22. decembru pripravila že 8. tradicionalnih hitropotezni šahovski turnir, ki se ga je udeležilo kar 22 ekip. Končni vrstni red: 1. SK Lokomotiva (Zagreb) 37, 2. SK Podused 37, 3. VP Ajdovščina 33, 4. SK Cibona 33, 5. Dom JLA I Novo mesto 31, 6. SK Milan Majcen Sevnica 1 30, itd.

J. B.

KONČNA ZMAGA LEVIČARJU

SEVNICA — Zmagovalec zadnjega hitropoteznega šahovskega turnirja SK Milan Majcen je Levičar, ki si je zagotovil tudi zmago v skupnem seštevku. Končni vrstni red po dvanajstih turnirjih (stelo jih je 8 najboljših) je: 1. Levičar 78, 2. Povše 76, 3. Lazič 71, 4. Derstvenšek 68, 5. Kolman 47, 6. Mirt 40, itd. Skozi leto se je teh turnirjev udeleževalo 18 šahistov. Dodajmo še, da bo prvi turnir v prihodnjem letu 15. januarja ob 9. uri v prostorih TVD Partizan v Sevnici.

J. BLAS

S KEGLJAŠKIH STEZ

- Kegljači novomeške Iskre Tenel so s sobotnim turnirjem šestčlanskih ekip v borbenih igrah počastili četrstoletni jubilej kolektiva. Žal je bila udeležba skromnejša od pričakovanih, vendar boji niso bili zato nič manj zanimivi. Zmagala je ekipa KK Pionir s 390 keglji pred KK IMV 374 in KK Krka s 342.
- Te dni je bil končan prvi del ekipnega prvenstva Dolenjske. Razred zase sta bili ekipi Mercatorja in Metlike, ki sta izenačeni na vrhu s po 10 točkami. Rezultati 4. kola: METLIKA—MERCATOR 5119:4930 (METLIKA: Puškarič 820, Šimec 887, Popovič 844, Draganjac 849, Hutar 829, Ž. Goleš 890; MERCATOR:

Tkavc 852, Maraž 779, Tratar 811, Logar 802, Gričar 815, N. Goleš 871); RUDAR—NOVO MESTO 4834:4780 (RUDAR: Mak 824, Modrnjak 769, Franc Popit 807, Fredi Popit 808, Klevišar 782, Ivanovič 844; NOVO MESTO: Miklavčič 809, Avbar 845, Štavec 776, Bruner 771, Hrstar—Veseli 387+391, S. Blažič 801). LESTVICA: 1. Mercator 10 (+ 833), 2. Metlika 10 (+ 823), 3. Rudar (-748), 4. Novo mesto 2 (-908). Vrstni red posameznikov: 1. N. Goleš 5223, 2. Ž. Goleš 5175, 3. Maraž 4990, 4. Šimec 4978, 5. Avbar 4920, 6. Hutar 4911, 7. Tkavc 4908, 8. Draganjac 4888, 9. Fredi Popit 4875, 10. Mak 4805. (ng)

IMV — RENAULT GENERALNI POKROVITELJ PRVENSTVA — Vlado Klemenčič (levo), predsednik organizacijskega odbora svetovnega prvenstva v veslanju, ki bo septembra prihodnjega leta na Bledu, in Marjan Anžur, predsednik KPO IMV, med podpisom listine o generalnem pokroviteljstvu IMV — Renault nad prihodnje leto osrednjega športno in medijsko prireditvi.

IMV podala roko veslačem

IMV pokrovitelj svetovnega prvenstva v veslanju, ki bo septembra 1989 na Bledu

NOVO MESTO — Bled bo sredi septembra prihodnjega leta prizorišče svetovnega veslaškega prvenstva, največje športne prireditve pri nas v letu 1989. Da se Gorenjska temeljito pripravlja na ta osrednji športni in medijski dogodek pri nas, je potrdila tudi minula sredo, ko je bila v prostorih novomeške IMV podpisana listina o generalnem pokroviteljstvu tega avtomobilskega velikana nad prireditvijo.

Da so se v novomeški IMV odločili za ta korak, ni pravzaprav nič čudnega. Nekaj nemara zategadelj, ker sta Marjan Anžur, predsednik KPO IMV, in Vlado Klemenčič, predsednik organizacijskega odbora svetovnega prvenstva, veslaška prijatelja tja izpred treh desetletij, predvsem pa zaradi interesa, ki ga je IMV našla v tej prireditvi. Kot je ob podpisu listine dejal Marjan Anžur, je bila IMV lani 4. v Jugoslaviji po medijski prisotnosti v javnih obdihih med delovnimi organizacijami, zato nič čudnega, če želijo svoje ime in sloves utrditi tudi preko tako odmevne prireditve, kot bo svetovno prvenstvo v veslanju. Ne nazadnje bo prihodnjega septembra na Bledu 2 tisoč tekmovalcev, trenerjev in spremljevalcev iz vseh tistih držav, ki v veslaškem športu kakorkoli pomenijo. Po nekaterih podatkih bo na prvenstvu sodelovalo 34 držav, v tem času pa bo na Bledu tudi kongres mednarodne veslaške organizacije, ki združuje preko 60 držav. Kako zares se Gorenjska pripravlja na ta dogodek, pove le eden izmed množice v sredo predstavljenih podatkov: vrednost s strani organizacijskega odbora začeti investicij je kar 1.500 milijard starih dinarjev. Da drugih vlaganj ne štejemo.

Odločitev IMV o prevzemu pokroviteljstva pa bi utegnili koristiti tudi Novemu mestu. Sredin pogovor je namreč prinesel na dan že tolikokrat ponavljano spoznanje, da je veslaški šport na Krki potrebno oživiti, nekdanje je bilo Novo mesto med centri tega športa v Sloveniji. Ne le da je svojo pomoč pri tem obljubila IMV, pač pa tudi Herman Slavec, predsednik Veslaške zveze Jugoslavije in Slovenije, ki je bil prav tako skupaj z našima olimpijcem Milanom Janšo in Bojanom Prešernom ter trenerjem blejskih veslačev Stankom Slivnikom navzoč ob podpisu listine. Svetovno veslaško prvenstvo utegne torej tudi Dolenjski pustiti kakšno pridobitev.

B. B.

IZROČENI KLJUČI KOMBIJA — Na sredini slovesnosti ob podpisu listine o pokroviteljstvu je predsednik KPO Marjan Anžur (na posnetku desno) organizacijskemu odboru za njegove potrebe izročil ključne novega kombija. Na posnetku so še predstavniki organizacijskega odbora ter veslača Janša in Prešeren s trenerjem Slivnikom

šport

BESEDO IMAJO ŠTEVILKE

odbojka

II. ZVEZNA LIGA — zahod, moški — 11. KOLO: BLED — PIONIR 3:0 (10, 13, 13)

Pionir: Jovič, Bašič, Peašinovič, Brulec, Smrke, Prevorčnik, Povšič, Prah, Cernač, Petkovič, Goleš, Berger.

KONČNA LESTVICA PRVEGA DELA: 1. Pionir 20 (30:8), 2. Jedinstvo Interplet 18 (29:8), 3. Ljubinje 18 (27:11), 4. Salonit 16 (24:11) itd. V prvem spomladanskem kolu potujejo Novomeščani v Ljubinje.

I. SOL moški — 11. KOLO: ŽELEZAR — LIK KOČEVJE 2:3 (9, -4, 6, -10, -11)

Lik Kočevje: Bradač, Miklič, Obravnič, Polovič, Levstik, Marinč, Vec, Knavs, Ahac, Turk.

KONČNA LESTVICA JESENSKEGA DELA: 1. do 2. mesto Brezovica in Fužinar po 20 ... 9. LIK KOČEVJE 8, 10. Stavbar MTT 6, 11. Celje 2, 12. Železar 0.

Kočevci potujejo v prvem poladanskem kolu v Topolšico.

SMUČARSKI TEČAJ NA LISCI

SEVNICA — Smučarski klub pri PD Lisca Sevnica bo med zimskimi počitnicami spet pripravil smučarski tečaj za učence osnovnih šol v sevnjski občini. Tečaj bo predvidoma trajal 7 dni, in sicer od 14. do vključno 21. januarja, in bo na Lisci. Tečajniki bodo bivali v depandansah Tončkovega doma in v Jurkovi koči. Polni penzion, vlečnica, učenje smučanja pod vodstvom smučarskih učiteljev in vadiateljev ter varstvo učencev po smučanju — vse to bo stalo 300 tisočakov. Rok za prijave je 10. januar.

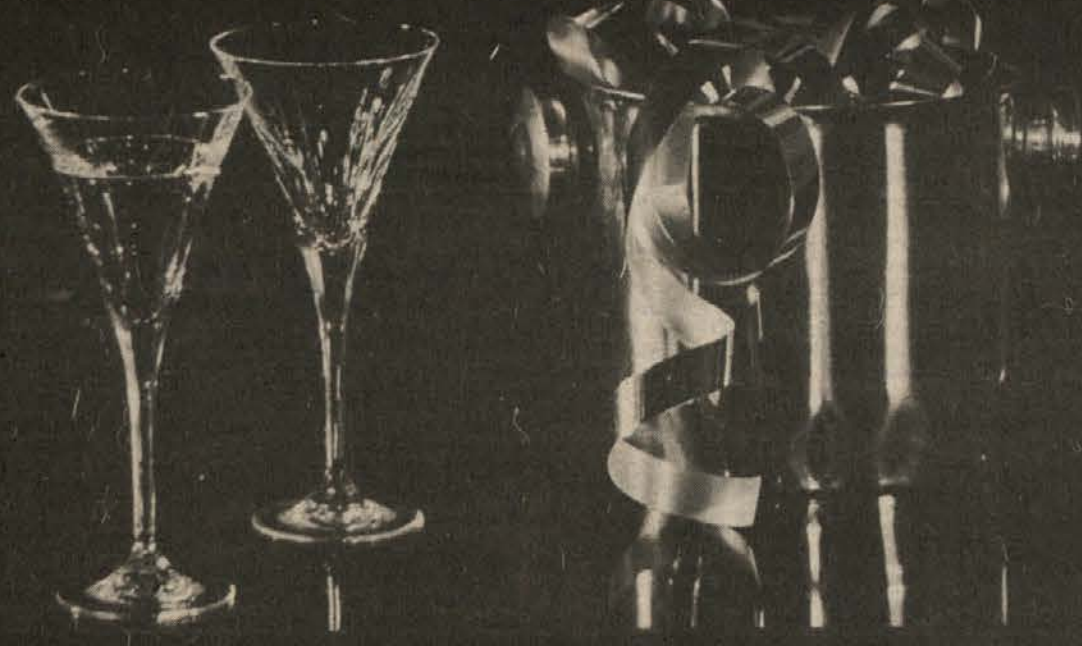
REKORD TKAVCA

ČRNOMELJ — Član trebanjskega Mercatorja Franc Tkavc je v finalu odprtega prvenstva Metlika v Črnomlju postavil nov rekord tamkajšnjega kegljišča z 932 keglji. Skupaj je Tkavc podrl 1780 kegljev in zmagal, sledijo pa: J. Popovič 1743, Šimec (oba Metlika) 1735, 4. Hrstar (Novo mesto) 1728, 5. Hutar (Metlika) 1711, itd.

labod
srečno
1989

*Uspesno poslovno leto 1989
vsem želi Riko*

Srečno, vojaki!
Pogovor s poročnikom

21. decembra so nas obiskali vojaki iz Cerkej. Proslavili smo praznik, dan JLA. Mnoge oči so se ustavile na postavnih nožeh v vojaških uniformah. Najbolj zgovoren med njimi je bil Nenad Vrtarić. Poprosile smo ga, naj nam pove kaj o vojaškem poklicu. Pripovedoval je: »Biti vojak je odgovorno delo. S trenutkom, ko sem se odločil za ta poklic, sem se obvezal domovini. Zavedal sem se, kakšen moram biti kot dober vojak: moral sem se dobro učiti, moram varovati lik pripadnika JLA, braniti bratstvo in enotnost, neodvisnost, suverenost, ozemeljsko neokrnjenost in ustavno ureditev SFRJ, biti pripravljen pomagati ljudem v nevarnostih in nesrečah, biti zanesljiv, moralno in kazensko neoporečen, iskren in tovariški. Pot do vojaškega poklica ni enostavna. Po osnovni šoli sem moral prelistati še veliko knjig na vojaški akademiji v Rajlovcu pri Sarajevu, da sem danes poročnik v oddelku vodenja raket. V enoti bomo dan JLA praznovali slovesno. Na svečani postrojivki bodo posamezniki nagajeni in pohvaljeni. Kljub praznovanju pa bo del vsakega vojaka na njegovem službenem mestu. Vendar ni nobenemu težko!«

Poročnik Nenad, srečno vam, srečno vsem vojakom! Naše srce je široko, a še širše je srce čuvarja domovine — vojaka!
SNEŽANA, KATJA, LUCIJA, MAJA
OŠ Savo Kladnik
Sevnica

OBČNI ZBOR

Na nedavnem občnem zboru šolskega kulturnega društva smo prisluhnili poročilu o delu v minulem šolskem letu, sprejeli pa smo tudi okvirni program dela za tekoče šolsko leto. Izvolili smo nekaj novih članov vodstva. Mentorici Pavlici Moškon, ki je več let vodila naše društvo, smo se zahvalili za trud s šopkom rož, našo novo mentorico Marjetko Šlopko pa, smo poprosili za pomoč. Zbor smo zaključili s krajšim kulturnim programom, vodstvo DKD, ki nas večkrat rado sprejme pod svojo streho, pa nam je zavrtele nekaj risank.
MATEJA BARBIČ
OŠ Jurij Dalmatin, Krško

DAN ŠOLE — KULTURNI DAN

V torek, 20. decembra, praznujemo dan šole. Na ta dan je bila Milka Šobar — Nataša proglašena za narodno herojino. Imeli smo kulturni dan. Prvo uro so nam pripovedovali borec Boris Savnik, Ivan Somrak, Rudi Mraz in Tone Pirč o ilegalnem delu. Po malici smo se razdelili v skupine: literarno, novinarsko, likovno, zgodovinarsko, glasbeno.
KARMEN ROVAN, 6. b
osnovna šola Milka Šobar-Nataša
Novo mesto

SLOVENIJALES LIK KOČEVJE
nudi

do **30%** cenejši
nakup stanovanjske opreme in posameznih sestavnih delov pohištva
v trgovini LIK na Kolodvorski ulici v Kočevju

AKUMULATORSKA DELAVNICA
TASEV BLAŽO
Partizanska 11, Novo mesto, tel. 23-826.
Pooblaščen zastopnik za »Vesno« in »Munjó«.
NOVO NOVO NOVO
Prodaja vseh vrst akumulatorjev, za vse znamke in tipe avtomobilov ter traktorjev. Zagotovljen servis. Odkupujemo izrabljene akumulatorje in se priporočamo.
Srečno novo leto 1989!

NOVOTEKS
TOZD PREDILNICA
METLIKA
objavlja
na podlagi sklepa DS
JAVNO LICITACIJO
za odprodajo
osebnega avta LADA 1500, letnik 1981, prevoženih 107.000 km, cena 1.500.000 din.
Licitacija bo v četrtek, 12. 1. 1989, ob 10. uri v NOVOTEKSU — TOZD PREDILNICA METLIKA. Ogled vozila je mogoč od 9. ure dalje. Pred licitacijo morajo zainteresirani plačati 10-odst. varščino od izlicne cene. Prometni davek plača kupec.
572/52

srečno '89

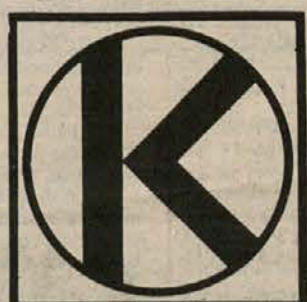
neazbestna tesnila

elastes®

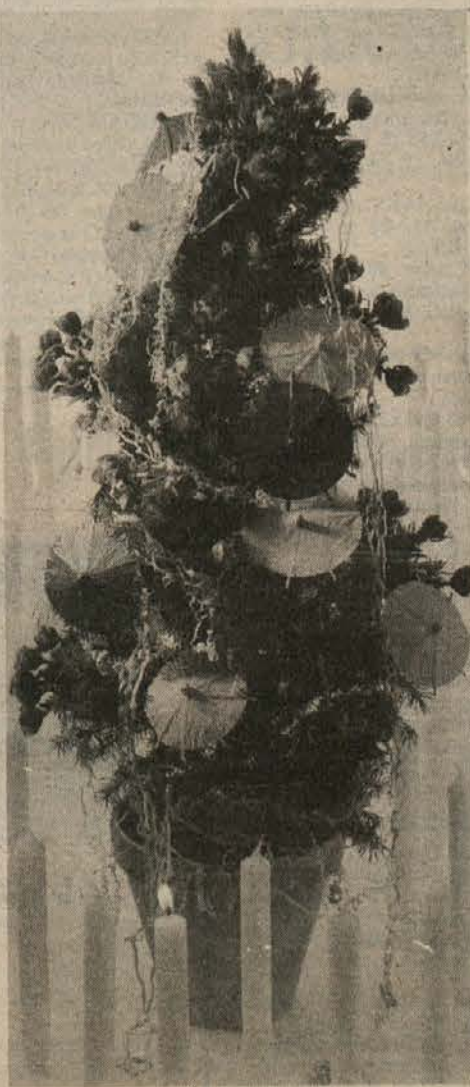
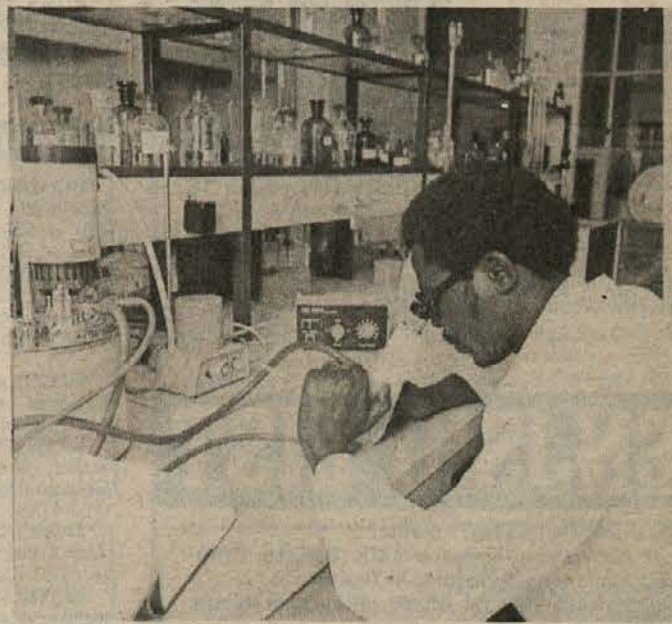
za zdravo in čisto okoje

Naša pot v jutri je tlakovana z dejanji. Srečno tudi vam!

KRKA

tedenski koledar

Četrtek, 26. decembra — Tomaž Petek, 30. decembra — Branimir Sobota, 31. decembra — Silvester Nedelja, 1. januarja — Novo leto Ponedeljek, 2. januarja — Gregor Torek, 3. januarja — Genovefa Sreda, 4. januarja — Angela Četrtek, 5. januarja — Simon Petek, 6. januarja — Gašper Sobota, 7. januarja — Valentin Nedelja, 8. januarja — Severin Ponedeljek, 9. januarja — Julijan Torek, 10. januarja — Viljem Sreda, 11. januarja — Pavlin

LUNINE MENE
31. decembra ob 5.56 — zadnji krajec 7. januarja ob 20.22 — mlaj

kino

ČRNOMELJ: 19. in 30. 12. (ob 19. uri) ameriški avanturistični film Karavana za Vakares. 3. 1. (ob 17. in 19. uri) ameriška ljubezna drama Umazani ples. 5. 1. (ob 19. uri) holandska komedija Družina »lahko bom«. 6. 1. (ob 19. uri) ameriška komedija Obupno se išče Suzana. 8. 1. (ob 18. uri) ameriški spektakel Piramida strahu. 8. 1. (ob 20. uri) ameriška drama. Prostorji v srcu. 10. 1. (ob 19. uri) ameriška grozljivka Demogi I. **KRŠKO:** 29. 12. (ob 22. uri) italijanski erotični film Pohujšljiva Gilda. 30. 12. (ob 22. uri) italijanski erotični film Pregrešna nuna. 3. 1. (ob 18. uri) ameriška komedija Hollywoodske norčije. 1. (ob 17. uri) — 35-minutna risanka. 4. in 7. 1. (ob 18. uri) francoski risni film Asterix proti Cezarju. 5. (ob 18. uri) in 6. 1. (ob 20. uri) hongkonški akcijski film Leteča giljotina. 6. 1. (ob 22. uri) grški erotični film Nathalie. 7. 1. (ob 20. uri) in 8. 1. (ob 18. uri) ameriška kriminalna komedija Vražji policaji. 10. 1. (ob 20. uri) ameriška drama Soba s pogledom. 11. 4. (ob 17. uri) 35-minutna risanka ter (ob 18. uri) ameriški pustolovski film Superman II. **NOVO MESTO — DOM KULTURE:** 29. 12. (ob 16. uri) risanka (prost vstop). 29. 12. (ob 18. in 20. uri) ameriški akcijski film Glasnik smrti. 30. 12. in 1. 1. (ob 16. uri) ameriška akcijska komedija Fanta in pol. 30. 12. (ob 18. in 20. uri) ter 1. in 2. 1. (ob 18. uri) ameriška vojaška komedija Biloxi blus. 1. in 2. 1. (ob 20. uri) ameriška komedija Mama je ponorela. 2. 1. (ob 16. uri) ameriški znanstveno fant. film Vojna zvezda. **MIRNA PEČ:** 30. 12. italijansko-ameriški akcijski film Super policaji iz Miami. 6. 1. ameriški film Oficir in gentlemans. **SEVNICA:** 30. (ob 19. uri) in 31. 12. (ob 15. uri) mladinski avtom. film Gunisi. 1. in 3. (ob 19. uri) ter 2. 1. (ob 16. uri) avstralska komedija Krokodil Dandi. 5. in 6. 1. (ob 19. uri) ameriška komedija Nori dan. 7. in 8. 1. (ob 19. uri) ameriški avant. film Peklensko taborišče. 8. 1. (ob 16. uri) ameriška risanka Čudodelni grm. **NOVO MESTO — DOM JLA:** Od 1. do 3. 1. (ob 17. in 19. uri) ameriška komedija Policijska akademija — III. del. Od 6. do 8. 1. (ob 17. in 19. uri) domača komedija Kakršen oče, takšen sin. Od 9. do 11. 1. (ob 17. in 19. uri) hongkonški karate film v Krempjih vohuna.

126 P, letnik 1986, dobro ohranjen, prodam. Telefon 23-342. (5929-MV-52) **FIAT 850 coupe**, starejši, prodam po ugodni ceni. Ernest Horvat, Koglo, Šmarješke Toplice. (5937-MV-52) **R 4 GTL**, letnik 1982, prodam. Zdenko Janc, Vel. Brusnice 63. (5939-MV-52) **R 4**, letnik 1977, karoserija in šasija 1984, v odličnem stanju, prodam. Tel. (0601) 81-019. (P52-36MO) **GOLF JGL**, letnik 1981, dobro ohranjen, prodam za 1,7 M. Stane Andrejaš, Lenartova pot 1, Brežice, po 14. uri. (P52-35MO) **KADET**, letnik 1982, prodam ali zamenjam. Belokranjska cesta 54, Novo mesto, tel. 21-078. (P52-38MO) **JUGO 45**, star eno leto in pol, prodam. Tel. 25-056, popoldne. (P52-45MO) **VISO SUPER E**, letnik 1982, dobro ohranjeno, ugodno prodam. Tel. (0608) 32-904. (P52-46MO) **APN 7** in vokman poceni prodam. Tel. 57-337. (P52-47MO) **Z 128**, letnik 1983, ohranjeno, prodam ali zamenjam za cenejše. Tel. 51-396. (P52-48MO) **126 P PGL**, letnik 1987, prevoženih 13.000 km, registriran do decembra 1989, prodam. Pod Trško goro 51, Novo mesto, tel. 20-543. (5960-MV-52) **126 P**, letnik 1980, in **JUGO KORAL 55**, neregistrirana, prodam. Tel. (061) 871-002. (P52-37MO) **Z 101 GTL 55**, letnik 1986, nujno prodam. Franci Grubič, Dobrava 8, Podbočje. (P52-50MO) **Z 101**, star eno leto, in 126 P, starega eno leto, prodam. Tel. 21-608. (P52-50MO) **GOLF DIESEL**, letnik 1983, prodam. Tel. (0608) 31-017, dopoldne. (P52-52MO) **Z 101**, letnik 1980, registriran do januarja 1990, prodam. Jože Kobe, Dol. Straža 57, Straža. (P52-43MO) **GOLF DIESEL S PAKET**, 4 vrata, registriran do novembra 1989, in traktor zetor 6911 prodam: Anton Golob, Sela 3, Šentjernej, tel. 42-296. (5943-MV-52) **KADET**, letnik 1987, 1300 S, 10.000 km, prodam. Tel. (0608) 61-840. (P52-39MO) **GOLF JGL DIESEL** prodam. Robek, Škočjan 54. (P52-40MO) **JUGO 55**, letnik 1985—julij, poceni prodam. Cvelbar, Šmarje 5, Šentjernej, tel. 42-492, popoldne. (5945-MV-52) **ZASTAVO 101** komfort, letnik 1980, registrirano do 24. aprila 1989, prodam. Brane Barač, Stranska vas 31, Novo mesto. (5942-MV-52) **ZASTAVO 101**, letnik 1976, ugodno prodam. Ivan Hrastar, Birčna vas 1, Novo mesto. (5946-MV-52) **TOMOS 14 M** prodam. Tel. 27-407. (5949-MV-52) **ZASTAVO 101**, letnik 1984, prodam. Miro Deželan, Vel. Brusnice 70, od 15. ure dalje. (5950-MV-52) **126 P**, letnik 1987, prodam. Tel. 27-297, od 15. do 17. ure. (P52-42MO) **DVE ZASTAVI 101**, letnikov 1985 in 1986, prodam. Zagorc, Gor. Dole 7, Škočjan. (5956-MV-52) **126 P**, letnik avgust 1987, prodam. Tel. 23-071, popoldne. (5952-MV-52) **Z 750**, letnik 1983, in motor M 14, letnik 1987, prodam. Martin Kralj, Gabrje 33, Brusnice. (5959-MV-52) **OPEL KADET 1,2**, letnik 1980, prodam. Tel. (0608) 81-987, po 15. uri. (5968-MV-52) **126 P**, letnik 1979, prodam. Tel. (0608) 81-530. (5967-MV-52) **PRODAM Lado 350**, let. 1986 (13.000 km) po ugodni ceni. Tel. 25-947. (P52-53MO) **PRODAM 126 P** in **R 4** po delih. Tel. 24-140.

126 P, letnik 1986, dobro ohranjen, prodam. Telefon 23-342. (5929-MV-52) **FIAT 850 coupe**, starejši, prodam po ugodni ceni. Ernest Horvat, Koglo, Šmarješke Toplice. (5937-MV-52) **R 4 GTL**, letnik 1982, prodam. Zdenko Janc, Vel. Brusnice 63. (5939-MV-52) **R 4**, letnik 1977, karoserija in šasija 1984, v odličnem stanju, prodam. Tel. (0601) 81-019. (P52-36MO) **GOLF JGL**, letnik 1981, dobro ohranjen, prodam za 1,7 M. Stane Andrejaš, Lenartova pot 1, Brežice, po 14. uri. (P52-35MO) **KADET**, letnik 1982, prodam ali zamenjam. Belokranjska cesta 54, Novo mesto, tel. 21-078. (P52-38MO) **JUGO 45**, star eno leto in pol, prodam. Tel. 25-056, popoldne. (P52-45MO) **VISO SUPER E**, letnik 1982, dobro ohranjeno, ugodno prodam. Tel. (0608) 32-904. (P52-46MO) **APN 7** in vokman poceni prodam. Tel. 57-337. (P52-47MO) **Z 128**, letnik 1983, ohranjeno, prodam ali zamenjam za cenejše. Tel. 51-396. (P52-48MO) **126 P PGL**, letnik 1987, prevoženih 13.000 km, registriran do decembra 1989, prodam. Pod Trško goro 51, Novo mesto, tel. 20-543. (5960-MV-52) **126 P**, letnik 1980, in **JUGO KORAL 55**, neregistrirana, prodam. Tel. (061) 871-002. (P52-37MO) **Z 101 GTL 55**, letnik 1986, nujno prodam. Franci Grubič, Dobrava 8, Podbočje. (P52-50MO) **Z 101**, star eno leto, in 126 P, starega eno leto, prodam. Tel. 21-608. (P52-50MO) **GOLF DIESEL**, letnik 1983, prodam. Tel. (0608) 31-017, dopoldne. (P52-52MO) **Z 101**, letnik 1980, registriran do januarja 1990, prodam. Jože Kobe, Dol. Straža 57, Straža. (P52-43MO) **GOLF DIESEL S PAKET**, 4 vrata, registriran do novembra 1989, in traktor zetor 6911 prodam: Anton Golob, Sela 3, Šentjernej, tel. 42-296. (5943-MV-52) **KADET**, letnik 1987, 1300 S, 10.000 km, prodam. Tel. (0608) 61-840. (P52-39MO) **GOLF JGL DIESEL** prodam. Robek, Škočjan 54. (P52-40MO) **JUGO 55**, letnik 1985—julij, poceni prodam. Cvelbar, Šmarje 5, Šentjernej, tel. 42-492, popoldne. (5945-MV-52) **ZASTAVO 101** komfort, letnik 1980, registrirano do 24. aprila 1989, prodam. Brane Barač, Stranska vas 31, Novo mesto. (5942-MV-52) **ZASTAVO 101**, letnik 1976, ugodno prodam. Ivan Hrastar, Birčna vas 1, Novo mesto. (5946-MV-52) **TOMOS 14 M** prodam. Tel. 27-407. (5949-MV-52) **ZASTAVO 101**, letnik 1984, prodam. Miro Deželan, Vel. Brusnice 70, od 15. ure dalje. (5950-MV-52) **126 P**, letnik 1987, prodam. Tel. 27-297, od 15. do 17. ure. (P52-42MO) **DVE ZASTAVI 101**, letnikov 1985 in 1986, prodam. Zagorc, Gor. Dole 7, Škočjan. (5956-MV-52) **126 P**, letnik avgust 1987, prodam. Tel. 23-071, popoldne. (5952-MV-52) **Z 750**, letnik 1983, in motor M 14, letnik 1987, prodam. Martin Kralj, Gabrje 33, Brusnice. (5959-MV-52) **OPEL KADET 1,2**, letnik 1980, prodam. Tel. (0608) 81-987, po 15. uri. (5968-MV-52) **126 P**, letnik 1979, prodam. Tel. (0608) 81-530. (5967-MV-52) **PRODAM Lado 350**, let. 1986 (13.000 km) po ugodni ceni. Tel. 25-947. (P52-53MO) **PRODAM 126 P** in **R 4** po delih. Tel. 24-140.

KOBILO, brejo, prodam. Stane Ljubi, Koroška vas 32, Novo mesto. (5913-PR-52) **KRZNENO JAKNO** št. 40—42 prodam za 20 SM. Telefon (068) 26-775. (5907-PR-52) **TV Gorenje**, barvni, rabljen, in sesalec Sloboda Čačak prodam. Telefon 23-062. (5898-PR-52) **UGODNO** prodam smučarsko opremo in TOMOS avtomatik. Grubar, Javorovica 7, Šentjernej. (5895-PR-52) **TROBENTO**, novo, prodam. Tel. (068) 32-315. (5889-PR-52) **PONI EKSPRES** v odličnem stanju poceni prodam. Prodajati tudi nov ženski plašč št. 42. Tel. 49-576. (5892-PR-52) **UGODNO** prodam pralni stroj, kavč s foteli in 80-litrski ležeči bojler, nov. Informacije na telefon 20-289. (5893-PR-52) **STROJ** za ometavanje fasad in notranjih ometov in tomos avtomatik A3ML prodam. Tel. 85-157. (5963-PR-52) **1700 kom.** strešne opeke »Bečjs«, nove, prodam. Zagorc, Gor. Dole 7, Škočjan. (5956-PR-52) **PRODAM** avtomobilsko tovorno prikolico in pletilni stroj na kartice znamke »Empise«. Zadnik, Dol. Kamence 21, Novo mesto, tel. 27-505, zvečer. (5955-PR-52) **GUME 9 x 20 »Sava«** ugodno prodam. Martin Kastelec, Gotna vas 7, Novo mesto. (5936-PR-52)

PARCELO s hišo, zgrajeno do prve plošče, pri Dolenjskih Toplicah, prodam. Tel. (052) 20-399. (5865-PO-51) **VINOGRAD** na Selih nad Šentruperom (v izmeri 9 arov) prodam. Dušan Dragan, 68232 Šentruper. (P52-24MO) **DELAVNICO** (170 m²) in stanovanjsko hišo z vsemi pritlikalnimi prodam v Novem mestu. Ponudbe pod šifro: »KAKRŠNAKOLI OBRT«. (P52-21MO) **ODDAM** v najem modernu urejen vinograd v polni rodnosti v podnožju Tolstega vrha — predel Hrastje. Interesenti, kličite na telefon (061) 667-235, med 20. in 21. uro. (5909-PO-52) **MOŽNOST** nakupa apartmaja na Krku. Informacije ob delavnikih od 9. do 12. ure na telefon (061) 323-631. (5908-PO-52)

MOTOKULTIVATOR Gorenje Muta s frezo in železnimi kolezi ter dve kravli prodam. Franc Slak, Dečja vas 5, Trebnje. (5894-KS-52) **UGODNO** prodam nov ferguson 539, štore 402, novo Sipovo diskasto koso 165, malo rabljeno BRK 165. Marjan Gorenč Zbure 38, 68220 Šmarješke Toplice. (5957-KS-52) **TRAKTORSKO PRIKOLICO** nekiper (2,5 t) prodam. Štine, Nad mlino 56, Novo mesto, tel. (068) 22-871. (5958-KS-52) **ENOOSNO** traktorsko prikolico, nosilnost 2500 kg, domače izdelave, ugodno prodam. Tel. (068) 58-735. (P52-30MO) **KOSILNICO BCS**, odlično ohranjeno, prodam. Žičkar, Grzeča vas 18, Leskovec. (P52-32MO) **KOSILNICO BCS** z zetvenim prikolico prodam. Ogled vsak dan od 15. ure dalje. Roman Slovenc, 68258 Kapele 9. (P52-33MO)

kmetijski stroji

TRAKTOR Ursus C-335, star dve leti, 600 delovnih ur, prodam. Franc Rataj, Lukovec 5, Trebnje, tel. 44-654. (5914-KS-52) **SNOPOVEZALKO** za BCS, staro dve leti, prodam za 200 SM ceneje. Berčan, Nova vas 5, 61294 Višnja Gora. (5910-KS-52) **TRAKTOR** Tomo Vinkovič, tip 732, nov, prodam. Tel. (0608) 67-055. Kličite po 15. uri! (P52-23MO) **TRAKTORSKO** kiper prikolico prodam ali zamenjam za govedo. Naslov v upravi lista. (5121-KS-52) **TRAKTOR IMT 533** z 2000 delavnimi urami, dobro ohranjen, prodam. Bartolj, Bistrica 12, Šentruper. (5904-KS-52)

PRODAJAM vse vrste sadnih sadik po 5000 din in vse vrste trtnih sadik po ceni od 1800 dinarjev dalje. Sadrke imajo deklaracijo. Kata VRBANEK, Vivodina 13 (pri Metliki), telefon (047) 76-800. (P52-4MO)

MIZARSKO kombinirko — 6 operacij, skoraj novo, prodam. Janez Ivičič, Bojanja vas, 68330 Metlika. (5934-PR-52) **PRODAM** motorne žage »Alpina« in »Stihl 07«. Stopiče 75, Novo mesto. (5935-PR-52) **PRODAM** črno vino in domače slivovo žganje. Pokličite na tel. (068) 52-846. (5932-PR-52) **TV Iskra** z daljinskim upravljanjem, barvni, nov, in BCS kosilnico diesel prodam. Tel. (068) 84-347. (5948-PR-52) **KRZNENO JAKNO** (nutrija), številka 40 — 42, prodam. Tel. 25-986. (P52-43MO)

kupim

MONTAŽNO GARAŽO kupim. Tel. 27-762. (5941-KU-52)

posest

MOKRONOGU prodam polovico stanovanjske hiše v izmeri 60 m² s pritličjem iste velikosti, primerno za obrt. Tel. (068) 49-398. (P51-38MO) **BREŽICE — ARTIČE:** Opremljeno vseljivo pritlično hišo (80 m²) z garažo, telefon, 2800 m² zemlje prodam. Telefon (041) 415-962. (P51-3MO) **PARCELO** (17 arov) — vinograd, sadovnjak, brunarica, vrt — v Globočah poceni prodam. Tel. (0608) 61-648. (5900-PO-52) **NA PUŠČAVI** pri Mokronogu prodam večjo parcelo — travnik. Naslov v upravi lista. (P51-2MO) **ZAZIDLJIVO PARCELO** (1500 m²), 2 km iz Sevnice, prodam. Voda, elektrika, telefon na parceli. Ogled v nedeljo. Kranjc, Planinska cesta 64, Sevnica. (P51-18MO) **KMETIJO** oddam v najem na Dolenjskem. Možna gradnja gostilne ali trgovine. Šifra: »DOLENJSKA«. (P52-5MO) **MOŽNOST** nakupa apartmaja na Krku. Informacije vsak delavnik od 9. do 12. ure na telefon (061) 323-631. (P52-3MO) **GOZD** in travnik, z možnostjo gradnje, pri Semeču prodam. J. Rene, Mencigerjeva 33, Maribor, tel. (062) 34-238. (P49-65MO) **PRODAM** 5000 m² gozda, 2 km iz Sevnice. Ogled v nedeljo. Kranjc, Planinska cesta 64, Sevnica. (P51-18MO) **HIŠO** v Kostanjevici, veliko, nedokolnčano, prodam. Tel. (071) 628-508. **PARCELO** za vikend z manjšim vinogradom n Doblčki Gori, ugodno prodam. Tel. 52-449. (P52-44MO) **PRODAM** največji vinograd s parcelo za zidanico v Šentjerneju. Žibert, Cesta oktobrskih žrtev 28, Šentjernej. (5961-O-52)

službo dobi

KV KUJARICO zaposli gostilna RAAR, Gradac 15, tel. (068) 57-153. (52-12MO) **IŠČEMO** akviziterje in vodje skupin. telefon (068) 26-330. (5940-SD-52)

stanovanja

ENOSOBNO STANOVANJE (35 m²) v Novem mestu prodam. Tel. (0608) 81-302, po 20. uri. (5869-ST-52) **V SEVNICI** (200 m od železniške postaje) prodam komfortno enosobno stanovanje (centralna, telefon). Informacije: Frenk Valant, Glavni trg 2, Sevnica, tel. (0608) 81-460. (P52-13MO) **GARSONJERO** v Novem mestu prodamo (25 m²). Tel. 21-809. (P52-1MO)

motorna vozila

ZASTAVO 750 SC, letnik 1980, prodam. Marta Sotlar, Luža 14, 68211 Dobrič. (592-MV-52) **LADO 1500**, letnik 1981 — oktober, nalo rabljeno in odlično ohranjeno, godno prodam ali zamenjam za ZASTAVO 750 zadnje serije z doplačilom. Telefon (0608) 89-269. (P52-6MO) **R 5 GTL** prodam. V poštev pride tudi učenjaka za R 4 ali manjši kombi. Tel. 7-775. (P52-8MO) **VISO R II**, letnik 1984, 42000 km, ohranjeno, garažirano, ugodno prodam. Radkovič, Resljeva 3, Kostanjevica. (P52-7MO) **JUGO 45 A**, star 2 leti odlično ohranjen prodam ali zamenjam za novejši 126 P z doplačilom, ter TV TENSAT barvni; ekran 36 cm. Tel.: 84-455. **LADO 1200 S**, letnik 1987, karambolirano, prodam. Anton Urbanč, Mrtvice 14, Leskovec, tel. (0608) 32-441. (P52-31MO) **PRODAM** po ugodni ceni dva 126 P: letnik 1980, registriran, in letnik 1977, neregistriran, ter kolje za vinograd. Marjan Dajčman, Kal 21, 68333 Semeč, tel. v službi 56-006. (5917-MV-52) **ZASTAVO 101 GTL**, 1984/12, registrirano do decembra 1989, z dodatno

opremo, prodam. Informacije na tel. 44-313. (5933-MV-52) **PRODAM** Zastava 126 PGL, letnik 88—marec. Poklukar Mihaela, Kristanova 49, Novo mesto. Tel. popoldan 24-369, dopoldan 28-006. **Z 101**, letnik 1986, ugodno prodam. Učman, Črmošnjice 48, Stopiče. (5936-MV-52) **R 4**, letnik 1977, prodam ali zamenjam za manjšo vozilo. Jože Kocjan, Klenovik 6, 68275 Škočjan. (5918-MV-52) **JUGO 45**, letnik 1984, prodam. Ivan Šterk, Goli Vrh 5, Raka. (5919-MV-52) **126 P**, nov, registriran, prodam. Martina Jordan, Dol. Brezovica 12, Šentjernej, tel. (068) 42-495. (P52-14MO) **JUGO coral 45**, star 5 mesecev, prevoženih 2000 km, kasko zavarovan, temno moder, prodam za 21 M. Tel. (0608) 81-989. (P52-15MO) **LADO NIVO**, letnik 1987, prodam. Božo Radkovič, Dol. Brezovica 2, Šentjernej. (P52-17MO) **R 4 GTL**, letnik 1985, odlično ohranjen, prodam. Koračin, Koroška vas 27, Novo mesto. (5916-MV-52) **LADO 1200**, letnik 1976, registrirano do oktobra 1989, prodam. Zupančič, Vel. Podljuden 2a, Uršna sela. (5914-MV-52) **126 PGL**, modre barve, nov, prodam. Tel. 27-576. (5906-MV-52) **R 4**, letnik 1978, prodam. Cankarjeva 17, Novo mesto. (5907-MV-52) **126 P**, letnik 1980, prodam. Informacije dopoldne na telefon (0608) 31-242, popoldne na telefon (0608) 33-848. (P52-25MO) **ZASTAVO 128**, letnik december 1985, prodam. Franc Regina, Vel. Cerovec 28, Stopiče. (5122-MV-52) **R 12**, starejši letnik, prodam. Slavko Hlebec, Grm 24, 68210 Trebnje. (5124-MV-52) **R 4 TLS**, letnik 1979, ugodno prodam. Deželan, Zagrad 19, Škočjan. (5125-MV-52) **Z 128**, letnik 1986, prodam. Tel. 51-263. (P52-27MO) **JETTO 1,6 L**, bencin, letnik 1987, temno rdečo, 23000 km, prodam. Tel. (068) 42-170 int. 202 ali (0608) 31-148. (P52-28MO) **R 4 TL**, letnik 1979, odlično ohranjen, obnovljen, prodam. Junc, Gor. Mokro Polje 8, 68310 Šentjernej. (5928-MV-52)

prodam

UGODNO prodam malo rabljen dvo-brazdni plug za traktor »Tomo Vinkovič« 420 in 523. Mojstrovich, Dobrava 44, Škočjan. (P52-34MO) **TRAKTOR** univerzal 445 z bočno kosilnico, kravo (na izbiro), prašiča (140 kg) in gume 14-155 (2 kom) prodam. Oberč, Grmovlje 15, Škočjan. (5940-KS-52) **FREZO**, diesel (14 KS), s priključki in traktorske verige 11—28 prodam. Tel. 65-077. (5947-KS-52) **TRAKTOR** zetor 4911 s kabino, kosilnico in 12-colskim plugom prodam. Cena po dogovoru. Tel. (0608) 67-241. (P52-41MO) **TRAKTOR IMT 539**, nov, prodam. Alojz Rodič, Stranje 5, Šmarješke Toplice. (5951-KS-52) **ZETOR 6945**, letnik 1979, prodam ali zamenjam za manjšega. Benčina, Hudenje 10, Škočjan. (5962-KS-52) **PRODAM** samonakladalko, 22 m³, in kosilnico BCS. Ivan Berkopec, Zemelj 1, 68332 Gradac v Beli krajini, telefon (068) 57-247. (5969-KS-52) **PRODAM** močno črpalko za vodo ter starejšo kosilnico BCS, brezhibno, ali zamenjam za kiper prikolico, ki je lahko potrebna popravila. Prodajati ali zamenjam za kravo mlin za žito (kamni premer 80, beli). Naslov v upravi lista. (5120-PR-52) **TELICO** simentalko, brejo 4 mesece, težko 500 kg, prodam ali zamenjam za kravo, ki ima mleko. Jože Turk, Ostrog 27, Šentjernej, tel. 42-222. (5926-PR-52) **PRODAM** otroško posteljico, chicho stolček, hojico in globok voziček. Tel. 84-554. (P52-16MO) **TELEVIZOR** Gorenje, črno-beli, star 7 let, prodam po ugodni ceni. Franc Zlenar, Damej 6, Vinica. (P52-18MO) **UGODNO** prodam rabljeno mizarsko kombinirko za 250 SM ter rezkalni stroj za 350 SM. Tel. (068) 40-009. (P52-22MO) **ŠTEDILNIK** na drva, malo rabljen, prodam. Tel. 85-962. (5915-PR-52) **PRODAM** pralni stroj Gorenje, trajno žarečo peč Gorenje in črno-beli televizor. Srečko Zupančič, Vel. Podljuden 2 a, Uršna sela. (5914-PR-52)

infoTEHNA

Informacijski inženiring (v ustanavljanju) Trdinova 4 68000 Novo mesto

v sodelovanju z DOLENJSKIM PROJEKTIVNIM BIROJEM

razpisuje izobraževalne tečaje za uporabo osebnih računalnikov Tečaji se bodo pričeli 6. 2. 1989. VSEBINA

ZAČETEK — 8-urni začetni tečaj	250.000
WORDSTAR — 20 ur	490.000
MS DOS uvod — 20 ur	510.000
MS DOS nad. — 16 ur	410.000
AUTOCAD — 30 ur	800.000
PROJEKT — 20 ur	510.000
MREZE PC — 20 ur	550.000
LOTUS uvod — 20 ur	520.000
LOTUS nad. — 20 ur	520.000
dBASE+ uvod — 25 ur	650.000

Informacije o tečajih dobite na tel. 26-127 od 8. do 14. ure. Prijavite se na naslov DO Infotehna, Trdinova 4, Novo mesto. Pisna prijava naj ima naslednje podatke: ime, priimek, poklic in službeno telefonsko številko udeleženca; vrsta, termin in željena vsebina izobraževanja; točen naslov naročnika ter datum, žig in podpis pooblaščenih oseb. Cene so fiksne za prijave, prejete do

V NAJEM oddamo lokal s skladiščem, primeren za trgovino ali obrt, na Suhorju pri Metliki. Pibernik, Suhor pri Metliki. (P49-33MO)

NA MIRNI ali v okolici vzamem v najem prostor za mirno obrt. Možnost adaptacije. Naslov v upravi lista. (P52-19MO)

obvestila

JARKICE, rjave, stare 6 tednov, bodo v prodaji od 1. marca 1989 dalje. Istočasno zbiramo naročila pri Kmetijski zadruzi Metlika. Jože Jeršin, Račje selo, Trebnje, tel. 44-389. (5938-OB-52)

REJCI PERUTNINE, ste že naročili piščance? Če še niste, pohitite z naročili. Valilnica Petelinkar v Cegelnici 20, Novo mesto, bo imela piščance že 28. januarja 1989, nato pa enodnevnice vsako soboto do maja. Informacije na telefon (068) 23-385, 25-506. (5931-OB-52)

Hišni svet Šegove 10 išče snažilko za pospravljanje hodnika. Informacije na tel.: 26-416.

ZBIRAM naročila za štiri tedne stare nesnice. Telefon (068) 49-203, Novak. (5903-OB-52)

OBVEŠČAM cenjene stranke, da sem na Zagrebški 3 odprl brusilnico za brušenje nožev in škarij. Odprto: ponedeljek, sreda in petek, od 9. do 13. ure. Se priložim! Ivan PUNGARTNIK. (5733-OB-50)

Valilnica na senovem obveščam, da bodo enodnevni piščanci od 6. januarja vsak petek, pozneje še ob torkih od 11. do 16. ure. Valimo bele težke in rjave garantirane jarkice — odlične nesnice. Za večje piščance rjave jarkice in bele brojlerje že sprejemamo naročila. Se pri-

poroča: Mijo Gunjilac, valilnica, 68281 Senovo, tel.: (0608) 79-375

Spoštovane goste bifeja Pod lipo Marte Gašperič na Stražnjem vrhu obveščamo, da bo lokal od novega leta naprej za stalno zaprt. Hkrati želimo vsem srečno novo leto 1989! (P52-26MO)

zahvale

Dr. Jerneju Kranjcu iz ZD Novo mesto se iskreno zahvaljujem za uspešno zdravljenje ter mu želim še mnogo zdravstvenih uspehov. Hvaležna pacientka P. N. (5897-ZA-52)

ZAHVALA

V 42. letu starosti nas je po hudi bolezni zapustil naš dragi

FRANC PIRKOVIČ

iz Orehovice 26 pri Šentjerneju

Ob njegovi smrti se najlepše zahvaljujemo za pomoč vsem, ki so nam kakorkoli pomagali, še posebno pa bolniškemu osebju internega oddelka za intenzivno nego, Judeževim, sosedom Jakšetovim in Radeškovi, patru Luku, gospodu župniku, pevskemu zboru iz Orehovice, gasilskim društvom in ostalim.

Žalujoči: vsi njegovi

ZAHVALA

Po dolgi bolezni nas je v 80. letu starosti zapustila naša draga mama, stara mama, prababica, sestra in teta

MARIJA KRNC

iz Zloganja 17 pri Škocjanu

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, sosedom in znancem, ki so nam v težkih trenutkih pomagali in z nami sočustvovali, nam izrekli sožalje, darovali vence in pokojnico v tako velikem številu pospremili na njeni zadnji poti. Zahvaliti se moramo DO Emona Dolenjka Novo mesto, gospodu župniku za opravljene obred ter govorniku za poslovilne besede ob odprtem grobu. Vsem lepa hvala!

Žalujoči: vsi, ki smo jo imeli radi

ZAHVALA

10. decembra 1988 je umrla naša draga mama, stara mama in prababica

ANA JAZBINŠEK

iz Zabukovja pri Sevnici

Zahvaljujemo se vsem sorodnikom, prijateljem, sosedom in znancem, ki ste našo mamo spremili na njeni zadnji poti, ji darovali cvetje, vence ter maše in nam izrekli sožalje. Hvala sevniskim zdravnikom za pomoč v zadnjih dneh. Iskrena hvala gospodu župniku za opravljene obred in govornikom za poslovilne besede.

Žalujoči: Silvo, Ema, Danilo in Marija z družinami ter sin Ernest

ZAHVALA

Na zadnjo pot smo pospremili dragega moža in očeta

ALOJZA MEŽANA

iz Lipnika pri Trebnjem

Zahvaljujemo se vsem, ki ste nam v težkih trenutkih pomagali, ter vsem, ki ste se od njega poslovili.

Vsi njegovi

ZAHVALA

V 27. letu nas je tragično zapustil dragi sin, mož, brat, svak in stric

VILI KOZOLE

Mali Kamen 42a, Senovo

Najlepše se zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem za podarjene vence in cvetje ter darovane svete maše in vsem, ki ste v tako velikem številu spremljali pokojnega na njegovi zadnji poti in nam izrekli sožalje. Posebno se zahvaljujemo Društvu obrtnikov Krško, Gasilskemu društvu Mali Kamen, Rudarski godbi Senovo, iskrena hvala župniku za pogrebni obred in cerkvenim pevcem iz Senova za najlepšo hvala!

Vsi njegovi

ZAHVALA

V 54. letu starosti nas je zapustila naša dobra žena, mama, sestra in teta

ANGELA DRENŠEK

iz Dol. Kota 12 pri Dvoru

Zahvaljujemo se vsem sorodnikom in vaščanom za pomoč, podarjene vence in Novolesu TDP za venco in denarno pomoč. Hvala gospodu župniku za lepo opravljene obred ter pevcem iz Žužemberka in vsem, ki ste pokojno spremili k zadnjemu počitku.

Žalujoči: mož Dore, sinova Dore in Franci, mama Veronika, sestre brat ter vsi sorodniki iz Kanade in Argentine

ZAHVALA

21. decembra je minilo šest žalostnih mesecev, odkar nas je za vedno zapustil naš do-bri sin, brat in nečak

MARJAN RUS mlajši

strojevodja iz Šentjurja na Polju

Vsem, ki so ga v tako velikem številu pospremili na zadnji poti in mu darovali cvetje, še enkrat najlepša hvala!

Vsi njegovi

je mrtva, več ne skrbi, pri mizi njen prazen stoji, kaj kupiš za čisto zlato, kupil zanj nihče ne bo.

V SPOMIN

10. decembra je minilo žalostno leto, odkar nas je za vedno zapustila dobra in skrbna žena, mamica, sestra, hčerka in teta

MARIJA MELVIŠAR

iz Podgozda 1 pri Dvoru

Hvala vsem, ki se je spominjate in ji prinašate cvetje in prižigate sveče na njenem grobu.

VSI NJENI

Kako prazno je vse, kako tiho in moreče je, ker tebe več ni, dragi ate ...

V SPOMIN

2. januarja mineva žalostno leto, odkar nas je zapustil naš dragi mož, ate, brat in stric

TONE JAKŠA

iz Vranovič 5

Hvala vsem, ki se ga spominjate in obiskujete njegov tihi dom.

VSI NJEGOVI

ZAHVALA

V 77. letu starosti je nenadoma umrl naš dragi mož, oče in stari oče

JAKOB PERPAR

iz Malenske vasi 18 pri Mirni peči

Zahvaljujemo se vsem, ki so z nami sočustvovali, nam izrekli sožalje, ga pospremili na zadnji poti in mu darovali cvetje. Posebno se zahvaljujemo za pomoč sosedom Drenikovim, Galičevim, Jakličevim, Kosovim, Slakovim, Srovinovim in drugim vaščanom ter Rudiju Sitarju za zdajšnje in večletno pomoč. Hvala tudi Cestnemu podjetju Novo mesto, Foto »ASJA« in gospodu župniku.

Žalujoči: žena Ana, hčerki Danica in Slavka z družinama in ostalo sorodstvo

ZAHVALA

Ob boleči izgubi naše drage in skrbne mame, stare mame in tete

ANGELE KOLENC

roj. Eržen

Kristanova 24, Novo mesto

se pristočno zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, znancem, DO Avto Kočevje, delavcem OŠ 29. oktober iz Šmarjete in stanovalcem bloka na Kristanovi 24 za darovane vence in cvetje ter za izrečeno sožalje in tolažilne besede. Iskrena hvala zdravnikom in streežnemu osebju viscelarne oddelka Splošne bolnišnice Novo mesto za lajšanje bolečin med težko boleznijo. Zahvaljujemo se tudi gospodu proštu Lapu za lepo opravljene obred in vsem, ki ste pokojno pospremili na njeni zadnji poti.

Žalujoči: hčerka Milena, sin Tone, nečak Bogo z družinami in ostali sorodniki

Hladen veter je zapihal, je na zemljo padla noč, žalost je prekrila srca naša, ker odšel si proč.

ZAHVALA

Po težki bolezni se je končala pred 31 leti začeta življenjska pot našega dragega očka, moža, sina, brata in vnuka

FRANCA KEKIČA

iz Gor. Prekope 9, Kostanjevica

Najlepše se zahvaljujemo vsem, ki ste nam v težkih trenutkih stali ob strani, izrazili sožalje ter darovali cvetje in vence. Pristočno hvala vaščanom za vso pomoč, župniku za lepo opravljene obred, govorniku za poslovilne besede, pihalni godbi Šentjerneje, sodelavcem, prijateljem in vsem, ki ste pokojnega v tako velikem številu pospremili do njegovega mnogo preranega groba. Vsem iskrena hvala tudi za denarno pomoč.

Z bolečino v srcu: žena Martina, hčerkici Tea in Katarina, mama, stara mama, brat Milan, sestre Danica in Martina ter ostalo sorodstvo

Ne jokajte ob mojem grobu, le tiho k njemu pristopite, spomnite se, kako trpel sem, in večni mir mi zaželite.

ZAHVALA

Po dolgi in težki bolezni je v 87. letu prenehalo biti srce dragemu možu, očetu, dedku in bratu

JURIJU JANKOVIČU

iz Pribincev 20

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom in prijateljem, ki so nam v teh težkih trenutkih stali ob strani, nam izrekli sožalje in darovali cvetje. Zahvalo smo dolžni tudi Integralu-Gostinstvo Črnomelj ter Beti Črnomelj, za podarjene vence. Iskrena hvala župniku za lepo opravljene obred, pevkam iz Adlešič, godbi na pihala ter govorniku Janezu Hotujcu za govor pred domačo hišo. Vsem še enkrat iskrena hvala.

Žalujoči: žena Marija, hčerka Slavica z družino ter Anica, Marica in Peter z družinami

